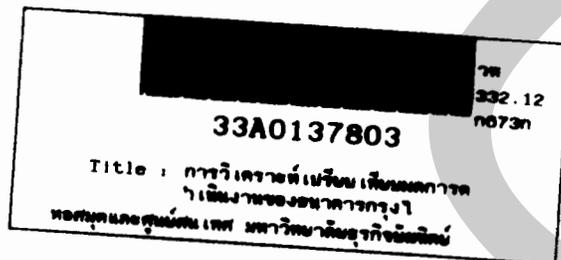

เรื่อง การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
กับธนาคารพาณิชย์เอกชน

นายกิตติทัช นนทดิษฐ์

ภาคนี้พนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
พ.ศ. 2543

ISBN 974 - 281 - 465 - 1

ห้องค้นคว้าบัณฑิตวิทยาลัย

A Comparative Analysis of The Operational Performance between
Krung Thai Bank PCL. and Private Commercial Banks

MR.KITTITOUCH NONTHADIT

A Term Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics

Department of Economics

Graduate School Dhurakijpundit University

2000

ISBN 974 - 281 - 465 - 1

เลขทะเบียน.....	0137803
วันลงทะเบียน.....	15.ค.ค.2543
เลขเรียกหนังสือ.....	วท 337.12 ก๗3ก น4

ใบรับรองภาคินิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ชื่อภาคินิพนธ์ การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด
(มหาชน) กับธนาคารพาณิชย์เอกชน

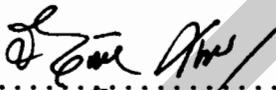
โดย นายกิตติพิช นนทศิษฐ์

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาภาคินิพนธ์ รศ.ดร.ไพโรจน์ วงศ์วิภาณนท์

อาจารย์ที่ปรึกษาภาคินิพนธ์ร่วม

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการตรวจภาคินิพนธ์แล้ว

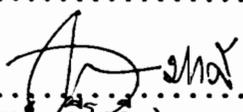

(ดร.ชัยวัฒน์ คนจรัส)

ประธานกรรมการ
และผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย

(รศ.ดร.ไพโรจน์ วงศ์วิภาณนท์)

กรรมการที่ปรึกษาภาคินิพนธ์

กรรมการที่ปรึกษาภาคินิพนธ์ร่วม

(ดร.ชินทรว ไม้ไค)

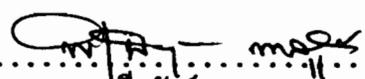
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(ผศ.ดร.ประสาร บุญเสริม)

กรรมการผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย

กรรมการผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ดร.พรพันธ์ พาลสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 30 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2543

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ทำให้ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของ รศ.ดร.ไพโรจน์ วงศ์วิภาณนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำและตรวจแก้ภาคนิพนธ์ ดร.ชัยวัฒน์ คนจริง ประธานกรรมการและผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย ดร.ชนินทร์ มีโกศล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ผศ.ดร.ประสาร บุญเสริม กรรมการผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้คำแนะนำทางวิชาการ เพื่อให้ภาคนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ นายโอกาส นนทดิษฐ์ และนางสุดจิตร์ นนทดิษฐ์ บิดาและมารดา ในความรักความห่วงใย ตลอดจนเป็นกำลังใจอันยิ่งใหญ่แก่ผู้เขียน และขอขอบคุณทุกคนในครอบครัว นอกจากนี้ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่มหาวิทยาลัย พี่ ๆ น้อง ๆ ทั้งหลายที่ธนาคารกรุงไทย (จำกัด) มหาชน ทุกท่าน และคุณพี่เพ็ญรุ่ง วรรณภักฑารัตน์ ที่คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำและให้กำลังใจ ด้วยดีตลอดมา

อนึ่ง หากภาคนิพนธ์นี้มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้สนใจ ผู้เขียนขออุทิศให้แก่บุพการี และผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนความผิดพลาดและข้อบกพร่องใด ๆ อันพึงมี ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

กิตติทัช นนทดิษฐ์

พฤษภาคม 2543

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ม
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
สภาพและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตของการศึกษา.....	5
วิธีการศึกษา.....	5
2 แนวคิดที่ใช้ในการศึกษา.....	6
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา.....	6
1. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพการทำการกำไร	6
2. อัตราส่วนแสดงความเสี่ยงของเงินทุน.....	9
3. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องทางการเงิน.....	10
4. อัตราส่วนแสดงคุณภาพสินทรัพย์.....	11
5. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพของพนักงาน.....	12
6. อัตราการขยายตัว.....	13
7. ส่วนแบ่งตลาด.....	15
การตรวจเอกสาร.....	16
3 บทบาท หน้าที่ และการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน).....	18
การก่อตั้งและพัฒนาของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน).....	18
บทบาทและหน้าที่ของ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในฐานะที่เป็น รัฐวิสาหกิจ.....	20
ข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบในการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน).....	30

สารบัญ

4	ผลการวิเคราะห์.....	33
	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานของธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) กับธนาคารพาณิชย์เอกชน.....	33
	1. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพการทํากําไร	33
	2. อัตราส่วนแสดงความเสี่ยงพอของเงินทุน.....	39
	3. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องทางการเงิน.....	40
	4. อัตราส่วนแสดงคุณภาพสินทรัพย์.....	42
	5. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพของพนักงาน.....	43
	6. อัตราการขยายตัว.....	45
	7. ส่วนแบ่งตลาด.....	48
5	สรุปและข้อเสนอแนะ.....	83
	สรุป.....	83
	ข้อเสนอแนะ.....	86
	บรรณานุกรม	88
	ภาคผนวก	90-103
	ประวัติผู้เขียน	104

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	กำไร(ขาดทุน)สุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในช่วงปี 2531-2541.....	3
2	อัตราการขยายตัวของกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ในช่วงปี 2532-2541.....	4
3	เงินลงทุนในหลักทรัพย์ของธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) จำแนกตามประเภท หลักทรัพย์ในช่วงปี 2531-2539.....	26
4	การให้กู้ยืมและซื้อลดแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ปี 2531-2539.....	27
5	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2532-2539....	51
6	อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ปี2532- 2539.....	52
7	อัตราดอกเบี้ยรับของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	53
8	อัตราดอกเบี้ยจ่ายของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	54
9	ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	55
10	อัตราส่วนรายได้จากดอกเบี้ยและเงินปันผลต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	56
11	อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ในปี 2531-2539.....	57
12	อัตราส่วนรายได้ปริวรรตต่อรายได้ทั้งหมด ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	58
13	อัตราส่วนรายได้อื่นต่อรายได้ทั้งหมด ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531- 2539.....	59
14	อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้ ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ในปี 2531-2539.....	60
15	กำไร(ขาดทุน)สุทธิต่อหุ้น ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	61
16	อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์ ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531- 2539.....	62

สารบัญตาราง

17	อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	63
18	อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝาก ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	64
19	อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวม ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ในปี 2533-2539.....	65
20	อัตราส่วนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อ ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ในปี 2531-2539.....	66
21	อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อคงค้าง ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	67
22	อัตราส่วนกำไร(ขาดทุน)สุทธิต่อจำนวนพนักงาน ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ในปี 2531-2539.....	68
23	อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	69
24	อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรวมต่อจำนวนพนักงาน ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	70
25	อัตราส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานต่อจำนวนพนักงาน ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	71
26	อัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อ ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2532-2539.....	72
27	อัตราการขยายตัวของสินทรัพย์รวม ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2532-2539.....	73
28	อัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ทำรายได้ ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2532-2539.....	74
29	อัตราการขยายตัวของเงินฝาก ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2532-2539	75
30	อัตราการขยายตัวของเงินกองทุน ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2532-2539.....	76

สารบัญตาราง

31	อัตราการขยายตัวของกำไร(ขาดทุน)สุทธิ ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2532-2539.....	77
32	อัตราการขยายตัวของจำนวนสาขา ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2532-2539.....	78
33	ส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อ ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	79
34	ส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวม ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	80
35	ส่วนแบ่งตลาดเงินฝาก ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	81
36	ส่วนแบ่งตลาดเงินกองทุน ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี 2531-2539.....	82

หัวข้อภาคนิพนธ์	การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับธนาคารพาณิชย์เอกชน
ชื่อนักศึกษา	นายกิตติทัช นนทดิษฐ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ วงศ์วิภาณนท์
สาขาวิชา	เศรษฐศาสตร์การเงินการคลัง
ปีการศึกษา	2542

บทคัดย่อ

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ นอกจากการดำเนินธุรกิจให้บริการทางการเงินเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ แล้ว ธนาคารกรุงไทยฯ ยังมีหน้าที่ในการตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ส่งผลให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีบทบาท หน้าที่ และการดำเนินงานที่แตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบในการดำเนินธุรกิจ จึงทำการศึกษาบทบาท หน้าที่ และการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจ และเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ กับธนาคารพาณิชย์เอกชนที่มีขนาดเดียวกันด้วยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เพื่อให้ทราบบทบาท หน้าที่ การดำเนินงาน ความแตกต่างในการดำเนินธุรกิจ และประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ และธนาคารพาณิชย์ขนาดเดียวกัน

ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานด้านการตอบสนองนโยบายของธนาคารกรุงไทยฯ ที่เด่นชัดคือ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และการสนับสนุนทางการเงินให้กับรัฐบาล ด้านการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น โดยธนาคารกรุงไทยฯ ได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 3 ครั้งด้วยกัน การแก้ปัญหาในปี พ.ศ.2522 และ 2535 เป็นการจัดตั้งกองทุนที่ดำเนินการโดยธนาคารกรุงไทยฯ เข้าซื้อหุ้นจรรยาคุณในตลาดหลักทรัพย์มีเสถียรภาพเป็นที่น่าพอใจ จึงยกเลิกกองทุนโดยขายหุ้นคืนในตลาดหลักทรัพย์ การดำเนินงานกองทุนใช้ทุนดำเนินการของธนาคารกรุงไทยฯ ซึ่งเป็นเงินกู้อัตราดอกเบี้ยต่ำจากธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการแล้วปรากฏว่า กองทุนมีเงินเหลือจากการหักชำระหนี้เงินกู้ธนาคารแห่งประเทศไทยและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แต่ผลที่ธนาคารกรุงไทยฯ ได้รับจากการดำเนินการทั้งสองครั้งแตกต่างกัน โดยการดำเนินการในปี พ.ศ.2522 ธนาคารกรุงไทยฯ ต้องโอนเงินกองทุนที่เหลือให้เป็นทุนประเดิมของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ธนาคารกรุงไทยฯ จึงไม่ได้ประโยชน์จากการดำเนินการในครั้งนี้ แต่การดำเนินการ

ในปี พ.ศ.2535 เมื่อยกเลิกกองทุน ธนาคารกรุงไทยฯ ได้รับโอนเงินกองทุนที่เหลือด้วย การดำเนินการในครั้งนี้จึงทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีรายได้เพิ่มขึ้น สำหรับการแก้ปัญหาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยครั้งที่ 3 คือในปี พ.ศ.2538 นั้น มีลักษณะแตกต่างออกไป เนื่องจากเป็นการให้ธนาคารกรุงไทยฯ ปลดปล่อยสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำให้กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์ เพื่อนำไปปล่อยกู้ต่อในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนอีกต่อหนึ่ง การดำเนินการครั้งนี้ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากมีการกู้ยืมจากโครงการนี้เป็นจำนวนน้อยประมาณร้อยละ 15 ของวงเงินทั้งหมดเท่านั้น ธนาคารกรุงไทยฯ ได้รับประโยชน์จากการดำเนินการครั้งนี้ในรูปดอกเบี้ยรับ เห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนอกจากจะเป็นการดำเนินงานเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลแล้ว บางครั้งยังส่งผลดีต่อผลการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ เพราะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ด้านการให้การสนับสนุนทางการเงินแก่รัฐบาลนั้น ธนาคารกรุงไทยฯ ได้ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่รัฐบาลโดยตรงด้วยการลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลซึ่งทำให้ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุน ช่วยให้เกิดรายได้กับธนาคารได้อีกทางหนึ่ง การดำเนินงานเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลของธนาคารกรุงไทยฯ ได้ทำให้เกิดข้อได้เปรียบในการดำเนินงานด้านการได้รับความช่วยเหลือในการเงินทุน การมีฐานลูกค้ารายย่อยกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ การมีประเภทบริการสินเชื่อที่หลากหลาย และการเป็นผู้ผูกขาดในธุรกิจบางประเภท ในขณะเดียวกันก็ได้ทำให้เกิดข้อเสียเปรียบได้แก่ การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน การขาดความต่อเนื่องในการบริหารงาน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและนโยบายบ่อยครั้ง และเกิดความเสี่ยงเพิ่มขึ้นจากการสนับสนุนสินเชื่อตามโครงการที่รัฐบาลส่งเสริม

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินพบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีประสิทธิภาพในการทำกำไร ความเพียงพอของเงินทุน และคุณภาพของสินทรัพย์ต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน อีกทั้งมีประสิทธิภาพของพนักงานอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ในขณะที่สภาพคล่องทางการเงินของธนาคารกรุงไทยฯ อยู่ในระดับใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของทุกธนาคาร เมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวและส่วนแบ่งตลาดของเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทยฯ พบว่า เงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทยฯ มีปริมาณเพิ่มขึ้น แต่สินเชื่อที่เพิ่มขึ้นนี้มีคุณภาพต่ำกว่าสินเชื่อของธนาคารอื่นที่มีขนาดเดียวกัน ดังนั้นธนาคารกรุงไทยฯ จึงควรปรับปรุงการดำเนินงานด้านคุณภาพของสินเชื่อ ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องถึงประสิทธิภาพในการทำกำไรของธนาคารด้วย โดยใช้นโยบายปล่อยสินเชื่อและติดตามการชำระหนี้ที่เข้มงวดขึ้น นอกจากนี้ควรเพิ่มสัดส่วนรายได้จากค่าธรรมเนียมและการบริหารตรา เพื่อลดการพึ่งพิงรายได้จากดอกเบี้ยและเงินปันผล เพื่อให้สามารถอยู่รอดและแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ได้เนื่องจากในอนาคตธนาคารต่าง ๆ จะแสวงหารายได้จากดอกเบี้ยและเงินปันผลได้ยากขึ้น

Term Paper Title	A Comparative Analysis of The Operational Performance between Krung Thai Bank PCL. and Private Commercial Banks
Name	Mr.Kittitouch Nonthadit
Term Paper Advisor	Assoc.Prof.Dr.Pairoj Wongwipanon
Department	Economics
Academic Year	1999

ABSTRACT

Krung Thai Bank PCL (KTB) is the big commercial and state enterprise bank that serves people all kinds of products as same as other commercial banks do, plus has to take the responsibility to the government policy. At this point, it makes KTB both pros and cons in compete with others. This interest brought out the study of KTB performance, acting as a state enterprise and the comparison to the other banks in the same scale, indicating by financial analysis.

From the study, to take the responsibility to the government policy, KTB had involved in the problem solving of the Stock Exchange of Thailand (SET) and gave the financial support to the government. In 1979 and 1992, KTB raised the funds from BOT lending low rate for bidding in the stock market which effected the price increment and contained the stability in the stock exchange. After the situations were in under control, KTB sold all bidding stocks back to SET. There was some net profit left but only the selling in 1992 that KTB could take it as revenue. Lately, in 1995, it's different from the first two operations. At this time, KTB lent the low rate to crisis financial institutions for next step lending to others and got the interest receive in return. The result turned out unpleasantly. Only 15 percent of the money in this project were in used. In case of giving the financial support to the government, KTB invested in the government warrants which increased some

profit to the bank. As the study shows, KTB have received some benefit from taking the responsibility and giving the financial support from the government. Assistance in capital raising, the increasing in customers' group, the variety of services and the monopoly in some business are outstanding examples. On the other hand, the disadvantages are the operational cost increment, the managing discontinuity from the executive and policy changing frequently and the higher risk taking in order to support the government's project loans.

In term of financial analysis, compared to the other banks in the same scale, the profitability, the capital adequacy and the asset quality of KTB are below those of other private big banks. Beside, the employees' efficiency is questionable. Somehow, the liquidity of the bank is average. The growth rate and the market share of KTB loan are even better but not its quality. So, KTB should improve the quality of the loan which will definitely increase the profitability. The prudential loan policy and the strict payment following can be the best way for it. The increasing of the revenue portion from the commission and foreign exchange will help KTB survives and competes with other commercial banks for the years to come.

บทที่ 1

บทนำ

สภาพและความสำคัญของปัญหา

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญและมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เพราะเป็นสถาบันการเงินที่สามารถระดมเงินฝากจากประชาชนได้มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการเงินอื่น และเป็นแหล่งเงินทุนโดยการให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจจึงต้องพึ่งพาธนาคารพาณิชย์อย่างมาก

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จัดเป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินมากที่สุด กล่าวคือมีสัดส่วนการถือหุ้นสามัญ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2541 ร้อยละ 87.23 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด (ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2541 : 101) จากการที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ทำให้นอกจากธนาคารกรุงไทยฯ จะดำเนินธุรกิจธนาคารพาณิชย์คล้ายคลึงกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ แล้ว จากรายงานประจำปีของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 ยังได้ระบุว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีหน้าที่ตอบสนองนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลคือ เป็นแกนนำในการสนองนโยบายของรัฐ เน้นการให้สินเชื่อแก่ภูมิภาค สินเชื่อแก่กิจการขนาดย่อมและขนาดกลาง ให้การสนับสนุนด้านสินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ การส่งเสริมการออมในประเทศ การส่งเสริมการค้า การลงทุน และความร่วมมือด้านต่างประเทศของรัฐ และขยายเครือข่ายธนาคารในประเทศที่มีความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เป็นที่คาดหวังกันว่าเมื่อธนาคารกรุงไทยฯ สามารถดำเนินการข้างต้นได้อย่างดีแล้วจะช่วยให้การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นไปตามที่รัฐบาลวางแผนไว้ โดยเฉพาะหน้าที่ในการสนับสนุนสินเชื่อให้แก่ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ หน่วยงานของรัฐบาลหลายแห่งได้ใช้ธนาคารกรุงไทยฯ เป็นตัวกลางในการปล่อยสินเชื่อซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ เช่น โครงการเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา การให้สินเชื่อเคหะสงเคราะห์สำหรับข้าราชการครู และการให้สินเชื่อเพื่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี เป็นต้น นอกจากนี้ธนาคารกรุงไทยฯ ยังได้สนับสนุนสินเชื่อให้กับภาครัฐบาลและรัฐวิสาหกิจเพื่อลงทุนในกิจการต่าง ๆ เช่น องค์การคลังสินค้า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และองค์การสวนยาง เป็นต้น ซึ่งเมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลของธนาคารกรุงไทยฯ พบว่า การปล่อยสินเชื่อบางโครงการประสบความสำเร็จสามารถปล่อยสินเชื่อได้ตามเป้าหมาย เช่น สินเชื่อชุมชนบท แต่ก็ยังมีบางโครงการที่ธนาคารกรุงไทยฯ

ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามเป้าหมาย เช่น การปล่อยสินเชื่อตามโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ณ สิ้นปี พ.ศ.2541 ธนาคารได้จ่ายเงินกู้เพื่อการศึกษาให้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา จำนวน 744,858 ราย จากสถาบันการศึกษา 3,525 แห่ง เป็นจำนวนเงิน 18,337.7 ล้านบาท ซึ่งต่ำกว่าวงเงินงบประมาณที่รัฐบาลตั้งไว้ 20,500 ล้านบาท (ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2541) เห็นได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของธนาคารกรุงไทยฯ ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจมีทั้งที่เป็นไปตามเป้าหมายของรัฐบาล และที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด และจากการที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจย่อมทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีข้อได้เปรียบในการดำเนินงาน ทั้งในด้านแหล่งเงินฝากซึ่งรัฐบาลได้กำหนดให้ธนาคารกรุงไทยฯ เป็นผู้รับฝากจากหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ ด้านรายได้จากโครงการที่รัฐบาลให้ธนาคารกรุงไทยฯ เป็นผู้ดำเนินการ และเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเงินทุนก็ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลในฐานะผู้ถือหุ้น ทำให้การเพิ่มทุนทำได้ง่าย แต่ในขณะเดียวกันก็มีข้อเสียเปรียบเกิดขึ้นด้วย เช่น ความไม่มีอิสระในการบริหารงาน การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและนโยบายการดำเนินงานตามการเปลี่ยนแปลงของรัฐบาล ทำให้การดำเนินงานขาดความคล่องตัวและต่อเนื่อง เป็นต้น

ข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบในการดำเนินงานได้ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินธุรกิจของธนาคารกรุงไทยฯ เมื่อพิจารณาจากกำไร (ขาดทุน) สุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ทั้งห้าแห่งได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2541 พบว่า กำไร (ขาดทุน) สุทธิของธนาคารพาณิชย์ทั้งห้าแห่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 และมีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ.2540-2541 เมื่อพิจารณากำไร (ขาดทุน) สุทธิหลังจากปี พ.ศ.2539 พบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีกำไรสุทธิลดลงอย่างมาก จาก 10,341 ล้านบาท เหลือเพียง 210 ล้านบาทในปี พ.ศ.2540 และประสบกับการขาดทุนจำนวน 61,584 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2541 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 กำไร (ขาดทุน) สุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในช่วงปี พ.ศ.2531-2541

หน่วย : ล้านบาท

ปี พ.ศ./ ธนาคาร	กรุงเทพฯ	กรุงไทยฯ	กสิกรไทยฯ	ไทยพาณิชย์ฯ	กรุงศรีอยุธยาฯ
2531	1,843	136	1,029	743	755
2532	2,475	515	1,514	1,115	1,010
2533	4,689	1,025	3,119	2,163	1,762
2534	7,255	1,190	3,411	2,682	1,560
2535	10,540	2,849	5,213	4,180	2,500
2536	13,904	4,328	7,942	4,848	2,723
2537	17,360	8,151	10,419	6,204	3,410
2538	19,702	10,178	11,571	7,755	4,477
2539	20,747	10,341	11,862	9,015	5,030
2540	4,057	210	801	3,194	1,962
2541	- 49,489	- 61,584	- 39,883	- 12,411	- 9,575

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2541

ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารอื่น ๆ โดยพิจารณาจากอัตราการขยายตัวของกำไรสุทธิพบว่าทุกธนาคารมีอัตราการขยายตัวของกำไรสุทธิเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยหลังจากปี พ.ศ.2538 อัตราการขยายตัวของกำไรสุทธิของทุกธนาคารเริ่มลดลงอย่างเห็นได้ชัด ยกเว้นธนาคารกรุงศรีอยุธยา และลดลงอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ในปี พ.ศ.2540 ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ทุกแห่งมีอัตราการขยายตัวของกำไรสุทธิติดลบ โดยธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าอัตราการขยายตัวเป็นลบมากที่สุดถึงร้อยละ 97.68 เมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่อื่น ๆ และในปี พ.ศ.2541 อัตราการขยายตัวของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่อื่น ๆ มีค่าติดลบน้อยลง ในขณะที่ธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าติดลบเพิ่มขึ้นอย่างมาก คือ มีค่าร้อยละ -293.89 (ตารางที่ 2) ซึ่งช่วงปี พ.ศ.2538-2541 เป็นช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในภาวะถดถอย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงเวลาดังกล่าวได้รับผลกระทบจากปัญหาด้านเศรษฐกิจมากกว่าธนาคารอื่น ๆ และสามารถปรับตัวให้สามารถดำเนินธุรกิจในภาวะดังกล่าวได้ช้ากว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดเดียวกัน

ตารางที่ 2 อัตราการขยายตัวของกำไรสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในช่วงปี พ.ศ.2532-2541

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ./ธนาคาร	กรุงเทพฯ	กรุงเทพฯ	กสิกรไทยฯ	ไทยพาณิชย์ฯ	กรุงศรีอยุธยาฯ
2532	34.27	83.33	47.17	43.84	35.96
2533	82.36	79.98	102.46	80.40	70.58
2534	42.45	- 1.73	2.30	11.65	- 14.58
2535	48.63	138.27	55.72	52.66	63.51
2536	31.66	59.08	53.00	15.01	6.84
2537	21.97	68.93	28.56	32.53	25.60
2538	10.07	15.78	10.70	21.20	32.04
2539	8.39	1.98	5.13	13.47	10.94
2540	- 72.62	- 97.68	- 93.98	- 57.13	- 61.59
2541	- 13.20	- 293.89	- 50.81	- 4.89	- 5.88

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2541

ในภาวะปัจจุบันธุรกิจธนาคารพาณิชย์มีการแข่งขันกันมากขึ้น ความอยู่รอดของธนาคารเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึง แต่จากการพิจารณากำไรสุทธิดังกล่าวข้างต้น เห็นได้ว่าธนาคารกรุงไทยฯ มีความสามารถในการปรับการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจได้ช้ากว่าธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ที่มีขนาดเดียวกัน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากธนาคารกรุงไทยฯ มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ จึงมีบทบาทและหน้าที่ในการตอบสนองนโยบายของรัฐบาล นอกเหนือจากการดำเนินงานเพื่อให้อยู่รอดและแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ได้ อย่างไรก็ตามธนาคารกรุงไทยฯ ก็ได้รับประโยชน์จากการเป็นรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลในหลายด้าน ดังนั้นการดำเนินธุรกิจของธนาคารกรุงไทยฯ จึงมีความแตกต่างจากธนาคารพาณิชย์เอกชน เนื่องจากได้รับประโยชน์จากการช่วยเหลือและตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ขณะเดียวกันก็มีข้อเสียเปรียบหรือข้อจำกัดในการดำเนินงานควบคู่กันไปด้วย ซึ่งมีผลต่อต้นทุน รายได้ และกำไรจากการดำเนินงาน จึงควรทำการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์รัฐวิสาหกิจกับธนาคารพาณิชย์เอกชน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินธุรกิจให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีความสามารถในการแข่งขันและอยู่รอดในธุรกิจธนาคารพาณิชย์

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาบทบาท หน้าที่ และการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจ
- 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับธนาคารพาณิชย์เอกชนที่มีขนาดเดียวกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงบทบาท หน้าที่ การดำเนินงาน และความแตกต่างในการดำเนินธุรกิจของธนาคารกรุงไทยฯ และธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ รวมถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนและกำหนดนโยบายในการดำเนินธุรกิจของธนาคารกรุงไทยฯ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ ให้ทัดเทียมและแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์เอกชนได้

ขอบเขตของการศึกษา

การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารพาณิชย์เอกชนในครั้งนี้ใช้การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงิน โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินของแต่ละธนาคารที่แสดงในรายงานประจำปีและเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งธนาคารพาณิชย์เอกชนที่นำมาพิจารณาเปรียบเทียบกับธนาคารกรุงไทยฯ เป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีสินทรัพย์รวมมากกว่า 400,000 ล้านบาท ประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) โดยใช้ข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

วิธีการศึกษา

- 1) การศึกษาบทบาท หน้าที่ และการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ ใช้การศึกษาเชิงพรรณนาประกอบตาราง ค่าเฉลี่ย ร้อยละ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมได้จากรายงานประจำปี เอกสาร และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานต่าง ๆ
- 2) การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ กับธนาคารพาณิชย์เอกชนใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

บทที่ 2

แนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์อัตราส่วนของธนาคารพาณิชย์ เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับธนาคารพาณิชย์เอกชน ทั้งนี้เนื่องจากการวิเคราะห์อัตราส่วนธนาคารนี้ไม่มีเกณฑ์มาตรฐานสำหรับวัด การวิเคราะห์ต้องใช้ในการเปรียบเทียบค่าอัตราส่วนระหว่างธนาคารพาณิชย์ด้วยกัน ซึ่งจะทำให้ทราบว่าผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่ศึกษามีจุดแข็งและจุดอ่อนแตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ที่นำมาเปรียบเทียบอย่างไร

เครื่องมือวัดผลการดำเนินงานที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้สามารถจำแนกได้เป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพการทำการกำไร ประกอบด้วย

1.1 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Asset : ROA) เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นว่าธนาคารแต่ละแห่งสามารถสร้างรายได้สุทธิจากสินทรัพย์ทั้งหมดได้มากน้อยเพียงใด ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่ามากก็ยิ่งดี เนื่องจากแสดงว่ามีความสามารถในการสร้างรายได้สุทธิจากสินทรัพย์มาก สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไร (ขาดทุน) สุทธิ}}{\text{สินทรัพย์เฉลี่ย}} \times 100$$

โดยใช้ข้อมูลกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ณ สิ้นปี แต่ข้อมูลสินทรัพย์เป็นการเฉลี่ยระหว่างสินทรัพย์ต้นปีกับสินทรัพย์สิ้นปี

1.2 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) เป็นอัตราส่วนที่บอกให้ทราบถึงความสามารถในการสร้างรายได้สุทธิจากส่วนของผู้ถือหุ้น ค่าอัตราส่วนที่มากแสดงว่ามีความสามารถในการสร้างรายได้สุทธิจากส่วนของผู้ถือหุ้นมากด้วย สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{กำไร (ขาดทุน) สุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย}} \times 100$$

โดยใช้ข้อมูลกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ณ สิ้นปี แต่ข้อมูลส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นการเฉลี่ยระหว่างส่วนของผู้ถือหุ้นต้นปีกับส่วนของผู้ถือหุ้นสิ้นปี

1.3 อัตราดอกเบี้ยรับ (Interest Revenue Rate) แสดงให้เห็นถึงอัตราผลตอบแทนที่ธนาคารได้รับจากการปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้า สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราดอกเบี้ยรับ} = \frac{\text{รายได้ดอกเบี้ยรับ}}{\text{เงินให้สินเชื่อ}} \times 100$$

โดยใช้ข้อมูลรายได้ดอกเบี้ยรับและเงินให้สินเชื่อ ณ สิ้นปี

1.4 อัตราดอกเบี้ยจ่าย (Interest Expense Rate) แสดงให้เห็นถึงอัตราผลตอบแทนที่ธนาคารต้องจ่ายให้กับลูกค้าที่นำเงินมาฝากไว้กับธนาคาร สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราดอกเบี้ยจ่าย} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก}}{\text{เงินฝาก}} \times 100$$

โดยใช้ข้อมูลค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากและเงินฝาก ณ สิ้นปี

1.5 ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (Interest Spread) คือ ผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยรับกับอัตราดอกเบี้ยจ่าย ถ้าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยนี้มีค่ามากก็แสดงว่าอัตราผลตอบแทนที่ธนาคารได้รับจากการปล่อยสินเชื่อมีค่าสูงกว่าอัตราผลตอบแทนที่ต้องจ่ายให้กับลูกค้าเงินฝากมาก สามารถนำค่าส่วนต่างของอัตราผลตอบแทนนี้ไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ได้มาก สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย} = \text{อัตราดอกเบี้ยรับ} - \text{อัตราดอกเบี้ยจ่าย}$$

1.6 โครงสร้างรายได้ (Revenue Structure) รายได้ของธนาคารพาณิชย์สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ รายได้ดอกเบี้ย รายได้จากค่าธรรมเนียม กำไรจากการปริวรรตเงินตรา และรายได้อื่น ๆ โครงสร้างรายได้เป็นอัตราส่วนของรายได้แต่ละประเภทต่อรายได้ทั้งหมด ซึ่งค่าอัตราส่วนดังกล่าวจะสะท้อนถึงการพึ่งพารายได้ประเภทต่าง ๆ ของแต่ละธนาคาร สามารถแสดงสูตรการคำนวณอัตราส่วนของรายได้แต่ละประเภทได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ย} = \frac{\text{รายได้ดอกเบี้ยรับ}}{\text{รายได้ทั้งหมด}} \times 100$$

$$\text{อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียม} = \frac{\text{รายได้ค่าธรรมเนียม}}{\text{รายได้ทั้งหมด}} \times 100$$

$$\text{อัตราส่วนกำไรจากการปริวรรต} = \frac{\text{กำไรจากการปริวรรตเงินตรา}}{\text{รายได้ทั้งหมด}} \times 100$$

$$\text{อัตราส่วนรายได้อื่น ๆ} = \frac{\text{รายได้อื่น ๆ}}{\text{รายได้ทั้งหมด}} \times 100$$

โดยใช้ข้อมูลรายได้ดอกเบี้ยรับและเงินปันผล รายได้ค่าธรรมเนียม กำไรจากการปริวรรตเงินตรา รายได้อื่น ๆ และรายได้ทั้งหมด ณ สิ้นปี

1.7 ประสิทธิภาพการบริหารงาน พิจารณาได้จากอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริหารต่อรายได้ทั้งหมด (รายได้ดอกเบี๋ยสุทธิบวกรายได้ที่มีโช่ดอกเบี๋ย) หากอัตราส่วนดังกล่าวมีค่าสูงแสดงว่าธนาคารนั้นมีประสิทธิภาพในการบริหารงานต่ำ สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารต่อรายได้} = \left(\frac{\text{ค่าใช้จ่ายในการบริหาร}}{\text{รายได้ทั้งหมด}} \right) \times 100$$

$$\text{โดยที่} \\ \text{รายได้ทั้งหมด} = \text{รายได้ดอกเบี๋ยสุทธิ} + \text{รายได้ที่มีโช่ดอกเบี๋ย}$$

โดยใช้ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการบริหาร รายได้ดอกเบี๋ยสุทธิ และรายได้ที่มีโช่ดอกเบี๋ย ณ สิ้นปี

1.8 กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น (Earning Per Share) แสดงให้เห็นว่าธนาคารแต่ละแห่งมีความสามารถในการสร้างกำไรสุทธิตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นได้ดีเพียงใด ค่าอัตราส่วนนี้จะมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในธนาคารแต่ละแห่ง ถ้ามีค่ามาก นักลงทุนก็จะสนใจซื้อหุ้นเพื่อลงทุนมาก สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น} = \frac{\text{กำไร (ขาดทุน) สุทธิ}}{\text{จำนวนหุ้น}}$$

โดยใช้ข้อมูลกำไร (ขาดทุน) สุทธิ และจำนวนหุ้น ณ สิ้นปี

2. อัตราส่วนแสดงความเพียงพอของเงินทุน ประกอบด้วย

2.1 ความเพียงพอของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวม (Capital Fund to Total Assets Ratio) คำนวณจากอัตราส่วนของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวม ถ้าอัตราส่วนมีค่ามากก็แสดงว่าธนาคารมีเงินกองทุนสำหรับรองรับการเสี้อมค่าของสินทรัพย์มาก สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{เงินกองทุน}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100$$

โดยใช้ข้อมูลเงินกองทุนและสินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี

2.2 อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Total Loans to Shareholders' Equity Ratio) อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าแต่ธนาคารมีส่วนของผู้ถือหุ้นรองรับเงินให้สินเชื่อมากน้อยเพียงใด ถ้าอัตราส่วนมีค่าสูงก็แสดงว่ามีส่วนของผู้ถือหุ้นรองรับเงินให้สินเชื่อน้อย อาจเกิดปัญหาความเพียงพอของเงินทุนได้ สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{เงินให้สินเชื่อ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \times 100$$

โดยใช้ข้อมูลเงินให้สินเชื่อและส่วนของผู้ถือหุ้น ณ สิ้นปี

3. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องทางการเงิน ประกอบด้วย

3.1 อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝาก (Loan to Deposit Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงการนำเงินฝากที่มีไปปล่อยสินเชื่อ เพื่อสร้างรายได้ดอกเบี้ยให้กับธนาคารชดเชยกับค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝาก ดังนั้นหากอัตราส่วนนี้มีค่าสูงก็แสดงว่าธนาคารมีแหล่งรายได้สำหรับจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากและค่าใช้จ่ายอื่นๆ มาก สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝาก} = \frac{\text{เงินให้สินเชื่อ}}{\text{เงินฝาก}} \times 100$$

โดยใช้ข้อมูลเงินให้สินเชื่อและเงินฝาก ณ สิ้นปี

3.2 อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวม (Liquid Assets to Total Assets Ratio) อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงสัดส่วนของสินทรัพย์สภาพคล่องซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายของแต่ละธนาคาร ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่ามากก็แสดงว่าในจำนวนสินทรัพย์ทั้งหมดเป็นสินทรัพย์ที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายจำนวนมาก ซึ่งสะท้อนว่าธนาคารนั้นมีสภาพคล่องทางการเงินมากด้วย สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{สินทรัพย์สภาพคล่อง}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100$$

โดยใช้ข้อมูลสินทรัพย์สภาพคล่องและสินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี

4. อัตราส่วนแสดงคุณภาพสินทรัพย์ ประกอบด้วย

4.1 อัตราส่วนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ (Allowance for Bad Debt to Net Loans Ratio) จากการที่เงินให้สินเชื่อของธนาคารบางส่วนมีโอกาสเป็นสินเชื่อด้วยคุณภาพธนาคารต่าง ๆ จึงต้องมีการสำรองหนี้สงสัยจะสูญไว้ ดังนั้นอัตราส่วนนี้จึงสะท้อนถึงนโยบายในการดำเนินธุรกิจ ถ้าอัตราส่วนมีค่ามากก็แสดงว่าธนาคารเน้นนโยบายการดำเนินธุรกิจแบบระมัดระวัง อย่างไรก็ตามการสำรองหนี้สงสัยจะสูญก็มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันด้วย ดังนั้นค่าอัตราส่วนนี้ก็อาจจะสะท้อนถึงผลการดำเนินงานได้ด้วย สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ} = \frac{\text{ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ}}{\text{เงินให้สินเชื่อ}} \times 100$$

โดยใช้ข้อมูลค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและเงินให้สินเชื่อ ณ สิ้นปี

4.2 อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อ (Accrued Interest to Net Loans Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของเงินให้สินเชื่อซึ่งเป็นสินทรัพย์สำคัญของธนาคาร ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่ามากก็แสดงว่าเงินให้สินเชื่อของธนาคารนั้นมีคุณภาพต่ำ เนื่องจากผู้กู้ไม่สามารถจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ให้กับธนาคารได้ตามเงื่อนไขที่ธนาคารกำหนด แต่ในทางบัญชีใช้นโยบายตามเกณฑ์ที่รับฟังจ่าย ดังนั้นรายได้ที่ธนาคารแสดงไว้จึงมีค่าต่ำกว่ารายได้ที่ได้รับจริง สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อ} = \frac{\text{ดอกเบี้ยค้างรับ}}{\text{เงินให้สินเชื่อ}} \times 100$$

โดยใช้ข้อมูลดอกเบี้ยค้างรับและเงินให้สินเชื่อ ณ สิ้นปี

5. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพของพนักงาน ประกอบด้วย

5.1 อัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อจำนวนพนักงาน (Net Profit (Loss) to Employees Ratio) แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างกำไรให้กับธนาคารของพนักงานแต่ละคน ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่ามากก็แสดงว่าพนักงานมีประสิทธิภาพในการสร้างกำไรมาก สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อพนักงาน} = \frac{\text{กำไร (ขาดทุน) สุทธิ}}{\text{จำนวนพนักงาน}}$$

โดยใช้ข้อมูลกำไร (ขาดทุน) สุทธิ และจำนวนพนักงาน ณ สิ้นปี

5.2 อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน (Total Income to Employees Ratio) แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างรายได้ให้กับธนาคารของพนักงานแต่ละคน ถ้าอัตราส่วนมีค่ามากก็แสดงว่าพนักงานมีประสิทธิภาพในการสร้างรายได้มาก สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนรายได้รวมต่อพนักงาน} = \frac{\text{รายได้ทั้งหมด}}{\text{จำนวนพนักงาน}}$$

โดยใช้ข้อมูลรายได้ทั้งหมดและจำนวนพนักงาน ณ สิ้นปี

5.3 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรวมต่อจำนวนพนักงาน (Total Expenses to Employees Ratio) ถ้าอัตราส่วนมีค่ามากก็แสดงว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวพนักงานมีค่ามาก สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรวมต่อพนักงาน} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายทั้งหมด}}{\text{จำนวนพนักงาน}}$$

โดยใช้ข้อมูลค่าใช้จ่ายรวมและจำนวนพนักงาน ณ สิ้นปี

5.4 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานต่อจำนวนพนักงาน (Personnel Expenses to Employees Ratio) มีความหมายคล้ายคลึงกันกับอัตราส่วนค่าใช้จ่ายรวมต่อจำนวนพนักงาน แต่พิจารณาเฉพาะค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานเท่านั้น สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนค่าใช้จ่ายพนักงานต่อพนักงาน} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน}}{\text{จำนวนพนักงาน}}$$

โดยใช้ข้อมูลค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานและจำนวนพนักงาน ณ สิ้นปี

6. อัตราการขยายตัว (Growth Rate) ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นถึงการขยายตัวของผลการดำเนินงานของธนาคารในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะสะท้อนถึงแนวโน้มของผลการดำเนินงานของแต่ละธนาคาร ข้อมูลที่นำมาใช้ในการคำนวณเป็นข้อมูล ณ สิ้นปี ได้แก่

6.1 อัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อ มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อ} = \left\{ \frac{\text{เงินให้สินเชื่อปีปัจจุบัน} - \text{เงินให้สินเชื่อปีก่อน}}{\text{เงินให้สินเชื่อปีก่อน}} \right\} \times 100$$

6.2 อัตราการขยายตัวของสินทรัพย์รวม มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราการขยายตัวของสินทรัพย์รวม} = \{ (\text{สินทรัพย์รวมปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์รวมปีก่อน}) / \text{สินทรัพย์รวมปีก่อน} \} \times 100$$

6.3 อัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ทำรายได้ มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ทำรายได้} = \{ (\text{สินทรัพย์ทำรายได้ปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทำรายได้ปีก่อน}) / \text{สินทรัพย์ทำรายได้ปีก่อน} \} \times 100$$

6.4 อัตราการขยายตัวของเงินฝาก มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราการขยายตัวของเงินฝาก} = \{ (\text{เงินฝากปีปัจจุบัน} - \text{เงินฝากปีก่อน}) / \text{เงินฝากปีก่อน} \} \times 100$$

6.5 อัตราการขยายตัวของเงินกองทุน มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราการขยายตัวของเงินกองทุน} = \{ (\text{เงินกองทุนปีปัจจุบัน} - \text{เงินกองทุนปีก่อน}) / \text{เงินกองทุนปีก่อน} \} \times 100$$

6.6 อัตราการขยายตัวของกำไรสุทธิ มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราการขยายตัวของกำไรสุทธิ} = \{ (\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน}) / \text{กำไรสุทธิปีก่อน} \} \times 100$$

6.7 อัตราการขยายตัวของจำนวนสาขา มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราการขยายตัวของจำนวนสาขา} = \{ (\text{จำนวนสาขาปีปัจจุบัน} - \text{จำนวนสาขาก่อน}) / \text{จำนวนสาขาก่อน} \} \times 100$$

7. ส่วนแบ่งตลาด (Market Share) ข้อมูลนี้แสดงถึงส่วนแบ่งตลาดด้านต่าง ๆ ของธนาคารต่าง ๆ ที่พิจารณา ซึ่งแสดงถึงแนวโน้มการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันกับธนาคารอื่น คำนวณโดยใช้ข้อมูล ณ สิ้นปี ได้แก่

7.1 ส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อ แสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{ส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อ} = \frac{\text{เงินให้สินเชื่อของแต่ละธนาคาร}}{\text{เงินให้สินเชื่อทั้งระบบ}} \times 100$$

7.2 ส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวม แสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{ส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{สินทรัพย์รวมของแต่ละธนาคาร}}{\text{สินทรัพย์รวมทั้งระบบ}} \times 100$$

7.3 ส่วนแบ่งตลาดเงินฝาก แสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{ส่วนแบ่งตลาดเงินฝาก} = \frac{\text{เงินฝากของแต่ละธนาคาร}}{\text{เงินฝากรวมทั้งระบบ}} \times 100$$

7.3 ส่วนแบ่งตลาดเงินกองทุน แสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{ส่วนแบ่งตลาดเงินกองทุน} = \frac{\text{เงินกองทุนของแต่ละธนาคาร}}{\text{เงินกองทุนทั้งระบบ}} \times 100$$

การศึกษาเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับธนาคารพาณิชย์เอกชนอื่น ๆ ในครั้งนี้ ศึกษาโดยการคำนวณหาค่าอัตราส่วนต่าง ๆ ข้างต้นของแต่ละธนาคารที่พิจารณาโดยใช้ข้อมูลที่ปรากฏในงบการเงินที่แสดงต่อสาธารณชน ในช่วงปีที่พิจารณาคือปี พ.ศ. 2531-2539 แล้วจึงนำค่าอัตราส่วนที่คำนวณได้และข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละธนาคารมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกันซึ่งจะทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของแต่ละธนาคาร จากนั้นจึงนำผล

การวิเคราะห์ไปสู่รูปถึงความแตกต่างของผลการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ซึ่งมีฐานะเป็นธนาคารพาณิชย์เอกชน

การตรวจสอบเอกสาร

จากการตรวจสอบเอกสารผลงานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์บทบาทของธนาคารพาณิชย์ในด้านต่าง ๆ และการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ไทย สามารถสรุปได้ดังนี้

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย ของหยกพร ตันติเศวตรรัตน์ (หยกพร, 2527) พบว่า ส่วนแบ่งตลาดของแต่ละธนาคารเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้ธนาคารที่มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นจะสามารถทำกำไรได้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งส่วนแบ่งตลาดส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ จึงอาจกล่าวได้ว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่มีความสามารถทำกำไรมากกว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและเล็ก นอกจากนี้ปัจจัยด้านอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอัตรากำไร ส่วนปัจจัยด้านการใช้เทคนิคและผลิตภาพของแรงงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตรากำไร ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการที่ธนาคารขนาดใหญ่มีต้นทุนค่าใช้จ่ายสูงกว่าธนาคารขนาดเล็ก

ด้านการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของธนาคารพาณิชย์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้น ปนัดดา โชติประเสริฐ (ปนัดดา, 2532) ได้ทำการศึกษาในเรื่องดังกล่าวและสรุปว่า บทบาทของธนาคารพาณิชย์ในด้านการระดมเงินฝากและการจัดสรรเงินให้กู้ยืมแก่ท้องถิ่นภายในประเทศมีการขยายตัวอย่างมาก จากผลการดำเนินงานด้านการระดมเงินฝากพบว่า สัดส่วนเงินฝากในเขตกรุงเทพฯ มีค่าสูง และการจัดสรรด้านเงินกู้ก็มีสัดส่วนสูงเช่นเดียวกัน จึงอาจกล่าวได้ว่า ปริมาณเงินฝากและปริมาณเงินให้กู้ยืมกระจุกตัวอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และสาขาเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของประเทศ เช่น สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรม และสาขาบริการ ได้รับเงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ในอัตราต่ำ อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศมีการเจริญเติบโตลดลง

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารสินทรัพย์กับการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย ของ ดุสิตา บุตรทวี (ดุสิตา, 2536) ผลการศึกษาปรากฏว่า สัดส่วนการปล่อยสินเชื่อที่สูงขึ้นจะทำให้ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กเพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันจะทำให้ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางลดลง ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากธนาคารพาณิชย์ในกลุ่มธนาคารขนาดกลางประสบปัญหาขาดทุนติดต่อกันเป็นเวลาหลายปี เนื่องจากธนาคารยังไม่ได้ตัดสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing Loan) เป็นหนี้สูญ สำหรับกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กนั้นไม่สามารถใช้สัดส่วนค่าเผื่อหนี้สูญเป็นตัวบ่งชี้ว่าสินเชื่อที่ไม่มีคุณภาพเป็นสาเหตุทำให้ความสามารถในการทำกำไรของธนาคารลดลง เนื่องจากค่าเผื่อหนี้สูญแปรผันในทิศทางเดียวกับอัตราผลตอบแทนของการทำกำไร นอกจากนี้ยังพบว่า การบริหารสินทรัพย์ที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความแตกต่างกันในระดับกำไรของธนาคารพาณิชย์ และไม่สามารถใช้มาตรฐานการวัดอย่างเดียวกันมาเป็นเครื่องมือวัดความสามารถในการทำกำไรของธนาคารได้

บทที่ 3

บทบาท หน้าที่ และการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

การก่อตั้งและการพัฒนาของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ธนาคารกรุงไทย จำกัด เริ่มเปิดดำเนินการครั้งแรกเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2509 โดยการควบกิจการของธนาคารเกษตร จำกัด และธนาคารมณฑล จำกัด ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีรัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่เข้าเป็นธนาคารเดียวกันตามนโยบายของรัฐบาล และได้ให้ชื่อธนาคารนี้ใหม่ว่า "ธนาคารกรุงไทย จำกัด" ใช้ชื่อย่อว่า กทช. ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของกระทรวงการคลังเป็นสัญลักษณ์ของธนาคารมาจนถึงปัจจุบัน ในระยะแรกของการก่อตั้งธนาคารกรุงไทยฯ ได้ใช้อาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารเกษตรฯ ซึ่งตั้งอยู่บนถนนเยาวราช เป็นสถานที่ทำการของสำนักงานใหญ่ มีสาขารวมทั้งหมด 81 สาขา จำนวนพนักงาน 1,247 คน มูลค่าสินทรัพย์รวม 4,582.10 ล้านบาท ยอดเงินฝาก 4,442.20 ล้านบาท และทุนจดทะเบียน 105 ล้านบาท รัฐบาลมีวัตถุประสงค์ในการรวมธนาคารเกษตรฯ กับธนาคารมณฑลฯ เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดธนาคารของรัฐแห่งใหม่ที่มีฐานะทางการเงินมั่นคง สามารถคุ้มครองผู้ฝากเงินและให้บริการลูกค้าได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถอำนวยความสะดวกในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้มากขึ้นด้วย

หลังจากนั้นในวันที่ 17 สิงหาคม 2530 ธนาคารกรุงไทยฯ ได้รับโอนสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารสยาม จำกัด มาบริหารตามนโยบายของกระทรวงการคลัง เนื่องจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารสยามฯ ประสบปัญหาหลายด้านไม่สามารถแก้ไขได้ในระยะเวลาอันสั้น ทำให้เป็นภาระที่รัฐบาลจะต้องให้ความช่วยเหลือ หลังจากรวมกิจการของธนาคารสยามฯ เข้ากับธนาคารกรุงไทยฯ แล้ว ได้ทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ มียอดสินทรัพย์มากเป็นอันดับสองของประเทศ นับตั้งแต่ธนาคารกรุงไทยฯ ได้เริ่มเปิดดำเนินการได้มีการปรับปรุงและขยายองค์กรทั้งในส่วนของสำนักงานใหญ่และสาขา เพื่อให้ธนาคารกรุงไทยฯ สามารถให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น จนในปี พ.ศ.2531 ธนาคารกรุงไทยฯ จัดเป็นธนาคารพาณิชย์เพียงแห่งแรกที่มีสาขที่ตั้งอยู่ครบทั่วทุกจังหวัดของประเทศ และมีแผนงานที่จะขยายสาขาเพิ่มเติมขึ้นอีก โดยเน้นการเปิดสาขาในเขตรอบนอกที่ความเจริญกำลังขยายตัวออกไป ทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ สามารถขยายพื้นที่ให้บริการแก่ลูกค้าได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น

นอกจากแผนงานด้านการขยายสาขาเพื่อเพิ่มขอบเขตการให้บริการแล้ว ธนาคารกรุงไทยฯ ยังได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้กับงานให้บริการลูกค้าและการปฏิบัติงานในธนาคาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำระบบออนไลน์และเครื่องเอทีเอ็มมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า ทั้งนี้ธนาคารกรุงไทยฯ นับเป็นธนาคารแห่งแรกที่สามารถติดตั้งระบบออนไลน์และเครื่องเอทีเอ็มได้ครบทุกจังหวัดทั่วประเทศ ความก้าวหน้าในการดำเนินงานอีกอย่างหนึ่งของธนาคารกรุงไทยฯ คือ การนำหุ้นของธนาคารเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งนับเป็นรัฐวิสาหกิจแห่งแรกที่นำหุ้นเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยได้เริ่มเปิดการซื้อขายหุ้นตั้งแต่วันที่ 2 สิงหาคม 2532 และธนาคารกรุงไทยฯ ได้แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2537 โดยเปลี่ยนชื่อจาก "ธนาคารกรุงไทย จำกัด" เป็น "ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)" (KRUNG THAI PUBLIC COMPANY LIMITED)

ในปี พ.ศ.2540 เกิดปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำขึ้นในประเทศไทย และปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อให้สถาบันการเงินจำนวนมากต้องถูกสั่งปิดกิจการ รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง และเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2541 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ประกาศมาตรการฟื้นฟูระบบสถาบันการเงิน โดยมีมาตรการหนึ่งกำหนดให้ธนาคารกรุงไทยฯ รับโอนสินทรัพย์และหนี้สินที่ดีของธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) และรับโอนสินทรัพย์ หนี้สิน สาขา และพนักงานของธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน) พร้อมกำหนดให้ธนาคารกรุงไทยฯ เพิ่มทุนจดทะเบียนอีก 185,000 ล้านบาท รวมเป็นทุนจดทะเบียนทั้งหมด 219,850 ล้านบาท โดยเสนอขายทุนจดทะเบียนดังกล่าวให้กับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินเพื่อรองรับการควบรวมกิจการในครั้งนี้

นับตั้งแต่มีการจัดตั้งธนาคารกรุงไทยฯ ในปี พ.ศ.2509 จนถึงปัจจุบัน กิจการของธนาคารกรุงไทยฯ ได้มีการขยายตัวและพัฒนาการดำเนินธุรกิจมาโดยตลอด จนทำให้ในปี พ.ศ.2541 ธนาคารกรุงไทยฯ มีสินทรัพย์รวม 1,065,401 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 176,392 ล้านบาท และ 4,582.10 ล้านบาท ในปี พ.ศ.2531 และ 2509ตามลำดับ เช่นเดียวกับยอดเงินฝากที่ได้เพิ่มขึ้นจาก 4,442.20 ล้านบาท ในปีพ.ศ. 2509 เป็น 145,664 ล้านบาท ในปี พ.ศ.2531 และ 803,716 ล้านบาท ในปี พ.ศ.2541 นอกจากนี้ธนาคารกรุงไทยฯ ยังมีบทบาทในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจในการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในโอกาสต่าง ๆ ตลอดมา

บทบาทและหน้าที่ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจ

การดำเนินงานเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลนับเป็นหน้าที่ ที่สำคัญอย่างหนึ่งของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เนื่องจากเป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ในแต่ละปีธนาคารกรุงไทยฯ มีผลการดำเนินงานเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลแตกต่างกันไปตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้มอบหมายมาให้ สามารถสรุปผลการดำเนินงานด้านการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531 - 2539 ที่มีลักษณะเด่นพอสังเขป ได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแม้จะมีอายุเพียง 22 ปีเศษ แต่ได้ผ่านวิกฤติการณ์มาแล้วไม่ต่ำกว่า 6 ครั้ง ไม่ว่าจะเป็นวิกฤติการณ์บริษัทราชาเงินทุนล้มละลายเมื่อปี 2522 วิกฤติการณ์ราคาหุ้นในตลาดหุ้นนิวยอร์กลดต่ำลงอย่างรุนแรงเมื่อวันจันทร์ที่ 19 ตุลาคม 2530 (Black Monday) หรือกรณีของบริษัทเฟิสต์ซีดีอินเตอร์เนชันแนล (FCI) ประสบปัญหาทางการเงินเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2535 เป็นต้น วิกฤติการณ์บางครั้งก็มีสาเหตุมาจากภายนอก บางครั้งก็เกิดจากปัญหาภายในประเทศเอง วิกฤติการณ์แต่ละครั้งได้ก่อให้เกิดความสูญเสียกับระบบตลาดทุนของประเทศไทย เศรษฐกิจ การเงิน ผู้ลงทุน รวมทั้งกิจการของผู้ที่เกี่ยวข้องในตลาดหลักทรัพย์อย่างมหาศาล ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนจึงให้ความสำคัญและความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้นในตลาดหลักทรัพย์ให้หมดไปโดยเร็วที่สุด

มาตรการหนึ่งที่ได้ถูกนำมาใช้ในการแก้ไขวิกฤติการณ์ในตลาดหลักทรัพย์ทุกครั้งคือการจัดตั้งกองทุน ซึ่งแต่ละกองทุนที่จัดตั้งขึ้นส่วนใหญ่จะมีหลักการที่คล้ายคลึงกัน คือ เพื่อพยุงราคาหลักทรัพย์มิให้ตกต่ำลงไปอีก แต่อาจจะแตกต่างกันไปบ้างในเรื่องของรูปแบบและวิธีการความสำเร็จในการบรรลุดัตถประสงค์ของแต่ละกองทุน จะเร็วหรือช้าก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของวิกฤติการณ์และปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ในช่วงนั้น ๆ (สุนทรี สุนทรนิล, 2540 : 43-55)

สำหรับในช่วงปีตั้งแต่เปิดดำเนินการตลาดหลักทรัพย์(2518) ถึงปี 2539 ธนาคารกรุงไทยฯ ได้รับมอบหมายจากธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลัง ให้เข้าช่วยเหลือแก้ปัญหาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 วิกฤติการณ์ตลาดหลักทรัพย์ในช่วงปี 2521-2522 ซึ่งสภาพของวิกฤติการณ์ในปี 2521 เศรษฐกิจของประเทศได้ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 10.1 ทำให้บริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์มีผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจ ความต้องการลงทุนในหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มสูงขึ้นมาก ภาวะการซื้อขายที่คึกคักส่งผลให้ระดับราคาหลักทรัพย์พุ่ง

สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งราคาหุ้นบางตัวได้สูงขึ้นมากอย่างผิดปกติ เนื่องจากมีการเก็งกำไรในหุ้นดังกล่าวมากอย่างไม่เป็นเหตุผล เมื่อต้นปี 2522 ปริมาณการซื้อขายและระดับราคาเริ่มลดลงเนื่องจากเกิดวิกฤติการณ์ด้านราคาน้ำมัน ส่งผลให้เกิดภาวะเงินเฟ้อและเงินดิ่งตัวอย่างรุนแรงเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศสูงขึ้น ทำให้สถาบันการเงินรับชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศมีผลทำให้เกิดวิกฤติการณ์ทางการเงิน กระทั่งต่อการดำเนินงานของบริษัทเงินทุน จนถึงขั้นกระทรวงการคลังต้องถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจเงินทุนของบริษัทเงินทุนแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เหตุการณ์ดังกล่าวได้สร้างความตื่นตกใจต่อผู้ลงทุนทั่วไป และส่งผลกระทบต่อระบบการเงินทั้งระบบ ผู้ลงทุนต่างเร่งนำหุ้นที่ถืออยู่ออกขายโดยไม่คำนึงถึงราคา แรงขายดังกล่าวผลักดันให้ระดับราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ลดต่ำลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องและตกอยู่ในภาวะซบเซาตลอดปี 2522 ดังนั้น เพื่อผ่อนคลายและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนขึ้น 3 กองทุน คือ กองทุนพัฒนาตลาดทุน , กองทุนช่วยสภาพคล่องธุรกิจหลักทรัพย์ และกองทุนแก้ไขปัญหารุขกิจหลักทรัพย์(กองทุนกรุงไทย) ซึ่งทั้ง 3 กองทุนมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสภาพคล่องกับธุรกิจหลักทรัพย์ เพื่อสร้างความมั่นใจและสนับสนุนให้มีผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ และเพื่อสร้างเสถียรภาพให้กับตลาดหลักทรัพย์ ในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะกองทุนแก้ไขปัญหารุขกิจหลักทรัพย์ (กองทุนกรุงไทย) เท่านั้น

หลักจากที่ได้จัดตั้ง กองทุนพัฒนาตลาดทุนและกองทุนช่วยสภาพคล่องธุรกิจหลักทรัพย์ แล้วก็ตาม แต่ปรากฏว่าภาวะตลาดหลักทรัพย์ยังไม่กระเตื้องขึ้น โดยเฉพาะผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ได้รับความเดือนร้อนขาดทุนเป็นจำนวนมาก กระทรวงการคลัง โดยมติคณะรัฐมนตรีจึงได้จัดตั้ง"กองทุนแก้ไขปัญหารุขกิจหลักทรัพย์" หรือที่เรียกว่า "กองทุนกรุงไทย" ซึ่งธนาคารกรุงไทย จำกัด ได้ออกประกาศลงวันที่ 11 ธันวาคม 2522 ให้ความช่วยเหลือแก่บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทเงินทุน โดยการรับซื้อหุ้นในบัญชีของบริษัทดังกล่าว รวมทั้งหุ้นของลูกค้าของบริษัทที่ได้วางเป็นประกันการกู้ยืมเพื่อซื้อหุ้นและมีปัญหาการชำระหนี้ โดยให้สิทธิผู้ขายซื้อคืนได้ภายในกำหนด 3 ปี คือภายใน 30 พฤศจิกายน 2525 (ต่อมาได้ขยายระยะเวลาให้สิทธิซื้อคืนออกไปอีก 1 ปี) ในราคาที่เหมาะสมที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด รับซื้อไว้บวกค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละ 9 ต่อปี ของราคาที่ได้รับซื้อไว้ แต่หากระยะเวลาที่รับซื้อไว้ธนาคารกรุงไทย ฯ ได้รับเงินปันผลจากหลักทรัพย์นั้นเกินกว่าร้อยละ 9 ต่อปี ก็จะยกเว้นค่าธรรมเนียมให้แต่ถ้าได้รับผลประโยชน์สุทธิต่ำกว่าร้อยละ 9 ต่อปี ก็จะใช้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มให้ครบร้อยละ 9 ต่อปี

สำหรับทุนดำเนินการของกองทุนกรุงไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 3,000 ล้านบาท เป็นเงินกู้จากธนาคารแห่งประเทศไทยในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี และค่าธรรมเนียมจัดการร้อยละ 1 ต่อปี รวมเป็นร้อยละ 7 ต่อปี กระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกัน และมอบให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด เป็นผู้ดำเนินการรับซื้อหุ้น

กองทุนกรุงไทยได้รับซื้อตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม 2522 ถึงวันที่ 14 มีนาคม 2523 โดยรับซื้อไว้ทั้งสิ้น 18.5 ล้านหุ้น มูลค่า 1,785 ล้านบาท เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาให้สิทธิซื้อคืนในปี 2526 ปรากฏว่ายังมีหุ้นเหลืออยู่ทั้งสิ้น 11.29 ล้านหุ้น มูลค่าตามราคาทุนที่รับซื้อไว้ 1,141 ล้านบาท โดยมีราคาตลาดในขณะนั้นเพียงประมาณ 700 ล้านบาท กระทรวงการคลังจึงได้ต่ออายุการกู้ยืมเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทยออกไปอีก ต่อมาในปี 2530 ภาวะตลาดหลักทรัพย์ได้ฟื้นตัวขึ้น ระดับราคาหุ้นได้เพิ่มสูงขึ้นมาก กระทรวงการคลังจึงได้สั่งการให้เลิกกองทุนโดยวิธีประมูลขายหุ้นที่เหลืออยู่ทั้งหมด ซึ่งกลุ่มที่ประมูลได้คือ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาชาติ จำกัด ได้ประมูลซื้อไปได้ในราคา 1,655 ล้านบาท เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2530 และหลังจากหักชำระหนี้เงินกู้ธนาคารแห่งประเทศไทยและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของธนาคารกรุงไทย จำกัด แล้ว กองทุนยังมีเงินเหลืออยู่ 513 ล้านบาท ซึ่งได้ออนไปให้เป็นทุนประเดิมของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในครั้งนี้พบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มิได้รับประโยชน์จากการดำเนินการให้ความช่วยเหลือดังกล่าว นอกจากสามารถปฏิบัติตามนโยบายของทางราชการได้

ครั้งที่ 2 วิกฤติการณ์ตลาดหลักทรัพย์ในปี 2535 (จับนักปั่นหุ้น) หลังจากเหตุการณ์ในเดือนพฤษภาคม 2535 ได้คลี่คลายลง และการเมืองมีความชัดเจนมากขึ้น โดยมีรัฐบาลใหม่ตามครรลองประชาธิปไตย ได้ทำให้บรรยากาศการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความหนาแน่นมากขึ้น ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็วมีการซื้อขายในลักษณะเก็งกำไรระยะสั้นเพิ่มขึ้นมากจนน่าเป็นห่วงและมีการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อหุ้น (Margin Loan) ที่มีลักษณะกระจุกตัวอยู่กับหุ้นไม่กี่ตัวและในกลุ่มบุคคลไม่กี่คนประกอบกับมีข้อมูลที่เชื่อได้ว่ามีผู้ทำการซื้อขายหุ้นที่มีลักษณะเป็นการปั่นหุ้นหรือการสร้างราคาซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 และในที่สุดวันที่ 18 พฤศจิกายน 2535 คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้มีมติให้ดำเนินการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีอาญากับ นายสอง วัชรศรีโรจน์ และพวกรวม 11 คน ในข้อหากระทำการปั่นหุ้น

ขณะเดียวกันกระทรวงการคลังได้ออกมาตรการเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดต่อการซื้อขายและระดับราคาของหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนทั่วไป มาตรการที่กำหนดขึ้นคือการจัดตั้งกองทุนขึ้น 2 กองทุน คือ 1) กองทุนพัฒนาตลาดหลัก

ทรัพย์ในรูปของกองทุนรวม 7 กองทุน 2) กองทุนรักษาเสถียรภาพตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งจะขอ กล่าวเฉพาะข้อ 2)

กองทุนรักษาเสถียรภาพตลาดหลักทรัพย์ มีลักษณะคล้ายกับกองทุนพัฒนาตลาดทุนที่เคยจัดตั้งขึ้นในปี 2522 คือ เป็นกองทุนเข้าไปทำการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ในลักษณะการพุงราคา เมื่อมีการขาดความมั่นใจในตลาดหลักทรัพย์ แต่ไม่ทำการซื้อขายในลักษณะที่มุ่งประโยชน์ของกำไรเป็นสำคัญ

เงินกองทุนของกองทุนรักษาเสถียรภาพตลาดหลักทรัพย์มีจำนวน 5,000 ล้านบาท โดยธนาคารแห่งประเทศไทยให้กู้ยืมแก่ธนาคารกรุงไทย จำกัด ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8 ต่อปี เป็นระยะเวลา 1 ปี โดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย การดำเนินงานมีคณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยผู้แทนจากกระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารกรุงไทย จำกัด เป็นผู้กำหนด

กองทุนรักษาเสถียรภาพตลาดหลักทรัพย์ได้เริ่มทำการซื้อขายหลักทรัพย์เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2535 และหลังจากที่ทำการซื้อขายหลักทรัพย์ได้เพียงประมาณ 1 เดือน ก็หยุดทำการซื้อขายหลักทรัพย์ตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม 2535 เป็นต้นไป ต่อมาในเดือนกรกฎาคม 2536 กระทรวงการคลังได้มีมติให้เลิกกองทุนรักษาเสถียรภาพตลาดหลักทรัพย์ เนื่องจากเห็นว่าสภาพการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์มีเสถียรภาพมากขึ้น ความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนได้กลับคืนมาจนเข้าสู่ภาวะปกติ เข้าตามเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังได้ทำความตกลงไว้กับธนาคารกรุงไทย จำกัด โดยให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด ทำการทยอยขายหุ้นที่เหลืออยู่ในกองทุนในตลาดหลักทรัพย์

หลังจากที่กระทรวงการคลังมีมติให้เลิกกองทุนรักษาเสถียรภาพตลาดหลักทรัพย์ ปรากฏว่ากองทุนถือหลักทรัพย์อยู่ทั้งสิ้นตามราคาทุนเท่ากับ 595.55 ล้านบาท และได้ขายหลักทรัพย์เหล่านั้นไปในราคารวม 977 ล้านบาท หลังจากหักดอกเบี้ยจ่ายธนาคารแห่งประเทศไทยและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้ว คงเหลือเงินกำไรสุทธิ 358.05 ล้านบาท ซึ่งตกเป็นของธนาคารกรุงไทย จำกัด ตามข้อตกลงจัดตั้งกองทุน ในครั้งนี้พบว่าธนาคารกรุงไทยฯ ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติตามนโยบายของทางราชการ ซึ่งสามารถเพิ่มรายได้ให้กับธนาคารถึงจำนวนกว่า 300 ล้านบาท

ครั้งที่ 3 วิฤติการณ์ความชบเซาในปี 2538 นับตั้งแต่กลางปีดังกล่าวภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ชบเซาและตกต่ำลงอย่างต่อเนื่อง ในช่วงเวลาเพียง 4 เดือนเศษ ดัชนีราคาหุ้นได้ลดอย่างมาก มีสาเหตุของความชบเซาเกิดจากหลายปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ปัจจัยภายนอกด้านความผันผวนของเงินตราต่างประเทศและภาวะความเคลื่อนไหว ของตลาดเงินและตลาดทุนของประเทศพัฒนาที่ให้ผลตอบแทนที่จูงใจกว่าทำให้มีการ

โยกย้ายเงินลงทุนจากภูมิภาคเอเชียซึ่งรวมไปถึงประเทศไทยไปยังตลาดที่ให้ผลตอบแทนสูง โดยเฉพาะตลาดสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ความชอบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังมีผลมาจากปัจจัยภายในคือปัญหาการเมืองและผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนหลายสาขาที่ต่ำกว่าที่คาดหมาย

ภาวะความชอบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยดังกล่าวมีผลให้นักลงทุนจำนวนหนึ่งมีปัญหาในการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ (Margin Loan) จากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์ ตลอดจนมีผลให้สภาพคล่องในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยลดลง

เพื่อเป็นการแก้ไขภาวะความชอบดังกล่าว กระทรวงการคลังได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ธนาคารแห่งประเทศไทยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งภาคเอกชนประกอบด้วยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ (โบรกเกอร์) ประชุมหารือ และเห็นความจำเป็นที่จะต้องให้ความช่วยเหลือผู้ลงทุน โดยมาตรการที่เลือกนำมาใช้ในคราวนี้ คือ การจัดตั้งโครงการเสริมสภาพคล่องในตลาดหลักทรัพย์หรือที่เรียกกันว่า "โครงการ คสต" ภายใต้การจัดการของธนาคารกรุงไทย จำกัด วิธีการคือ จัดสรรเงินกู้จำนวนหนึ่งในอัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อปล่อยเงินกู้ผ่านธนาคารกรุงไทย จำกัด ไปให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์ทั้งที่เป็นบริษัทสมาชิกและไม่ใช่อุปกรณ์สมาชิก และให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์ดังกล่าวปล่อยเงินกู้ต่อไปให้กับลูกค้าของบริษัทในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนอีกต่อหนึ่ง

ทั้งนี้ เหตุผลสำคัญที่เลือกใช้มาตรการนี้ เพื่อไม่ให้เป็นภาระเข้าแทรกแซงกลไกตลาดในเรื่องของความเคลื่อนไหวของราคาดัชนี ซึ่งในระยะแรกได้ตกลงกันว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารออมสิน จะจัดหางบประมาณจำนวน 30,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อปล่อยเงินกู้ผ่านธนาคารกรุงไทย จำกัด ไปให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์ โดยให้บริษัทดังกล่าวปล่อยเงินกู้ต่อไปให้กับลูกค้าของบริษัทในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนอีกต่อหนึ่ง แต่ปรากฏว่าธนาคารกรุงไทย จำกัด ยังมีสภาพคล่องส่วนเกินที่พอจะปล่อยเงินกู้ได้ จึงไม่ได้มีการกู้ยืมเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารออมสิน

ธนาคารกรุงไทย จำกัด จัดสรรวงเงินกู้จำนวนไม่เกิน 30,000 ล้านบาท ให้กับนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนที่ร้อยละ 10 ต่อปี โดยแบ่งวงเงินกู้ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) วงเงินกู้ 10,000 ล้านบาท สำหรับโครงการลูกหนี้ผ่อนชำระ (Re-structure หรือ RE) สำหรับนักลงทุนที่มีบัญชีเงินกู้เพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์ (Margin Loans) รายการที่เกิดก่อนวันที่ 20 พฤศจิกายน 2538 โดยบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์โอนบัญชีเพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้าที่มีอัตรา Maintenance Margin ต่ำกว่าร้อยละ 25 ออกมาเป็นบัญชีใหม่ที่เรียกว่า "บัญชีลูกหนี้ผ่อนชำระ" มีระยะเวลาผ่อนชำระหนี้ไม่เกิน 3 ปี และเมื่อลูกค้าได้ปฏิบัติตามสัญญาจะไม่มีภาระผูกพันเพิ่มหรือบังคับขายกับบัญชีลูกหนี้ผ่อนชำระ ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือลูกค้าที่ประสบปัญหาการชำระเงิน

2) วงเงินกู้ 20,000 ล้านบาท สำหรับโครงการเสริมสภาพคล่อง (New Buying หรือ NB) สำหรับนักลงทุนที่ซื้อหลักทรัพย์ ตั้งแต่วันที่ 20 พฤศจิกายน 2538 (วันที่เริ่มโครงการ) เป็นต้นไป เฉพาะหลักทรัพย์ที่กำหนดโดยสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ มีระยะเวลาเงินกู้ไม่เกิน 6 เดือน นับจากวันที่เริ่มโครงการ ซึ่งจะเป็นการเสริมสภาพคล่องให้กับตลาดหลักทรัพย์

การดำเนินงานของกองทุนเสริมสภาพคล่องดังกล่าว พบว่าไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร กล่าวคือ มีการกู้ยืมเงินจากกองทุนทั้งสิ้นเพียง 4,471.65 ล้านบาท แบ่งเป็นการกู้ยืมเพื่อผ่อนชำระหนี้ (Restructure : RE) จำนวน 1,134.61 ล้านบาท และการกู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ (New Buying : NB) จำนวน 3,337.04 ล้านบาท ทั้งนี้เป็นเพราะเงื่อนไขการกู้ที่ค่อนข้างเข้มงวด คือ ธนาคารกรุงไทย จำกัด สามารถบังคับขายหุ้นได้ในกรณีที่ลูกค้าผิดสัญญา ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับอัตราดอกเบี้ยในตลาดในขณะนั้น

โครงการ คสท. ในส่วนของเงินกู้เพื่อซื้อหลักทรัพย์ (NB) ได้สิ้นสุดลงแล้ว ผู้กู้ได้ชำระคืนหนี้เงินกู้จำนวน 3,337.04 ล้านบาท แก่ธนาคารกรุงไทย จำกัด แล้ว ส่วนการให้กู้ยืมเพื่อผ่อนชำระหนี้ (RE) ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2538 มีจำนวนผู้กู้ 65 ราย มีหนี้คงค้าง 896.01 ล้านบาท

2. การให้การสนับสนุนทางการเงินแก่รัฐบาล

ธนาคารกรุงไทยฯ ได้ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่รัฐบาลโดยตรงด้วยการลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาล ซึ่งเมื่อพิจารณาสัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2541 พบว่า การลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลมีสัดส่วนสูงสุดโดยตลอด รองลงมาคือการลงทุนในหลักทรัพย์อื่น ๆ และการลงทุนในหลักทรัพย์จดทะเบียนตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลของแต่ละปี พบว่า ปี พ.ศ.2531 เป็นปีที่มีสัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลสูงสุดคือ ร้อยละ 84.8 และปี พ.ศ.2539 เป็นปีที่มีสัดส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลต่ำสุดคือ ร้อยละ 57.5 จึงเห็นได้ว่าในช่วงปี พ.ศ.2531-2541 ธนาคารกรุง

ไทยฯ ได้ลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลเกินกว่าครึ่งหนึ่งของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งหมดโดยตลอด (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำแนกตามประเภทหลักทรัพย์ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539

ปี พ.ศ.	มูลค่า				ร้อยละ			
	รัฐบาล	จดทะเบียน	อื่น ๆ	รวม	รัฐบาล	จดทะเบียน	อื่น ๆ	รวม
2531	21,674.5	139.1	3,731.4	25,545.0	84.8	0.5	14.6	100.0
2532	21,291.5	267.9	4,268.8	25,828.2	82.4	1.0	16.5	100.0
2533	19,084.5	417.3	3,713.2	23,215.0	82.2	1.8	16.0	100.0
2534	17,610.2	516.3	3,059.9	21,186.4	83.1	2.4	14.4	100.0
2535	15,154.7	674.9	3,264.2	19,093.8	79.4	3.5	17.1	100.0
2536	14,098.1	865.5	3,288.7	18,252.3	77.2	4.7	18.0	100.0
2537	14,670.0	1,590.3	6,790.0	23,050.3	63.6	6.9	29.5	100.0
2538	18,149.6	4,285.7	5,162.7	27,598.0	65.8	15.5	18.7	100.0
2539	17,367.5	5,189.9	7,637.9	30,195.3	57.5	17.2	25.3	100.0

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2531-2539

3. การอำนวยความสะดวกให้กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ

นอกเหนือจากการสนับสนุนทางการเงินให้กับรัฐบาลโดยตรงแล้ว ธนาคารกรุงไทยฯ ยังได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจด้วยการอำนวยความสะดวกให้เพื่อนำไปดำเนินงานในโครงการต่างๆ โดยเฉพาะโครงการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น โครงการก่อสร้างโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้า โครงการก่อสร้างโรงกลั่นน้ำมัน โครงการโทรศัพท์ 1 และ 2 ล้านเลขหมาย โครงการก่อสร้างทางด่วนยกระดับบางนา - บางปะกง โครงการผลิตน้ำประปาจำหน่ายให้แก่การประปาส่วนภูมิภาค โครงการสร้างโรงไฟฟ้าอิสระ หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจที่ได้รับการสนับสนุนด้านสินเชื่อจากธนาคารกรุงไทยฯ มีหลายแห่ง เช่น องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ องค์การคลังสินค้า การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค การรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นต้น ในปี พ.ศ.2531 ธนาคารกรุงไทยฯ ได้ให้กู้ยืมและซื้อลดแก่หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นมูลค่า 9,628.20 ล้านบาท มูลค่าการให้กู้ยืมและซื้อลดแก่หน่วย

งานราชการและรัฐวิสาหกิจของธนาคารกรุงไทยฯ ในแต่ละปีได้เปลี่ยนแปลงโดยตลอด สำหรับปี พ.ศ. 2539 ธนาคารกรุงไทยฯ ได้ให้กู้ยืมและซื้อลดแก่หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นมูลค่า 11,880.80 ล้านบาท (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 การให้กู้ยืมและซื้อลดแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

ปี พ.ศ.	มูลค่า (ล้านบาท)
2531	9,628.20
2532	9,953.00
2533	9,321.20
2534	8,210.30
2535	8,992.10
2536	n.a.
2537	n.a.
2538	n.a.
2539	11,880.80

หมายเหตุ : n.a. หมายถึง ไม่มีข้อมูล

ที่มา: ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

นอกจากนี้จากการศึกษาพบว่ายังมีผลการดำเนินงานด้านการตอบสนองนโยบายของทางราชการอื่น ๆ อีกที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้เข้าไปช่วยเหลือและตอบสนองนโยบายของทางราชการ ซึ่งพอจะประมวลไว้โดยย่อ เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ทำการศึกษาในโอกาสต่อไป

1. การให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับระบบสถาบันการเงิน

ในช่วงปี พ.ศ.2531-2541 ธนาคารกรุงไทยฯ ได้ดำเนินงานเพื่อให้ความร่วมมือแก่รัฐบาลในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับระบบสถาบันการเงินหลายครั้ง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานภายใต้โครงการ 4 เมษายน 2527 การร่วมจัดการกองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องของสถาบันการเงิน การนำเงินสงให้กับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเพื่อช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา การเป็นผู้ทำแทนในนามของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

เงินและธนาคารแห่งประเทศไทยในโครงการรับแลกเปลี่ยนตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนหลัก
ทรัพย์ที่ถูกทางการสั่งระงับการดำเนินกิจการ 42 แห่ง ในปี พ.ศ.2541

2. การสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่โครงการที่รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริม

เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จ
รัฐบาลจึงได้มอบหมายให้ธนาคารกรุงไทยฯ ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ของรัฐ มีหน้าที่สนับสนุน
สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้กับโครงการต่าง ๆ ซึ่งจัดทำขึ้นโดยหน่วยงานราชการหรือเป็นโครงการที่
รัฐบาลส่งเสริมให้จัดทำขึ้น ในช่วงปี พ.ศ.2531-2541 โครงการของหน่วยงานรัฐบาลและ
รัฐวิสาหกิจที่ได้รับการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำจากธนาคารกรุงไทยฯ ประกอบด้วย โครงการให้
สินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำแก่ตลาดกลางและโรงสีข้าวเพื่อซื้อเครื่องอบลดความชื้นข้าวเปลือก
โครงการให้สินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อยกระดับขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา
เทคโนโลยีตามโครงการของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม โครงการให้สินเชื่อ
เพื่อพัฒนาโรงเรียนเอกชนในการสนับสนุนแผนการศึกษาของชาติ โครงการให้สินเชื่อแก่ผู้
ประกอบการรถโรงเรียนตามโครงการจัดระบบรถโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ โครงการให้
สินเชื่อสวัสดิการบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ที่ทำประกันกับกองทุนประกันสังคม โครงการให้สินเชื่อ
ดอกเบี้ยต่ำแก่รัฐวิสาหกิจในการจัดระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสีย และอุปกรณ์อื่น ๆ
ในการขจัดมลพิษ โครงการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาตามโครงการ
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และโครงการให้สินเชื่อแก่อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาด
ย่อมซึ่งเป็นโครงการที่รัฐบาลชุดปัจจุบันให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ซึ่งการดำเนินงานตาม
โครงการต่าง ๆ ข้างต้นส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจซึ่ง
เป็นเจ้าของโครงการเป็นผู้คัดเลือกว่าจะให้การสนับสนุนสินเชื่อให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการรายใดบ้าง
แล้วจึงแจ้งรายชื่อมายังธนาคารกรุงไทยฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ เมื่อธนาคารกรุงไทยฯ
อนุมัติสินเชื่อแล้วจะแจ้งรายชื่อและจำนวนเงินที่ผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละรายได้รับการอนุมัติ เพื่อ
ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการทราบ ส่วนใหญ่การสนับสนุนสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำสำหรับ
โครงการที่รัฐบาลให้การส่งเสริมนี้มักจะมีข้อตกลงให้ธนาคารกรุงไทยฯ เป็นผู้รับภาระหนี้สูญที่เกิด
ขึ้นเองทั้งหมด แต่หน่วยงานเจ้าของโครงการจะนำเงินมาฝากไว้ที่ธนาคารกรุงไทยฯ ในจำนวนที่
เท่ากับจำนวนสินเชื่อที่ปล่อยออกไปเพื่อเป็นเงินทุนของธนาคารกรุงไทยฯ ในการสนับสนุนสินเชื่อ
โครงการเหล่านี้

การสนับสนุนสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำให้กับโครงการที่รัฐบาลส่งเสริมนี้ธนาคารกรุง
ไทยฯ ได้รับประโยชน์จากรายได้ดอกเบี้ยที่ได้รับจากการปล่อยสินเชื่อตามโครงการเหล่านี้ แม้ว่า

จะเป็นสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ แต่แหล่งเงินทุนที่นำมาใช้ปล่อยสินเชื่อในโครงการก็มีต้นทุนต่ำกว่าปกติตามไปด้วยเนื่องจากเป็นเงินฝากของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ นอกจากนี้ธนาคารกรุงไทยฯ ยังได้รับประโยชน์ทางอ้อมจากลูกค้าสินเชื่อรายใหม่ที่เข้ามาใช้บริการของธนาคารต่อเนื่องจากการได้รับสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำเหล่านี้ สำหรับโครงการสนับสนุนสินเชื่อให้กับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม รัฐบาลคาดว่าจะช่วยให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีการพัฒนาเนื่องจากมีแหล่งเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำสนับสนุน แต่ในทางปฏิบัติพบว่าการปล่อยสินเชื่อตามโครงการนี้ส่วนใหญ่เป็นการปล่อยสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการที่เป็นลูกค้าของธนาคารกรุงไทยฯ และธนาคารพาณิชย์อื่นอยู่แล้ว และเป็นผู้ประกอบการที่มีฐานะทางการเงินมั่นคง มีการประวัติการชำระหนี้ดี ทั้งนี้เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจในช่วงที่มีโครงการนี้ไม่เอื้ออำนวย ธนาคารต้องระมัดระวังการเกิดปัญหาหนี้สูญจากการปล่อยสินเชื่อมากกว่าปกติ ดังนั้นจึงมีการปล่อยสินเชื่อตามโครงการนี้ให้กับลูกค้ารายใหม่เป็นจำนวนน้อยราย ทำให้ไม่เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมตามจุดมุ่งหมายที่รัฐบาลวางไว้

3. การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ

นอกเหนือจากการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้กับโครงการของหน่วยงานราชการต่าง ๆ แล้ว ธนาคารกรุงไทยฯ ยังได้ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จ เช่น การร่วมสนับสนุนทางการเงินให้กับธุรกิจที่ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนในเขตส่งเสริมการลงทุนที่ 3 การให้ความร่วมมือกับกระทรวงการคลังและกรมสรรพากรในการบริการข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ อัตราภาษี และการชำระภาษีผ่านธนาคารโดยผ่านระบบโทรธนกิจ (Telebanking) ของธนาคาร การให้ความร่วมมือกับกรมศุลกากรโดยพัฒนาระบบการให้หนังสือค้ำประกันการชำระภาษีโดยการวางประกันลอยในระบบ On Line ของธนาคารให้แก่ผู้นำเข้าวัตถุดิบเพื่อให้การคืนภาษีทำได้รวดเร็วขึ้น การร่วมส่งเสริมการค้า การลงทุน และความร่วมมือด้านต่างประเทศของรัฐบาล

4. การร่วมมือกับสถาบันการเงินของรัฐและเอกชนในโครงการต่าง ๆ

นอกเหนือจากการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจแล้ว ธนาคารกรุงไทยฯ ยังได้ให้ความร่วมมือกับสถาบันการเงินของรัฐและเอกชนเพื่อดำเนินโครงการต่าง ๆ เช่น การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนประกันสินเชื่อขนาดย่อม (กสย.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ให้สินเชื่อแก่โครงการอุตสาหกรรมต่าง ๆ การร่วมจัดธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ เพื่อให้บริการ ATM

Pool ตั้งแต่วันที่ 8 มิถุนายน 2536 และการร่วมมือกันเพื่อพัฒนาระบบการชำระเงินในส่วนของเคลียร์ริงเช็ค

5. การปฏิบัติตามนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย

จากการที่ธนาคารกรุงไทยฯ มีฐานะเป็นธนาคารพาณิชย์ของรัฐ จึงมีหน้าที่ในการปฏิบัติตามระเบียบของธนาคารแห่งประเทศไทยเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ และปฏิบัติตามนโยบายอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายด้วย เช่น การปล่อยสินเชื่อสู่ชนบทซึ่งเป็นการปล่อยสินเชื่อให้กับเกษตรกร อุตสาหกรรมขนาดย่อม และธุรกิจการเกษตร ซึ่งที่ผ่านมาธนาคารกรุงไทยฯ สามารถปล่อยสินเชื่อสู่ชนบทได้เกินกว่าเป้าหมายที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดโดยตลอด การลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมตามนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย

ข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบในการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

จากการที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจทำให้เกิดข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบในการดำเนินงานซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ข้อได้เปรียบในการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

1.1 การได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลในการเพิ่มทุน จากการที่รัฐบาลโดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของธนาคารกรุงไทยฯ จึงทำให้ได้รับความช่วยเหลือด้านการเพิ่มทุนจากรัฐบาล ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์เอกชนต้องดำเนินการเพิ่มทุนด้วยตนเอง

1.2 การมีฐานลูกค้ารายย่อยกลุ่มข้าราชการและพนักงานของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากหน่วยงานรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่ใช้บริการจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการและพนักงานผ่านธนาคารกรุงไทยฯ ทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีลูกค้ารายย่อยเป็นข้าราชการและพนักงานของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้สามารถพัฒนารูปแบบการให้บริการและขยายการดำเนินธุรกิจด้านอื่น ๆ กับลูกค้ากลุ่มนี้เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับธนาคารได้อีก เช่น การให้สินเชื่อธรรวฎ การให้สินเชื่อธรรวฎบ้านอายุ และการให้บริการบัตรเครดิต เป็นต้น

1.3 การสนับสนุนสินเชื่อตามโครงการของรัฐบาลและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีประเภทสินเชื่อที่หลากหลายกว่าธนาคารพาณิชย์เอกชนอื่น ๆ เพราะเป็นธนาคารเพียงแห่งเดียวที่ให้การสนับสนุนสินเชื่อตามโครงการของรัฐบาลและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ นอกจากนี้สินเชื่อดังกล่าวส่วนใหญ่ยังเป็นสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ จึงเป็นบริการสินเชื่อที่ดึงดูดใจให้ลูกค้ามาใช้บริการ ส่งผลต่อความได้เปรียบในการขยายสินเชื่อของธนาคารกรุงไทยฯ

1.4 การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจในโครงการต่าง ๆ ทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ ได้รับประโยชน์จากการทำธุรกิจผูกขาดในบริการบางประเภท เช่น การให้บริการค้าประกันลอยแก่ผู้ประกอบการส่งออกที่ต้องการขอคืนภาษีจากกรมศุลกากร การให้บริการข้อมูลของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นต้น

2. ข้อเสียเปรียบในการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

2.1 การที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีหน้าที่ในการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ตลอดจนให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งการดำเนินงานบางอย่างทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ต้องดำเนินธุรกิจที่ไม่ก่อให้เกิดกำไรมากกว่าธนาคารพาณิชย์เอกชน

2.2 การเปลี่ยนแปลงตัวผู้บริหารและนโยบายการดำเนินงานบ่อยครั้ง ทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง

2.3 การสนับสนุนสินเชื่อตามโครงการของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ด้อยโอกาสในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ด้วยการให้สินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ แต่กำหนดให้ธนาคารกรุงไทยฯ ต้องเป็นผู้รับภาระทั้งหมดเมื่อสินเชื่อที่สนับสนุนกลายเป็นสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ดังนั้นสินเชื่อของธนาคารกรุงไทยฯ ที่สนับสนุนตามโครงการดังกล่าวจึงมีโอกาสเป็นสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ค่อนข้างมาก ส่งผลให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าใช้จ่ายในการติดตามหนี้และสำรองเผื่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น

จากบทบาท หน้าที่ และการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ ที่กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่าธนาคารกรุงไทยฯ มีการดำเนินงานในลักษณะของธนาคารพาณิชย์ มีบริการทางการเงินประเภทต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ การดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ เป็นไปเพื่อจุดมุ่งหมายในการสร้างกำไร เพื่อให้อยู่รอดและสามารถแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ได้ ดังนั้นธนาคารกรุงไทยฯ จึงไม่จัดเป็นธนาคารเพื่อการพัฒนาเช่นเดียวกับธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ที่จัดตั้งเพื่อวัตถุประสงค์พิเศษคือ เป็นธนาคารที่ทำหน้าที่ให้บริการทางการเงินเพื่อส่งเสริมการส่งออกของประเทศ โดยบริการส่วนใหญ่ของ ธสน. เป็นบริการที่ธนาคารพาณิชย์ไม่มีหรือดำเนินงานได้ไม่เพียงพอ แม้ว่าธนาคารกรุงไทยฯ จะไม่จัดเป็นธนาคารเพื่อการพัฒนา แต่ก็มีความสำคัญต่อการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล เนื่องจากรัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของธนาคารกรุงไทยฯ จึงสามารถดำเนินนโยบายผ่านธนาคารกรุงไทยฯ ได้สะดวกและรวดเร็ว หากรัฐบาลไม่สามารถใช้ธนาคารกรุงไทยฯ เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบาย

ต่าง ๆ ได้แล้ว ก็จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากธนาคารพาณิชย์เอกชนซึ่งอาจจะทำให้การดำเนินนโยบายทำได้ล่าช้าและไม่ประสบผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับธนาคารพาณิชย์เอกชน

จากเกณฑ์การแบ่งประเภทธนาคารพาณิชย์ตามขนาดสินทรัพย์พบว่า ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จัดอยู่ในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์อีก 4 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) เพื่อให้การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ มีความชัดเจนยิ่งขึ้น จึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ กับผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ด้วยกัน สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ตามหัวข้อต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพการทำการประกอบด้วย

1.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Asset : ROA)

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 เป็นต้นมา อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าเพิ่มขึ้นโดยตลอดจนถึงปี พ.ศ.2537 โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.26 ในปี พ.ศ.2532 เป็นร้อยละ 1.66 ในปี พ.ศ.2537 หลังจากนั้นอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของธนาคารกรุงไทยฯ ก็ได้ลดค่าลงอย่างต่อเนื่องจนมีค่าเท่ากับร้อยละ 1.52 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2532-2539 ของธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ พบว่า อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าเพียงร้อยละ 0.80 ต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์อื่นทั้งหมด โดยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ มีค่าร้อยละ 1.47, 1.49, 1.51 และ 1.37ตามลำดับ นอกจากนี้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ยังมีค่าต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยของธนาคารในช่วงปี พ.ศ.2532-2539 ซึ่งมีค่าร้อยละ 1.36 อีกด้วย (ตารางที่ 5) แสดงให้เห็นว่าความสามารถของธนาคารกรุงไทยฯ ในการนำสินทรัพย์มาสร้างให้เกิดผลตอบแทนต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์เอกชนที่มีขนาดใกล้เคียงกัน ทั้งที่ธนาคารกรุงไทยฯ มีสินทรัพย์มากเป็นอันดับต้น ๆ รองจากธนาคารกรุงเทพฯ และมีจำนวนใกล้เคียงกับธนาคารกสิกรไทยฯ (ตารางผนวกที่ 1) เมื่อเปรียบเทียบค่า

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของธนาคารกรุงไทยฯ กับธนาคารกสิกรไทยฯ จะเห็นว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ต่ำกว่าอย่างเห็นได้ชัด โดยค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2532-2539 มีค่าเท่ากับร้อยละ 0.80 ส่วนค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของธนาคารกสิกรไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2532-2539 มีค่าเท่ากับร้อยละ 1.49 (ตารางที่ 5)

1.2 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE)

สำหรับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของธนาคารกรุงไทยฯ นั้นมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะเดียวกันกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ คือ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 6.22 ในปี พ.ศ.2532 เป็นร้อยละ 29.37 ในปี พ.ศ.2537 หลังจากนั้นก็ได้ลดค่าลงจนมีค่าเท่ากับร้อยละ 21.64 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2532-2539 ของธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ พบว่า อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าเพียงร้อยละ 15.12 ต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์อื่นทั้งหมด โดยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา มีค่าร้อยละ 21.40, 21.02, 21.19 และ 18.00 ตามลำดับ นอกจากนี้อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ยังมีค่าต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยของทุกธนาคารในช่วงปี พ.ศ.2532-2539 ซึ่งมีค่าร้อยละ 20.15 อีกด้วย (ตารางที่ 6) แสดงให้เห็นว่า ธนาคารกรุงไทยฯ ยังมีความสามารถในการสร้างผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดที่พิจารณา

1.3 อัตราดอกเบี้ยรับ (Interest Revenue Rate)

อัตราดอกเบี้ยรับของธนาคารกรุงไทยฯ ได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 8.78 ในปี พ.ศ.2531 เป็นร้อยละ 13.20 ในปี พ.ศ.2534 หลังจากนั้นได้ลดลงเหลือร้อยละ 9.49 ในปี พ.ศ.2537 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 11.93 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยรับเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับอัตราดอกเบี้ยรับเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์อื่นในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า อัตราดอกเบี้ยรับเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าร้อยละ 10.97 เท่ากับอัตราดอกเบี้ยรับเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ แต่มีค่าต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยรับเฉลี่ยของธนาคารอื่น ๆ อีกสามแห่ง โดยอัตราดอกเบี้ยรับเฉลี่ยของธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา มีค่าร้อยละ 11.42, 11.07 และ 11.35 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยรับเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับอัตราดอกเบี้ยรับเฉลี่ยของทุกธนาคารในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า

อัตราดอกเบี้ยรับเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยรับเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 11.10 (ตารางที่ 7) การที่อัตราดอกเบี้ยรับของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำกว่าอาจมีสาเหตุเนื่องมาจากปัญหาการจ่ายชำระหนี้ของสินเชื่อบริษัทธนาคารกรุงไทยฯ ปล่อยให้กับลูกค้า

1.4 อัตราดอกเบี้ยจ่าย (Interest Expense Rate)

การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยจ่ายของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 5.84 ในปี พ.ศ.2531 เป็นร้อยละ 7.91 ในปี พ.ศ.2539 และเมื่อเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับอัตราดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์อื่นอีกสี่แห่งในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า อัตราดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าร้อยละ 7.43 ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ยของธนาคารกสิกรไทยฯ และของธนาคารกรุงศรีอยุธยา ซึ่งมีค่าร้อยละ 7.50 และ 7.99 ตามลำดับ แต่ก็ยังมีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ และของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 7.38 และ 7.35 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับอัตราดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ยของทุกธนาคารในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า อัตราดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ยของทุกธนาคาร ซึ่งมีค่าร้อยละ 7.48 (ตารางที่ 8) เห็นได้ว่าอัตราดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ยของทุกธนาคารที่พิจารณามีค่าแตกต่างกันไม่มาก ทั้งนี้เนื่องจากทุกธนาคารต่างมีอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ใกล้เคียงกัน ยกเว้นธนาคารกรุงศรีอยุธยาเท่านั้นที่มีอัตราดอกเบี้ยจ่ายสูงที่สุดเกือบทุกปี เนื่องจากเป็นธนาคารที่มีสินทรัพย์น้อยที่สุดในจำนวนธนาคารพาณิชย์ที่พิจารณา จึงต้องจูงใจผู้ฝากเงินด้วยการเสนออัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูงกว่าธนาคารอื่น ๆ ทำให้อัตราดอกเบี้ยจ่ายของธนาคารกรุงศรีอยุธยา สูงกว่าธนาคารอื่น ๆ ตามไปด้วย เมื่อพิจารณาอัตราดอกเบี้ยจ่ายของธนาคารกรุงเทพฯ พบว่า มีค่าต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ยของทุกธนาคารที่พิจารณาโดยตลอด (ยกเว้นปี พ.ศ.2536) ซึ่งเป็นผลมาจากความสามารถในการระดมเงินฝากโดยไม่ต้องใช้อัตราดอกเบี้ยมาจูงใจลูกค้า เพราะธนาคารกรุงเทพฯ มีสาขาเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีชื่อเสียงด้านความมั่นคงเป็นที่ยอมรับของผู้ฝากเงิน

1.5 ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (Interest Spread)

ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.94 ในปี พ.ศ.2531 เป็นร้อยละ 4.02 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์อื่นที่พิจารณาพบว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าร้อยละ 3.48 ต่ำกว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ธนาคารกสิกรไทยฯ และธนาคาร

ไทยพาณิชย์ ซึ่งมีค่าร้อยละ 3.51, 3.87 และ 3.65 ตามลำดับ แต่มีค่าสูงกว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารกรุงศรีอยุธยา ซึ่งมีค่าร้อยละ 3.28 และเมื่อเปรียบเทียบส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของทุกธนาคารในระยะเวลาเดียวกัน พบว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำกว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 3.59 (ตารางที่ 9)

1.6 โครงสร้างรายได้ (Revenue Structure)

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนรายได้ประเภทต่าง ๆ ต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารกรุงไทยฯ พบว่า ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 รายได้จากดอกเบี้ยและเงินปันผลเป็นรายได้หลักของธนาคารกรุงไทยฯ เฉลี่ยแล้วคิดเป็นร้อยละ 92.82 ของรายได้ทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนรายได้จากดอกเบี้ยและเงินปันผลต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยในระยะเวลาเดียวกันของธนาคารอื่น ๆ พบว่า อัตราส่วนรายได้จากดอกเบี้ยและเงินปันผลต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าสูงกว่า อัตราส่วนรายได้จากดอกเบี้ยและเงินปันผลต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารอื่น ๆ โดยอัตราส่วนรายได้จากดอกเบี้ยและเงินปันผลต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา มีค่าร้อยละ 89.64, 90.57, 89.47 และ 91.71 ตามลำดับ อีกทั้งยังมีค่าสูงกว่าอัตราส่วนรายได้จากดอกเบี้ยและเงินปันผลต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของทุกธนาคารในระยะเวลาเดียวกันซึ่งมีค่าร้อยละ 90.64 ด้วย (ตารางที่ 10)

รายได้ลำดับรองลงมาคือ รายได้ค่าธรรมเนียม ซึ่งเมื่อพิจารณาอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารกรุงไทยฯ พบว่า เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.10 ในปี พ.ศ.2531 เป็นร้อยละ 3.76 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 ของธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยในระยะเวลาเดียวกันของธนาคารอื่น ๆ พบว่า อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าร้อยละ 3.01 ต่ำกว่าอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยในระยะเวลาเดียวกันของธนาคารอื่น ๆ ทั้งหมด โดยอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา มีค่าร้อยละ 6.72, 5.48, 6.30 และ 4.09 ตามลำดับ นอกจากนี้อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ยังมีค่าต่ำกว่าอัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 5.46 อีกด้วย (ตารางที่ 11)

สำหรับรายได้จากการปริวรรตเงินตรานั้นเป็นรายได้ลำดับรองลงมาจากรายได้ค่าธรรมเนียม โดยอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตเงินตราต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารกรุงไทยฯ เฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 มีค่าร้อยละ 2.04 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตเงินตราต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารอื่น ๆ เฉลี่ยในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า อัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตเงินตราต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าสูงกว่าอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตเงินตราต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ ซึ่งมีค่าเท่ากับร้อยละ 2.01, 1.99 และ 1.94 ตามลำดับ แต่ก็มีค่าต่ำกว่าอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตเงินตราต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ซึ่งมีค่าเท่ากับร้อยละ 2.57 และเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตเงินตราต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของทุกธนาคารในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า อัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตเงินตราต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำกว่าอัตราส่วนรายได้จากการปริวรรตเงินตราต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 2.26 (ตารางที่ 12)

สำหรับรายได้อื่นของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 ได้ลดลงจากร้อยละ 4.86 ของรายได้ทั้งหมดในปี พ.ศ.2531 เป็นร้อยละ 0.83 ของรายได้ทั้งหมดในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนรายได้อื่นต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารกรุงไทยฯ เฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับอัตราส่วนรายได้อื่นต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารอื่นเฉลี่ยในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า อัตราส่วนรายได้อื่นต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารกรุงไทยฯ เฉลี่ยมีค่าร้อยละ 1.51 ต่ำกว่าอัตราส่วนรายได้อื่นต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 1.52, 1.79 และ 1.68 ตามลำดับ แต่มีค่าสูงกว่าอัตราส่วนรายได้อื่นต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 0.77 และเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนรายได้อื่นต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของทุกธนาคารในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า อัตราส่วนรายได้อื่นต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าสูงกว่าอัตราส่วนรายได้อื่นต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 1.40 (ตารางที่ 13)

จากการเปรียบเทียบโครงสร้างรายได้จากแหล่งต่าง ๆ ของธนาคารกรุงไทยฯ กับโครงสร้างรายได้ของธนาคารพาณิชย์อื่นอีก 4 แห่งพบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ นั้นมีสัดส่วนรายได้จากดอกเบี้ยมากที่สุด แต่มีรายได้จากค่าธรรมเนียม และรายได้จากการปริวรรตเงินในสัดส่วนต่ำกว่าธนาคารอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าธนาคารกรุงไทยฯ เป็นธนาคารที่พึ่งพิงรายได้จากดอกเบี้ยมากที่สุด และมีแนวโน้มที่ต้องพึ่งพิงรายได้จากแหล่งนี้เพิ่มขึ้นด้วยเห็นได้จากอัตราส่วนรายได้จากดอกเบี้ยต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 ที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่อัตราส่วนดังกล่าวของ

ธนาคารอื่น ๆ ในเวลาเดียวกันมีแนวโน้มลดลงหรืออยู่ในระดับใกล้เคียงกัน จากโครงสร้างรายได้ของธนาคารกรุงไทยฯ ที่ต้องพึ่งพิงรายได้ดอกเบี้ยสูงนี้อาจส่งผลให้ธนาคารกรุงไทยฯ เสียเปรียบธนาคารอื่น ๆ ในอนาคต เพราะคาดว่าการแข่งขันในธุรกิจธนาคารพาณิชย์โดยเฉพาะด้านการให้สินเชื่อจะมีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้ค่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มลดลง ธนาคารต่าง ๆ จึงพยายามที่จะเพิ่มรายได้จากด้านอื่น ๆ เพื่อชดเชยรายได้จากดอกเบี้ยที่คาดว่าจะได้รับน้อยลงในอนาคต สำหรับธนาคารกรุงไทยฯ มีสัดส่วนรายได้จากดอกเบี้ยสูง จึงส่งผลให้รายได้รวมของธนาคารมีความผันผวนตามการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยรับและอัตราดอกเบี้ยจ่ายมากกว่าธนาคารพาณิชย์อื่นอีก 4 แห่ง

1.7 ประสิทธิภาพการบริหารงาน

ประสิทธิภาพการบริหารงานของธนาคารพาณิชย์สามารถวัดได้โดยการพิจารณาอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารงานต่อรายได้ทั้งหมด ซึ่งถ้าอัตราส่วนนี้มีค่าสูงแสดงว่ามีประสิทธิภาพการบริหารงานต่ำ เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารงานต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารกรุงไทยฯ พบว่า ได้ลดลงจากร้อยละ 86.61 ในปี พ.ศ.2531 เหลือเพียงร้อยละ 53.14 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารงานต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารกรุงไทยฯ เฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารงานต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารอื่น ๆ ในเวลาเดียวกันพบว่า อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารงานต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าร้อยละ 64.91 สูงกว่าอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารงานต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารอื่นทุกธนาคาร โดยอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารงานต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ มีค่าร้อยละ 55.33, 54.81, 55.05 และ 54.04 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารงานต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของทุกธนาคารพบว่า อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารงานต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าสูงกว่าอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารงานต่อรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 56.80 (ตารางที่ 14) แสดงให้เห็นว่าแม้ธนาคารกรุงไทยฯ จะมีประสิทธิภาพในการบริหารงานดีขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารอื่นแล้วธนาคารกรุงไทยฯ มีประสิทธิภาพในการบริหารงานด้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่อื่น ๆ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการที่ธนาคารกรุงไทยฯ มีสาขาและพนักงานเป็นจำนวนมาก จึงมีค่าใช้จ่ายคงที่สูงทั้งค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายพนักงาน

1.8 กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น (Earning Per Share)

กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้นของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าเพิ่มขึ้นจาก 3.07 บาทในปี พ.ศ.2531 เป็น 21.61 บาทในปี พ.ศ.2535 หลังจากนั้นกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้นได้ลดลงจนมีค่าเท่ากับ 6.96 บาทในปี พ.ศ.2539 คิดเป็นกำไร (ขาดทุน) สุทธิเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 เท่ากับ 9.11 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้นเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ กับกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้นเฉลี่ยของธนาคารอื่นพบว่า กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้นเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำกว่ากำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้นเฉลี่ยของธนาคารอื่นมาก โดยกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้นเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ มีค่า 34.05, 38.59, 56.20 และ 26.15 บาทตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้นเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ กับกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้นเฉลี่ยของทุกธนาคารในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 พบว่ากำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้นเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำกว่ากำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้นเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่า 32.82 บาท (ตารางที่ 15) แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการสร้างผลตอบแทนในรูปกำไรสุทธิให้กับผู้ถือหุ้นของธนาคารกรุงไทยฯ ยังด้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่อื่น ๆ โดยเฉพาะในช่วงก่อนปี พ.ศ.2535 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้นที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

2. อัตราส่วนแสดงความเพียงพอของเงินทุน

2.1 ความเพียงพอของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวม (Capital Fund to Total Assets Ratio)

ความเพียงพอของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ พิจารณาได้จากอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวม สำหรับธนาคารกรุงไทยฯ นั้นอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.85 ในปี พ.ศ.2531 เป็นร้อยละ 7.98 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารกรุงไทยฯ เฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารอื่นเฉลี่ยในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าร้อยละ 5.19 ซึ่งต่ำกว่าอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารอื่นทุกธนาคาร โดยอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ มีค่าร้อยละ 6.40, 7.05, 6.53 และ 7.56 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของทุกธนาคารในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำกว่า

อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 6.41 (ตารางที่ 16) แสดงให้เห็นว่า แม้ธนาคารกรุงเทพฯ จะสามารถเพิ่มเงินกองทุนรองรับกับการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ได้มากขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ที่มีขนาดใกล้เคียงกันแล้ว ความเพียงพอของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารกรุงเทพฯ ยังต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่อื่น ๆ

2.2 อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Total Loans to Shareholders' Equity Ratio)

อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของธนาคารกรุงเทพฯ ได้เพิ่มขึ้นจาก 16.20 เท่า ในปี พ.ศ.2531 เป็น 18.02 เท่า ในปี พ.ศ.2534 และได้ลดลงจนมีค่า 12.16 เท่าในปี พ.ศ. 2539 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 ซึ่งมีค่า 14.10 เท่า กับอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยของธนาคารอื่น ๆ พบว่า อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ มีค่าสูงกว่าอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของธนาคารอื่น โดยอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา มีค่า 11.04, 10.16, 10.94 และ 11.32 เท่า และเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ กับอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยของทุกธนาคารพบว่า อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ มีค่าสูงกว่าอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่า 11.36 เท่า (ตารางที่ 17) แสดงว่า ธนาคารกรุงเทพฯ มีส่วนของผู้ถือหุ้นรองรับเงินให้สินเชื่อต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์แห่งอื่นที่พิจารณา

3. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องทางการเงิน

3.1 อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝาก (Loan to Deposit Ratio)

อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารกรุงเทพฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 ได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 76.92 ในปี พ.ศ.2531 เป็นร้อยละ 105.86 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารกรุงเทพฯ เฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารอื่นในช่วงเวลาเดียวกัน พบว่า อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ มีค่าร้อยละ 98.72 ต่ำกว่าอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารอื่นทุกธนาคาร โดยอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา มีค่าร้อยละ 113.12, 102.55, 105.17 และ 100.36 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากเฉลี่ยของ

ธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากเฉลี่ยของทุกธนาคารพบว่า อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำกว่าอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 105.41 (ตารางที่ 18) แสดงว่าธนาคารกรุงไทยฯ นำเงินฝากไปปล่อยเป็นสินเชื่อในอัตราต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดที่พิจารณา จึงอาจจะทำให้มีแหล่งรายได้สำหรับนำไปจ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินฝากและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ น้อยกว่าธนาคารอื่น นอกจากนี้ในช่วงปี พ.ศ.2531-2536 อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำกว่าร้อยละ 100 โดยตลอด แสดงให้เห็นว่าธนาคารกรุงไทยฯ ยังนำเงินฝากไปปล่อยสินเชื่อเพื่อสร้างรายได้ให้กับธนาคารได้ไม่เต็มที่

3.2 อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวม (Liquid Assets to Total Assets Ratio)

ในช่วงปี พ.ศ.2533-2539 อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารกรุงไทยฯ ได้ลดลงจากร้อยละ 12.05 ในปี พ.ศ.2533 เหลือเพียงร้อยละ 7.36 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2533-2539 ซึ่งมีค่าร้อยละ 10.36 กับอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารอื่นพบว่า อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าสูงกว่าอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 9.50, 9.93 และ 8.95 ตามลำดับ แต่มีค่าต่ำกว่าอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 11.57 และเมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของทุกธนาคารพบว่า อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำกว่าอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 10.40 เล็กน้อย (ตารางที่ 19) แสดงให้เห็นว่า ในช่วงปี พ.ศ.2533-2539 ธนาคารกรุงไทยฯ มีสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายน้อยลง แต่อยู่ในระดับใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ทั้งห้าแห่ง จึงมีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในระดับใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ทั้งหมดด้วย

4. อัตราส่วนแสดงคุณภาพของสินทรัพย์

4.1 อัตราส่วนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ (Allowance for Bad Debt to Net Loans)

อัตราส่วนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพฯ ได้ลดลงจากร้อยละ 0.55 ในปี พ.ศ.2531 เหลือเพียงร้อยละ 0.42 ในปี พ.ศ.2534 หลังจากนั้นอัตราส่วนดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นจนมีค่าร้อยละ 0.74 ในปี พ.ศ.2536 และได้ลดลงจนมีค่าเพียงร้อยละ 0.51 ในปี พ.ศ. 2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 ของธนาคารกรุงเทพฯ กับอัตราส่วนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารอื่นในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า อัตราส่วนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ มีค่าร้อยละ 0.53 สูงกว่าอัตราส่วนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 0.41, 0.32 และ 0.29 ตามลำดับ แต่มีค่าต่ำกว่าอัตราส่วนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 0.79 และเมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ กับอัตราส่วนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของทุกธนาคารพบว่า อัตราส่วนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ มีค่าใกล้เคียงกับอัตราส่วนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 0.55 (ตารางที่ 20)

4.2 อัตราดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อ (Accrued Interest to Net Loans)

อัตราดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อคงค้างจะสะท้อนถึงคุณภาพของสินเชื่อของแต่ละธนาคาร ถ้าธนาคารใดมีค่าอัตราดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อคงค้างสูงแสดงว่า สินเชื่อของธนาคารนั้นมีคุณภาพต่ำ เนื่องจากดอกเบี้ยค้างรับเป็นบัญชีที่ธนาคารได้บันทึกรับรู้ไว้เป็นรายได้ดอกเบี้ยแล้วโดยยังไม่มีการรับเงินจริง ดังนั้นค่าดอกเบี้ยค้างรับที่สูงจึงชี้ว่าธนาคารมีลูกหนี้ที่ไม่สามารถชำระดอกเบี้ยได้ตามกำหนดจำนวนมาก สำหรับอัตราดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพฯ ได้ลดลงจากร้อยละ 2.05 ในปี พ.ศ.2531 เหลือเพียงร้อยละ 1.61 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อคงค้างเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 ของธนาคารกรุงเทพฯ กับอัตราดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อคงค้างเฉลี่ยของธนาคารอื่นในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า อัตราดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อคงค้างเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ มีค่าร้อยละ 1.84 สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อคงค้างเฉลี่ยของธนาคารอื่นทุกแห่ง โดยอัตราดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อคงค้างเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ มีค่าร้อยละ 0.55, 1.31,

1.57 และ 1.22 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อกค้างเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตราดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อกค้างเฉลี่ยของทุกธนาคารพบว่า อัตราดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อกค้างเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยค้างรับต่อสินเชื่อกค้างเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 1.17 (ตารางที่ 21) แสดงให้เห็นว่า สินเชื่อของธนาคารกรุงไทยฯ มีแนวโน้มที่จะมีคุณภาพที่ดีขึ้น เพราะอัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อมีแนวโน้มลดลง แต่สินเชื่อของธนาคารกรุงไทยฯ มีคุณภาพค่อนข้างต่ำกว่าธนาคารอื่น ๆ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า กำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทยฯ ส่วนหนึ่งเป็นรายได้ที่ยังไม่ได้รับจริงซึ่งยังคงมีความไม่แน่นอนในการรับชำระจากลูกค้า จึงทำให้กำไรของธนาคารกรุงไทยฯ ในปีต่อ ๆ ไปได้รับผลกระทบในรูปของการหักเป็นค่าใช้จ่ายหนี้สูญที่อาจเพิ่มขึ้นหากธนาคารไม่ได้รับชำระหนี้ดอกเบี้ยค้างรับดังกล่าว

5. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพของพนักงาน

5.1 อัตราส่วนกำไร(ขาดทุน)สุทธิต่อจำนวนพนักงาน(Net Profit (Loss) to Employees)

อัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าเพิ่มขึ้นจาก 0.01 ล้านบาทต่อคน ในปี พ.ศ.2531 เป็น 0.62 ล้านบาทต่อคน ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารอื่นในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า อัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่า 0.31 ล้านบาทต่อคน ต่ำกว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารอื่นทุกแห่ง โดยอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ มีค่า 0.46, 0.42, 0.40 และ 0.32 ล้านบาทต่อคน และเมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของทุกธนาคารพบว่า อัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำกว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่า 0.40 ล้านบาทต่อคน (ตารางที่ 22) แสดงให้เห็นว่า พนักงานของธนาคารกรุงไทยฯ มีความสามารถในการสร้างกำไรให้กับธนาคารมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจำนวนพนักงานมีความเหมาะสมกับปริมาณงาน มีการจัดตำแหน่งและปรับปรุงองค์กรให้เหมาะสมมากขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบธนาคารพาณิชย์อื่นแล้วอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำกว่าอัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารอื่นและของทุกธนาคาร ซึ่งอาจเป็นเพราะธนาคารกรุงไทยฯ มีจำนวนพนักงานมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานเพิ่มขึ้น ในขณะที่พนักงานที่มาก

เกินไปนี้ไม่สามารถสร้างให้ธนาคารเพิ่มขึ้นได้ จึงทำให้อัตรารายได้อัตรารายจ่าย (ขาดทุน) สุทธิต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำ

5.2 อัตรารายรายได้รวมต่อจำนวนพนักงาน (Total Income to Employees)

อัตรารายรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าเพิ่มขึ้นจาก 1.08 ล้านบาทต่อคนในปี พ.ศ.2531 เป็น 4.86 ล้านบาทต่อคนในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตรารายรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงไทยฯ เฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับอัตรารายรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารอื่นเฉลี่ยในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า อัตรารายรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่า 3.09 ล้านบาทต่อคน สูงกว่าอัตรารายรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา ซึ่งมีค่า 2.92, 2.89 และ 2.82 ล้านบาทต่อคนตามลำดับ แต่มีค่าต่ำกว่าอัตรารายรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ซึ่งมีค่า 3.34 ล้านบาทต่อคน และเมื่อเปรียบเทียบอัตรารายรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตรารายรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของทุกธนาคาร พบว่าอัตรารายรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าใกล้เคียงกับอัตรารายรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่า 3.08 ล้านบาทต่อคน (ตารางที่ 23)

5.3 อัตรารายจ่ายรวมต่อจำนวนพนักงาน (Total Expenses to Employees)

อัตรารายจ่ายรวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงไทยฯ ได้เพิ่มขึ้นจาก 1.03 ล้านบาทต่อคนในปี พ.ศ.2531 เป็น 3.98 ล้านบาทต่อคนในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตรารายจ่ายรวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงไทยฯ เฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับอัตรารายจ่ายรวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารอื่นเฉลี่ยในช่วงเวลาเดียวกันพบว่าอัตรารายจ่ายรวมต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่า 2.62 ล้านบาทต่อคน สูงกว่าอัตรารายจ่ายรวมต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา ซึ่งมีค่า 2.32, 2.33 และ 2.37 ล้านบาทต่อคนตามลำดับ แต่มีค่าต่ำกว่าอัตรารายจ่ายรวมต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ซึ่งมีค่า 2.64 ล้านบาทต่อคน และเมื่อเปรียบเทียบอัตรารายจ่ายรวมต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตรารายจ่ายรวมต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของทุกธนาคาร พบว่าอัตรารายจ่ายรวมต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าสูงกว่าอัตรารายจ่ายรวมต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่า 2.49 ล้านบาทต่อคน (ตารางที่ 24)

5.4 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานต่อจำนวนพนักงาน (Personnel Expenses to Employees)

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงไทยฯ ได้เพิ่มขึ้นจาก 0.12 ล้านบาทต่อคนในปี พ.ศ.2531 เป็น 0.35 ล้านบาทต่อคนในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานต่อจำนวนพนักงานของธนาคารกรุงไทยฯ เฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับอัตราส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานต่อจำนวนพนักงานของธนาคารอื่นเฉลี่ยในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า อัตราส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่า 0.24 ล้านบาทต่อคน สูงกว่าอัตราส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา ซึ่งมีค่า 0.22 และ 0.21 ล้านบาทต่อคนตามลำดับ แต่มีค่าต่ำกว่าอัตราส่วนค่าใช้จ่ายรวมต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ และธนาคารกสิกรไทยฯ ซึ่งมีค่า 0.27 และ 0.25 ล้านบาทต่อคน และเมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตราส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของทุกธนาคาร พบว่าอัตราส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าเท่ากับอัตราส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานต่อจำนวนพนักงานเฉลี่ยของทุกธนาคารคือมีค่า 0.24 ล้านบาทต่อคน เช่นเดียวกัน (ตารางที่ 25)

6. อัตราการขยายตัว (Growth Rate)

6.1 อัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อ

อัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทยฯ ได้ลดลงจากร้อยละ 31.81 ในปี พ.ศ.2532 เหลือเพียงร้อยละ 10.70 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2532-2539 กับอัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารอื่นในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีอัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยร้อยละ 22.17 ต่อปี ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา ซึ่งมีค่าร้อยละ 23.70 และ 24.92 ต่อปีตามลำดับ แต่มีค่าสูงกว่าอัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ และธนาคารกสิกรไทยฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 16.46 และ 20.14 ต่อปีตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของทุกธนาคารพบว่า อัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่า

สูงกว่าอัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 20.53 ต่อปี (ตารางที่ 26)

6.2 อัตราการขยายตัวของสินทรัพย์รวม

อัตราการขยายตัวของสินทรัพย์รวมของธนาคารกรุงเทพฯ ได้ลดลงจากร้อยละ 23.31 ในปี พ.ศ.2532 เหลือเพียงร้อยละ 11.71 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ในช่วงปี พ.ศ.2532-2539 กับอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารอื่นในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า ธนาคารกรุงเทพฯ มีอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์รวมเฉลี่ยร้อยละ 17.76 ต่อปี ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 18.44, 22.19 และ 23.10 ต่อปีตามลำดับ แต่มีค่าสูงกว่าอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 15.65 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ กับอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารพบว่า อัตราการขยายตัวของสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ มีค่าต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 18.63 ต่อปี (ตารางที่ 27)

6.3 อัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ทำรายได้

อัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ทำรายได้ของธนาคารกรุงเทพฯ ได้ลดลงจากร้อยละ 25.98 ในปี พ.ศ.2532 เหลือเพียงร้อยละ 10.36 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ทำรายได้เฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ในช่วงปี พ.ศ.2532-2539 กับอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ทำรายได้เฉลี่ยของธนาคารอื่นในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า ธนาคารกรุงเทพฯ มีอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ทำรายได้เฉลี่ยร้อยละ 19.95 ต่อปี ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ทำรายได้เฉลี่ยของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 23.23 และ 23.67 ต่อปีตามลำดับ แต่มีค่าสูงกว่าอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ทำรายได้เฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ และธนาคารกสิกรไทยฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 16.01 และ 18.89 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ทำรายได้เฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ กับอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ทำรายได้เฉลี่ยของทุกธนาคารพบว่า อัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ทำรายได้เฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ มีค่าใกล้เคียงกับอัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ทำรายได้เฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 19.66 ต่อปี (ตารางที่ 28)

6.4 อัตราการขยายตัวของเงินฝาก

อัตราการขยายตัวของเงินฝากของธนาคารกรุงไทยฯ ได้ลดลงจากร้อยละ 27.01 ในปี พ.ศ.2532 เหลือเพียงร้อยละ 16.26 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2532-2539 กับอัตราการขยายตัวของเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารอื่นในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีอัตราการขยายตัวของเงินฝากเฉลี่ยร้อยละ 17.49 ต่อปี ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 18.41, 19.77 และ 22.90 ต่อปี ตามลำดับ แต่มีค่าสูงกว่าอัตราการขยายตัวของเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 14.69 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตราการขยายตัวของเงินฝากเฉลี่ยของทุกธนาคารพบว่า อัตราการขยายตัวของเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของเงินฝากเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 18.22 ต่อปี (ตารางที่ 29)

6.5 อัตราการขยายตัวของเงินกองทุน

อัตราการขยายตัวของเงินกองทุนของธนาคารกรุงไทยได้ลดลงจากร้อยละ 36.06 ในปี พ.ศ.2532 เหลือเพียงร้อยละ 23.73 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของเงินกองทุนเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2532-2539 กับอัตราการขยายตัวของเงินกองทุนเฉลี่ยของธนาคารอื่นในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีอัตราการขยายตัวของเงินกองทุนเฉลี่ยร้อยละ 28.31 ต่อปี ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของเงินกองทุนเฉลี่ยของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 29.28 ต่อปี แต่มีค่าสูงกว่าอัตราการขยายตัวของเงินกองทุนเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ธนาคารกสิกรไทยฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 23.15, 23.69 และ 25.79 ต่อปีตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของเงินกองทุนเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตราการขยายตัวของเงินกองทุนเฉลี่ยของทุกธนาคารพบว่า อัตราการขยายตัวของเงินกองทุนเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าสูงกว่าอัตราการขยายตัวของเงินกองทุนเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 27.52 ต่อปี (ตารางที่ 30)

6.6 อัตราการขยายตัวของกำไร (ขาดทุน) สุทธิ

อัตราการขยายตัวของกำไร (ขาดทุน) สุทธิของธนาคารกรุงไทยฯ ได้ลดลงจากร้อยละ 278.68 ในปี พ.ศ.2532 เหลือเพียงร้อยละ 1.60 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของกำไร (ขาดทุน) สุทธิเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2532-2539 กับอัตราการขยายตัวของกำไร (ขาดทุน) สุทธิเฉลี่ยของธนาคารอื่นในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า

ธนาคารกรุงไทยฯ มีอัตราการขยายตัวของกำไร (ขาดทุน) สุทธิเฉลี่ยร้อยละ 42.82 ต่อปี สูงกว่าอัตราการขยายตัวของกำไร (ขาดทุน) สุทธิเฉลี่ยของธนาคารอื่นทุกแห่ง โดยอัตราการขยายตัวของกำไร (ขาดทุน) สุทธิเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา มีค่าร้อยละ 28.47, 24.05, 32.16 และ 18.72 ต่อปี ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของกำไร (ขาดทุน) สุทธิเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตราการขยายตัวของกำไร (ขาดทุน) สุทธิเฉลี่ยของทุกธนาคารพบว่า อัตราการขยายตัวของกำไร (ขาดทุน) สุทธิเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าสูงกว่าอัตราการขยายตัวของกำไร (ขาดทุน) สุทธิเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 30.94 ต่อปี (ตารางที่ 31)

6.7 อัตราการขยายตัวของจำนวนสาขา

อัตราการขยายตัวของจำนวนสาขาของธนาคารกรุงไทยฯ ได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 6.25 ในปี พ.ศ.2532 เป็นร้อยละ 8.21 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของจำนวนสาขาเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2532-2539 กับอัตราการขยายตัวของจำนวนสาขาเฉลี่ยของธนาคารอื่นในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีอัตราการขยายตัวของจำนวนสาขาเฉลี่ยร้อยละ 5.15 ต่อปี ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของจำนวนสาขาเฉลี่ยของธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา ซึ่งมีค่าร้อยละ 5.85, 6.69 และ 8.13 ต่อปีตามลำดับ แต่มีค่าสูงกว่าอัตราการขยายตัวของจำนวนสาขาเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพ ซึ่งมีค่าร้อยละ 3.23 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของจำนวนสาขาเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ กับอัตราการขยายตัวของจำนวนสาขาเฉลี่ยของทุกธนาคารพบว่า อัตราการขยายตัวของจำนวนสาขาเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของจำนวนสาขาเฉลี่ยของทุกธนาคารซึ่งมีค่าร้อยละ 6.44 ต่อปี (ตารางที่ 32)

7. ส่วนแบ่งตลาด (Market Share)

7.1 ส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อ

ส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทยฯ ได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 12.84 ในปี พ.ศ.2531 เป็นร้อยละ 14.22 ในปี พ.ศ.2539 เมื่อเปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารอื่นในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยร้อยละ 13.99 ต่ำกว่าส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพ ซึ่งมีค่าร้อยละ 26.13 แต่มีค่าสูงกว่าส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยของธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา ซึ่งมีค่าร้อยละ 13.58, 9.68 และ 7.20 ตามลำดับ (ตารางที่ 33) ดัง

นั้นธนาคารกรุงไทยฯ จึงครองส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยมากเป็นอันดับสองรองจากธนาคารกรุงเทพฯ ที่ครองส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อสูงสุด โดยธนาคารกสิกรไทยฯ มีส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อเฉลี่ยมากเป็นอันดับสาม รองลงมาคือธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ ตามลำดับ

7.2 ส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวม

ส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวมของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 มีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก โดยในปี พ.ศ.2531 ส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวมของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าร้อยละ 14.87 และในปี พ.ศ.2539 ส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวมของธนาคารกรุงไทยฯ ได้ลดค่าลงเล็กน้อยเหลือเพียงร้อยละ 14.14 เมื่อเปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารอื่นในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวมเฉลี่ยร้อยละ 14.43 ต่ำกว่าส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 25.84 แต่มีค่าสูงกว่าส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 13.62, 9.99 และ 6.96 ตามลำดับ (ตารางที่ 34) ดังนั้น ส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวมเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ จึงมีค่าสูงเป็นอันดับสองรองจากธนาคารกรุงเทพฯ ที่ครองส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวมสูงสุด โดยธนาคารกสิกรไทยฯ มีส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวมเฉลี่ยมากเป็นอันดับสาม รองลงมาคือธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ ตามลำดับ

7.3 ส่วนแบ่งตลาดเงินฝาก

ส่วนแบ่งตลาดเงินฝากของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 มีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก โดยในปี พ.ศ.2531 ส่วนแบ่งตลาดเงินฝากของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าร้อยละ 15.77 และในปี พ.ศ.2539 ส่วนแบ่งตลาดเงินฝากของธนาคารกรุงไทยฯ ได้ลดค่าลงเล็กน้อยเหลือเพียงร้อยละ 15.46 เมื่อเปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับส่วนแบ่งตลาดเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารอื่นในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีส่วนแบ่งตลาดเงินฝากเฉลี่ยร้อยละ 15.46 ต่ำกว่าส่วนแบ่งตลาดเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 24.92 แต่มีค่าสูงกว่าส่วนแบ่งตลาดเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารกสิกรไทยฯ ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 14.13, 9.98 และ 7.35 ตามลำดับ (ตารางที่ 35) ดังนั้นส่วนแบ่งตลาดเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ จึงมีค่าสูงเป็นอันดับสองรองจากธนาคารกรุงเทพฯ ที่ครองส่วนแบ่งตลาดเงินฝากเฉลี่ยสูงสุด โดย

ธนาคารกสิกรไทยฯ มีส่วนแบ่งตลาดเงินฝากเฉลี่ยมากเป็นอันดับสาม รองลงมาคือธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยาตามลำดับ

7.4 ส่วนแบ่งตลาดเงินกองทุน

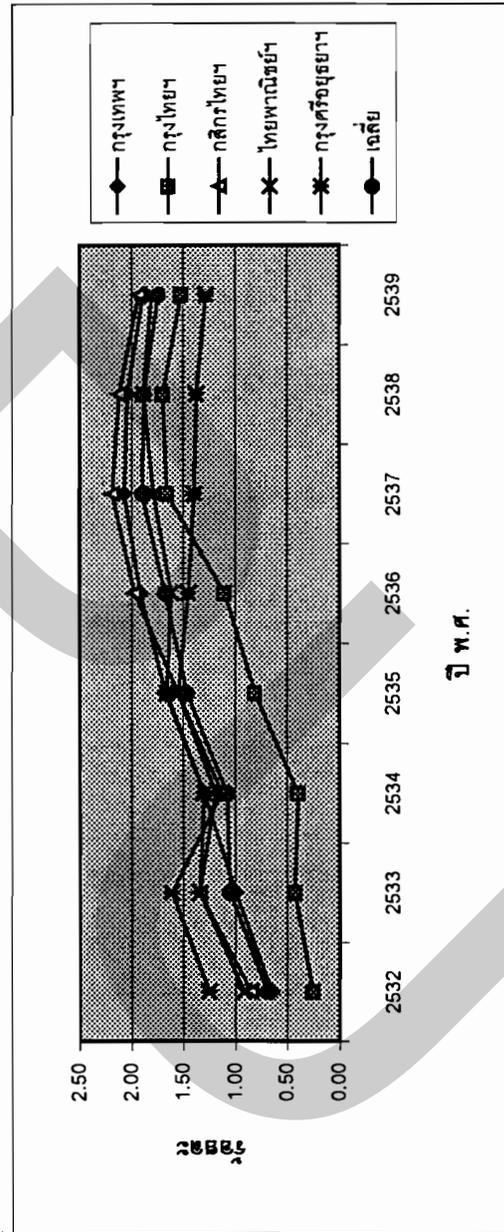
ส่วนแบ่งตลาดเงินกองทุนของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531 -2539 มีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก โดยในปี พ.ศ.2531 ส่วนแบ่งตลาดเงินกองทุนของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าร้อยละ 10.89 และในปี พ.ศ.2539 ส่วนแบ่งตลาดเงินกองทุนของธนาคารกรุงไทยฯ ได้เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็นร้อยละ 11.81 เมื่อเปรียบเทียบส่วนแบ่งตลาดเงินกองทุนเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 กับส่วนแบ่งตลาดเงินกองทุนเฉลี่ยของธนาคารอื่นในช่วงเวลาเดียวกันพบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีส่วนแบ่งตลาดเงินกองทุนเฉลี่ยร้อยละ 11.43 ต่ำกว่าส่วนแบ่งตลาดเงินกองทุนเฉลี่ยของธนาคารกรุงเทพฯ และธนาคารกสิกรไทยฯ ซึ่งมีค่าร้อยละ 25.22 และ 14.65 ตามลำดับ แต่มีค่าสูงกว่าส่วนแบ่งตลาดเงินฝากเฉลี่ยของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา ซึ่งมีค่าร้อยละ 9.96 และ 8.02 ตามลำดับ (ตารางที่ 36) ดังนั้นส่วนแบ่งตลาดเงินกองทุนเฉลี่ยของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าสูงเป็นอันดับสามรองจากธนาคารกรุงเทพฯ และธนาคารกสิกรไทยฯ ที่มีส่วนแบ่งตลาดเงินกองทุนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับหนึ่งและสองตามลำดับ โดยธนาคารไทยพาณิชย์ฯ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา มีส่วนแบ่งตลาดเงินกองทุนเฉลี่ยเป็นอันดับสี่และห้าตามลำดับ

ตารางที่ 5 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2532-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									เฉลี่ย
	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	0.65	1.00	1.30	1.67	1.92	2.07	2.04	1.89	1.47	
กรุงไทย	0.26	0.43	0.40	0.81	1.10	1.66	1.70	1.52	0.80	
กสิกรไทย	0.85	1.34	1.19	1.55	1.97	2.19	2.12	1.93	1.49	
ไทยพาณิชย์	0.92	1.34	1.30	1.66	1.62	1.79	1.89	1.81	1.51	
กรุงศรีอยุธยา	1.25	1.61	1.13	1.55	1.45	1.40	1.37	1.28	1.37	
เฉลี่ย	0.69	1.05	1.08	1.46	1.68	1.90	1.88	1.74	1.36	

ที่มา : จากการคำนวณ

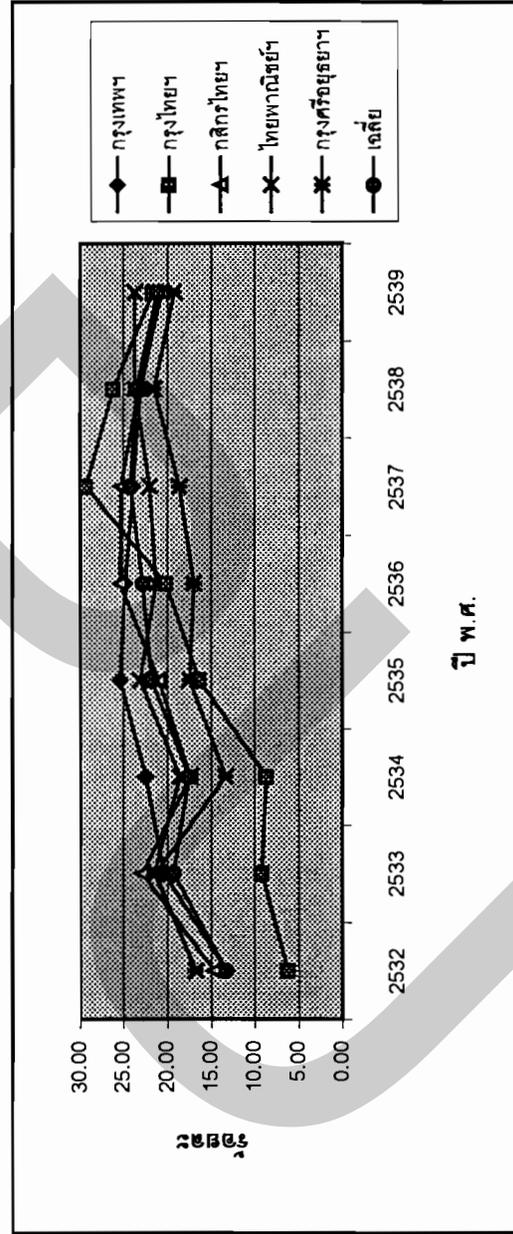

ตารางที่ 6 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2532-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									เฉลี่ย
	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	13.35	20.43	22.48	25.39	24.79	23.94	23.03	20.70	21.40	
กรุงไทย	6.22	9.19	8.70	16.37	20.18	29.37	26.21	21.64	15.12	
กสิกรไทย	14.72	22.87	17.45	21.01	25.37	25.33	23.29	20.65	21.02	
ไทยพาณิชย์	16.74	21.49	18.58	23.11	21.28	22.01	23.68	23.73	21.19	
กรุงศรีอยุธยา	16.81	21.35	13.41	17.48	16.98	18.65	21.53	19.24	18.00	
เฉลี่ย	13.32	19.31	17.58	21.77	22.85	24.24	23.58	21.14	20.15	

ที่มา : จากการค้างาน

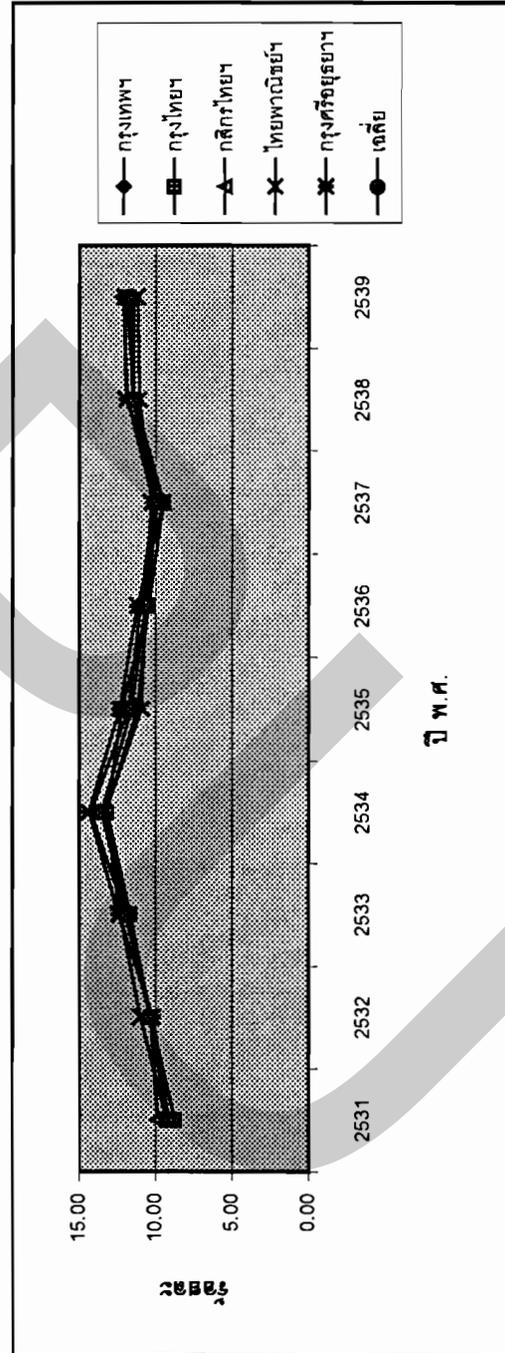

ตารางที่ 7 อัตราดอกเบี้ยรับของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	เฉลี่ย
กรุงเทพฯ	9.21	10.30	11.76	13.27	11.20	10.48	10.05	11.44	11.48	10.97
กรุงเทพฯ	8.78	10.33	11.67	13.20	12.24	10.44	9.49	11.41	11.93	10.97
กสิกรไทย	9.87	10.34	11.98	14.26	11.77	10.99	10.15	11.88	12.15	11.42
ไทยพาณิชย์	9.28	11.00	12.32	13.29	10.91	10.71	10.28	11.09	11.18	11.07
กรุงศรีอยุธยา	9.17	10.16	12.42	14.37	12.34	11.18	9.49	11.95	12.05	11.35
เฉลี่ย	9.25	10.38	11.90	13.54	11.55	10.67	9.92	11.53	11.72	11.10

ที่มา : จากการค้าคำนวณ

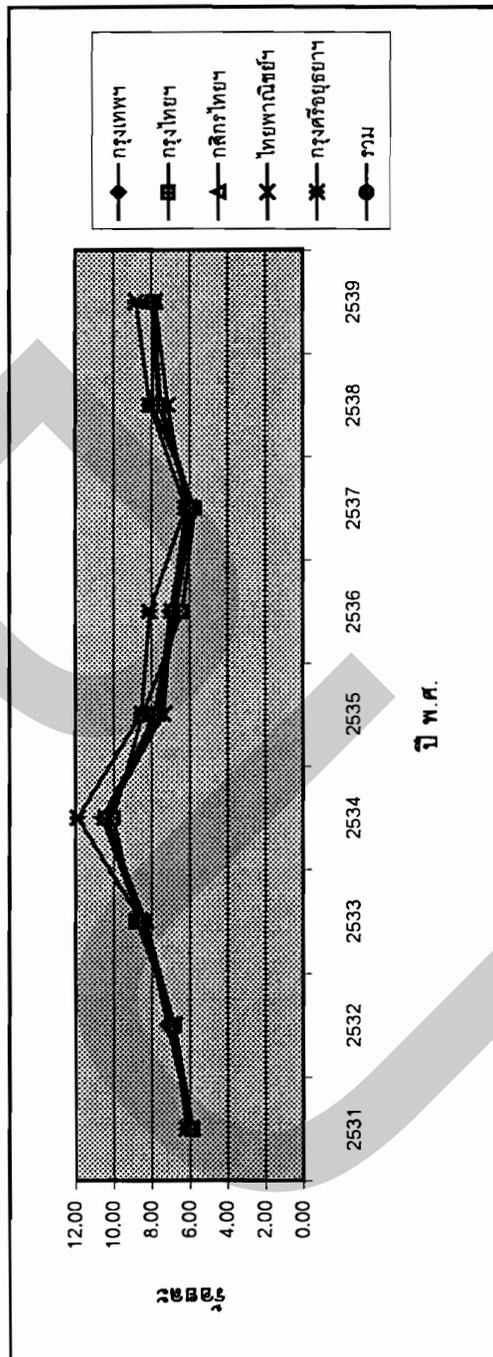

ตารางที่ 8 อัตราดอกเบี้ยจ่ายของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	5.92	7.18	8.41	10.36	7.58	6.71	5.80	7.48	7.95	7.38	
กรุงไทย	5.84	6.84	8.79	10.01	8.48	6.40	5.71	7.97	7.91	7.43	
กสิกรไทย	6.06	7.00	8.60	10.61	7.71	7.03	6.04	7.54	7.85	7.50	
ไทยพาณิชย์	5.87	6.84	8.34	10.47	7.37	6.97	6.19	7.17	7.79	7.35	
กรุงศรีอยุธยา	6.18	6.88	8.57	11.91	8.54	8.11	6.22	8.11	8.80	7.99	
รวม	5.94	7.00	8.53	10.49	7.86	6.88	5.93	7.63	8.01	7.48	

ที่มา : จากการค้าวงน

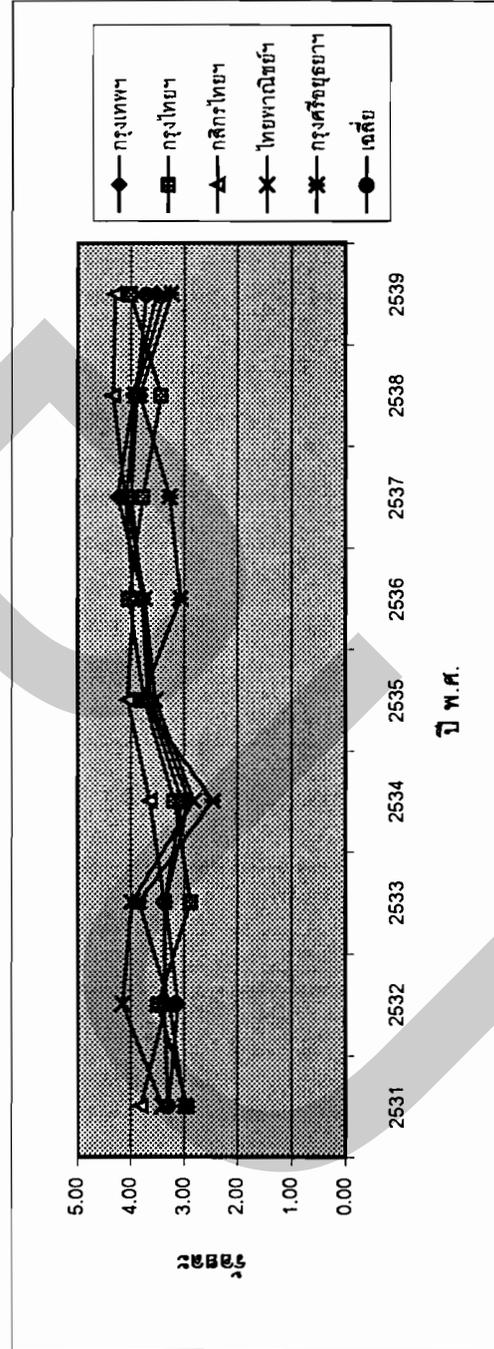

ตารางที่ 9 ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	3.29	3.12	3.35	2.91	3.62	3.77	4.25	3.96	3.53	3.51	
กรุงไทยฯ	2.94	3.49	2.88	3.19	3.76	4.04	3.78	3.44	4.02	3.48	
กสิกรไทยฯ	3.81	3.34	3.38	3.65	4.06	3.96	4.11	4.34	4.30	3.87	
ไทยพาณิชย์ฯ	3.41	4.16	3.98	2.82	3.54	3.74	4.09	3.92	3.39	3.65	
กรุงศรีอยุธยา	2.99	3.28	3.85	2.46	3.80	3.07	3.27	3.84	3.25	3.28	
เฉลี่ย	3.31	3.38	3.37	3.05	3.69	3.79	3.99	3.89	3.72	3.56	

ที่มา : จากการคำนวณ

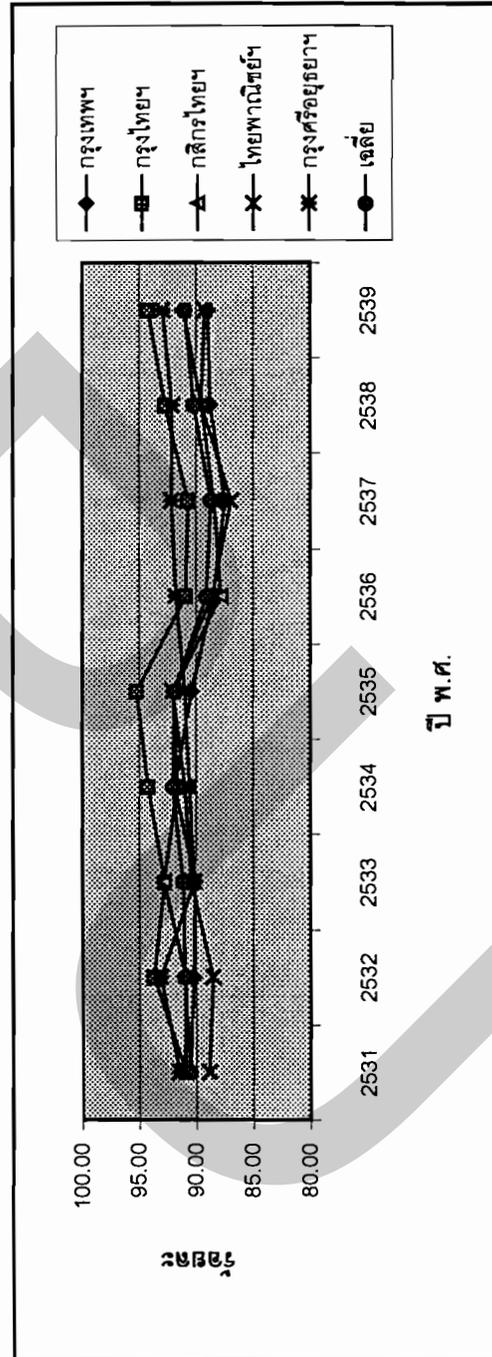

ตารางที่ 10 อัตราส่วนรายได้จากดอกเบี้ยและเงินปันผลต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	90.54	90.22	90.10	91.90	90.40	88.48	87.50	88.77	88.99	89.64	
กรุงเทพฯ	90.94	93.74	92.78	94.24	95.23	90.91	90.74	92.73	94.21	92.82	
กสิกรไทยฯ	90.98	90.95	92.82	91.65	91.99	87.81	88.42	89.54	91.13	90.57	
ไทยพาณิชย์ฯ	88.88	88.57	90.42	91.02	92.05	88.61	86.95	89.56	89.28	89.47	
กรุงศรีอยุธยาฯ	91.50	93.09	90.19	90.63	91.02	91.79	92.15	92.13	92.93	91.71	
เฉลี่ย	90.57	91.02	91.18	92.04	91.96	89.13	88.71	90.24	90.98	90.64	

ที่มา : จากการค้าคำนวณ

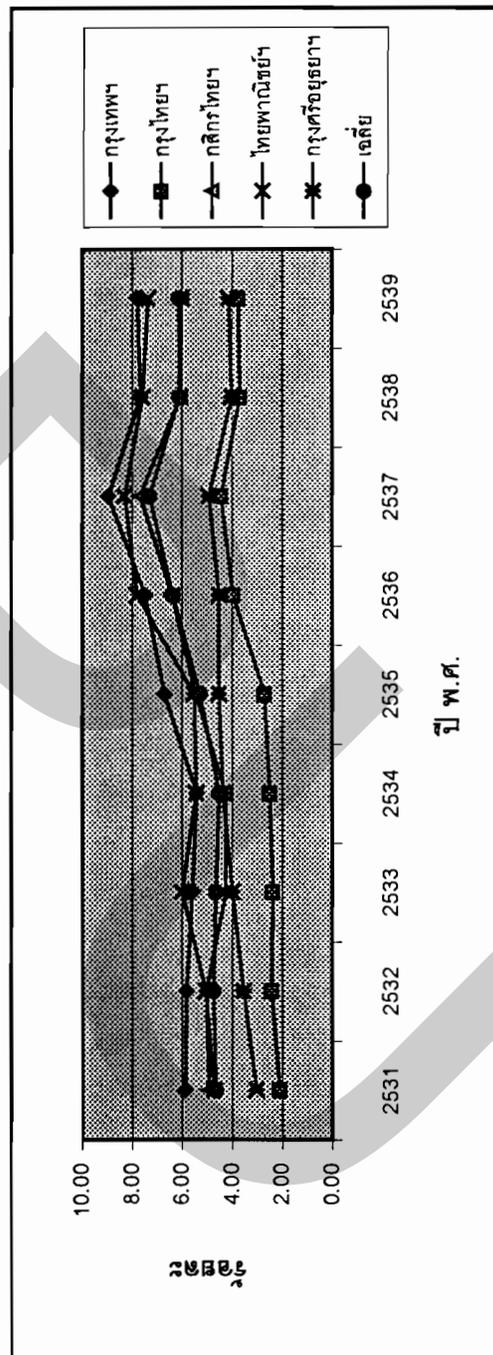

ตารางที่ 11 อัตราส่วนรายได้ค่าธรรมเนียมต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	5.86	5.83	5.60	5.42	6.70	7.50	8.97	7.68	7.79	6.72	
กรุงไทย	2.10	2.43	2.37	2.52	2.72	3.98	4.45	3.70	3.76	3.01	
กสิกรไทย	4.93	5.03	4.25	4.28	5.47	6.41	7.70	6.06	6.04	5.48	
ไทยพาณิชย์	4.73	5.06	6.00	5.44	5.53	7.82	8.30	7.60	7.38	6.30	
กรุงศรีอยุธยา	3.04	3.53	4.01	4.39	4.54	4.53	4.93	4.02	4.15	4.09	
เฉลี่ย	4.65	4.77	4.65	4.54	5.29	6.38	7.32	6.11	6.14	5.46	

ที่มา : จากการคำนวณ

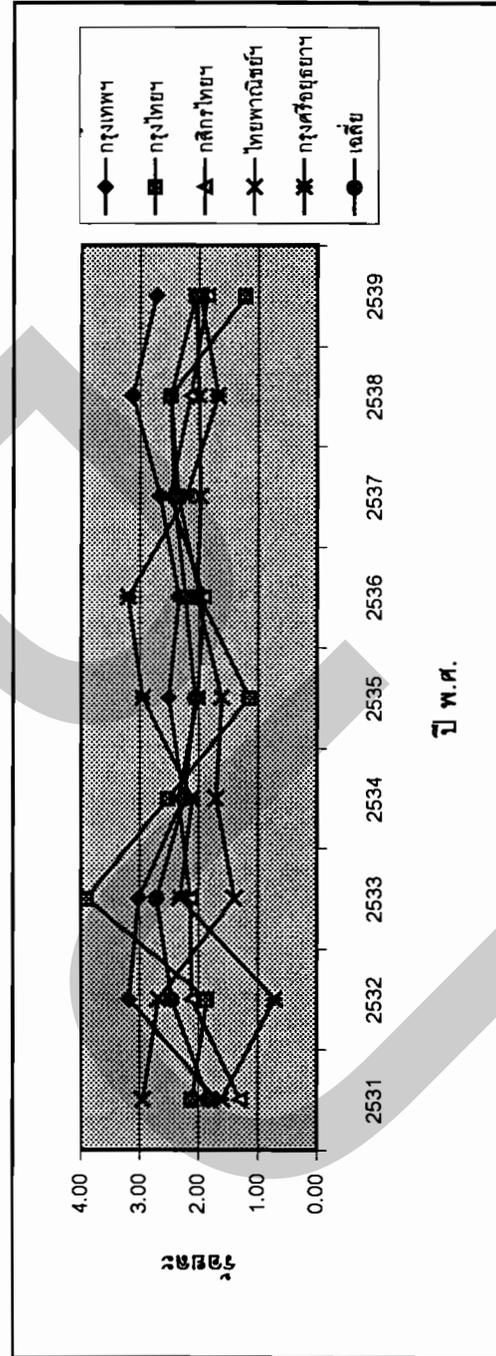

ตารางที่ 12 อัตราส่วนรายได้บริการต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	1.69	3.18	3.02	2.26	2.51	2.34	2.66	3.13	2.72	2.57
กรุงไทย	2.10	1.86	3.90	2.52	1.14	1.99	2.35	2.48	1.21	2.04
กสิกรไทย	1.30	2.12	2.14	2.34	2.02	1.91	2.50	2.14	1.86	2.01
ไทยพาณิชย์	2.94	2.68	1.39	1.71	1.62	2.03	1.97	2.01	2.06	1.99
กรุงศรีอยุธยา	1.61	0.71	2.32	2.11	2.95	3.20	2.21	1.68	1.98	1.94
เฉลี่ย	1.84	2.46	2.72	2.23	2.06	2.22	2.42	2.47	2.06	2.26

ที่มา : จากการคำนวณ

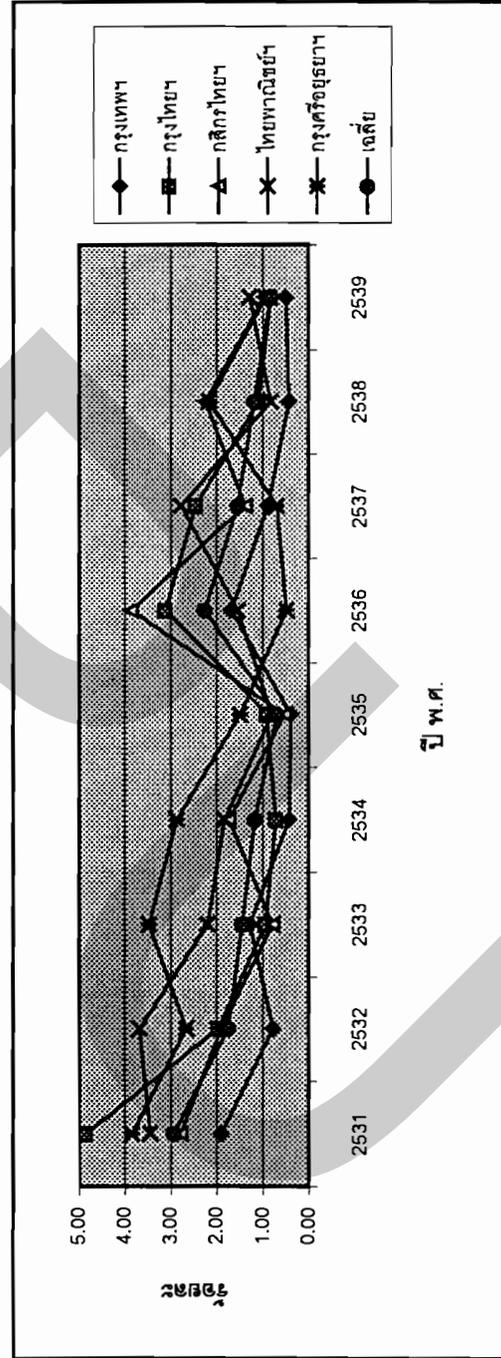

ตารางที่ 13 อัตราส่วนรายได้ขึ้นต่อรายได้ทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	1.91	0.78	1.28	0.43	0.39	1.69	0.88	0.42	0.50	0.77	
กรุงเทพฯ	4.86	1.98	0.94	0.72	0.91	3.12	2.46	1.09	0.83	1.51	
กสิกรไทย	2.80	1.91	0.79	1.73	0.52	3.86	1.38	2.25	0.97	1.52	
ไทยพาณิชย์	3.45	3.69	2.19	1.84	0.81	1.54	2.77	0.84	1.29	1.79	
กรุงศรีอยุธยา	3.85	2.66	3.48	2.88	1.49	0.48	0.70	2.17	0.94	1.68	
เฉลี่ย	2.95	1.76	1.46	1.18	0.69	2.27	1.55	1.19	0.83	1.40	

ที่มา : จากการคำนวณ

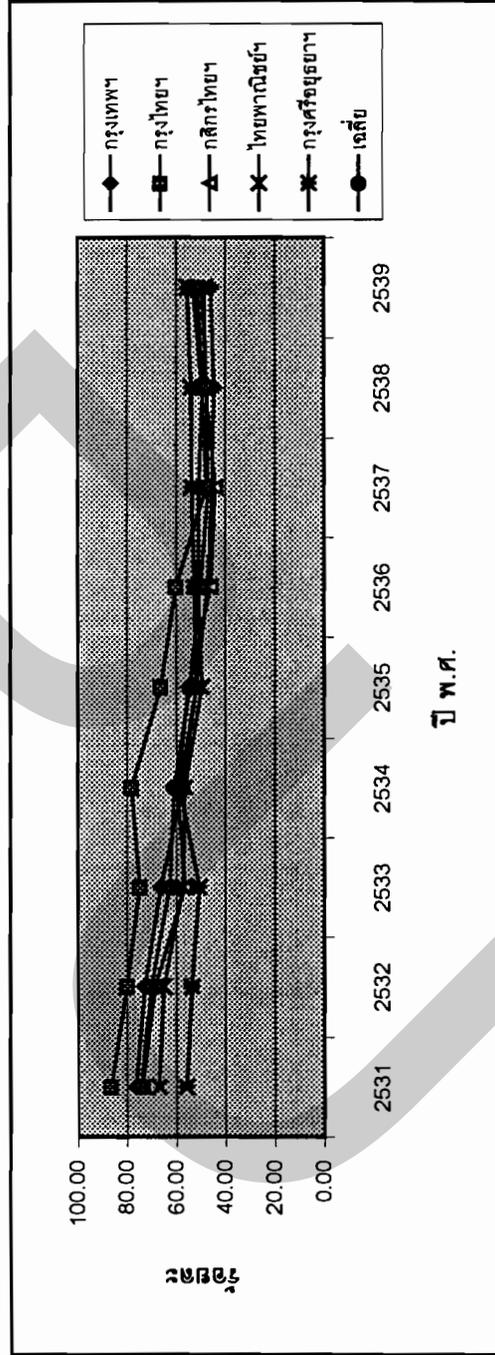

ตารางที่ 14 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	76.41	72.74	66.39	57.58	51.81	47.16	45.57	44.67	45.99	55.33	
กรุงไทยฯ	86.61	80.01	74.93	78.19	66.32	60.25	47.85	49.59	53.14	64.91	
กสิกรไทยฯ	73.85	68.75	56.71	59.60	55.06	45.98	44.12	47.98	48.54	54.81	
ไทยพาณิชย์ฯ	67.19	65.09	57.46	56.53	49.59	51.13	50.87	49.37	51.33	55.05	
กรุงศรีอยุธยา	55.74	53.77	50.65	58.58	51.94	52.73	53.70	53.99	55.64	54.04	
เฉลี่ย	74.45	70.21	62.87	60.92	54.55	50.26	47.13	47.90	49.65	56.80	

ที่มา : จากการคำนวณ

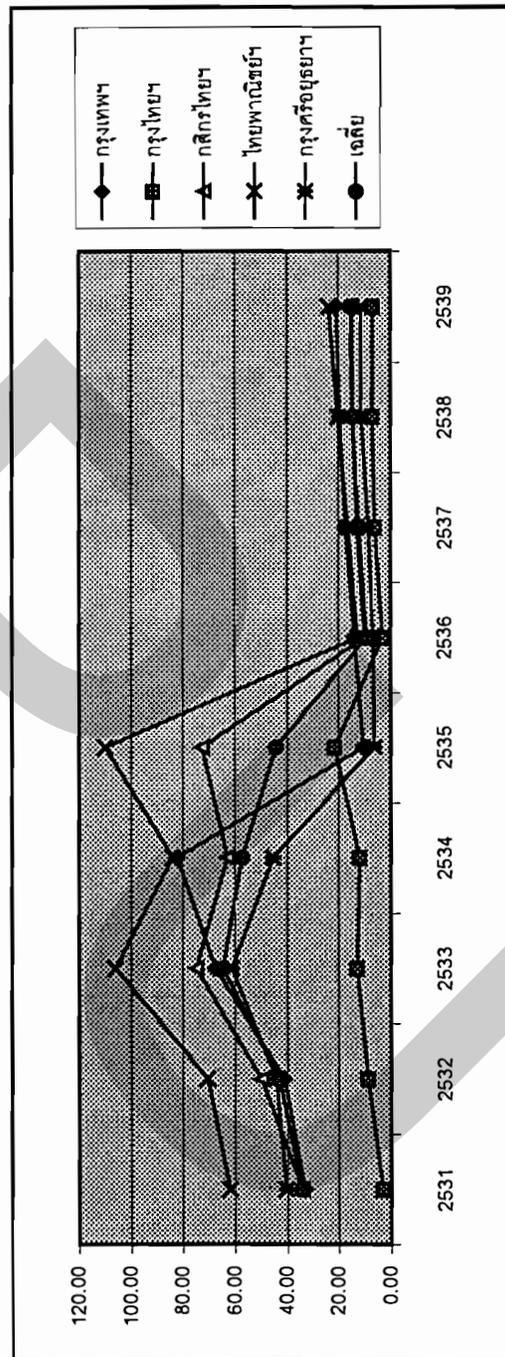

ตารางที่ 15 กำไร (ขาดทุน)สุทธิต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : บาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	33.21	41.25	67.49	82.30	10.54	13.90	17.36	19.68	20.72	34.05
กรุงไทยฯ	3.07	8.92	12.94	12.07	21.61	3.20	6.04	7.21	6.96	9.11
กสิกรไทยฯ	34.28	50.06	75.00	62.97	72.73	9.93	13.02	14.46	14.83	38.59
ไทยพาณิชย์ฯ	61.90	70.52	106.08	84.11	110.00	12.76	16.33	20.40	23.68	56.20
กรุงศรีอยุธยาฯ	40.41	44.34	61.18	45.27	6.25	6.81	8.53	11.19	11.33	26.15
เฉลี่ย	34.57	43.02	64.54	57.34	44.23	9.32	12.26	14.59	15.50	32.82

ที่มา : จากการคำนวณ

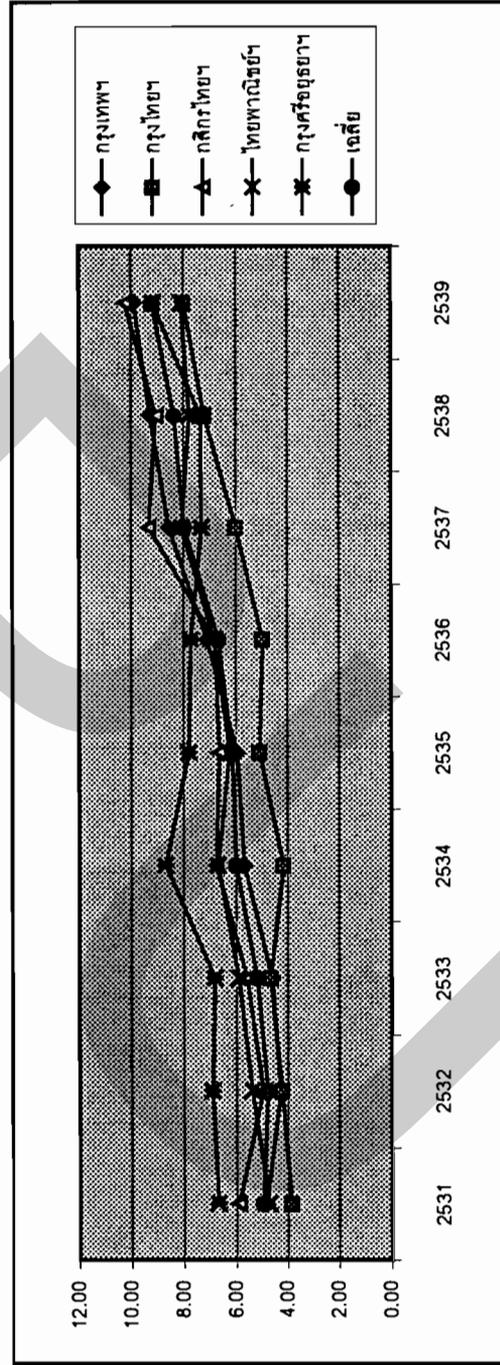

ตารางที่ 16 อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	4.82	4.29	4.59	5.67	5.95	7.11	8.57	9.29	9.89	6.40	
กรุงไทยฯ	3.85	4.24	4.65	4.16	5.07	4.95	6.00	7.20	7.98	5.19	
กสิกรไทยฯ	5.90	4.95	5.57	6.75	6.64	6.80	9.32	9.05	10.25	7.05	
ไทยพาณิชย์ฯ	4.72	5.38	5.90	6.69	6.23	6.84	8.06	7.76	8.09	6.53	
กรุงศรีอยุธยา	6.67	6.91	6.80	8.69	7.80	7.73	7.30	7.34	9.19	7.56	
เฉลี่ย	4.96	4.78	5.18	5.98	6.13	6.64	7.96	8.35	9.20	6.41	

ที่มา : จากการคำนวณ

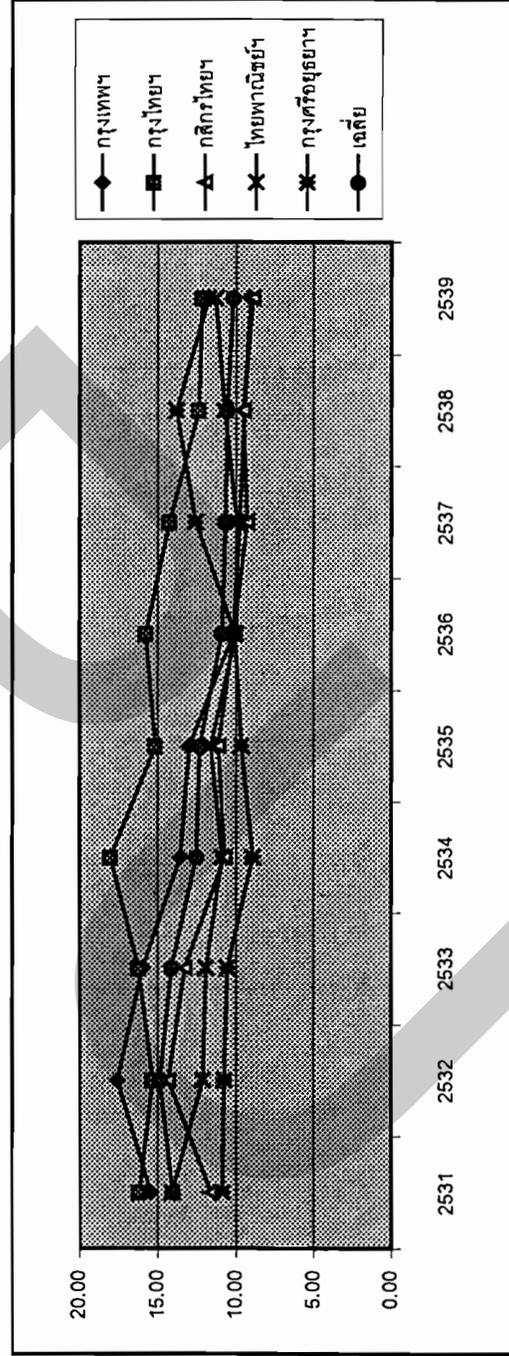

ตารางที่ 17 อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : เท่า

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	15.46	17.58	15.97	13.54	12.96	10.13	9.77	9.45	9.08	11.04	
กรุงเทพฯ	16.20	15.32	16.21	18.02	15.15	15.77	14.24	12.38	12.16	14.10	
กสิกรไทยฯ	11.60	14.33	13.27	10.73	11.11	10.16	9.30	9.54	8.93	10.16	
ไทยพาณิชย์ฯ	14.08	12.11	11.90	10.89	11.63	9.97	9.94	10.70	11.28	10.94	
กรุงศรีอยุธยาฯ	10.90	10.78	10.55	8.92	9.66	10.08	12.58	13.80	11.74	11.32	
เฉลี่ย	14.06	14.86	14.14	12.54	12.32	10.87	10.66	10.57	10.17	11.36	

ที่มา : จากการค้าานวน

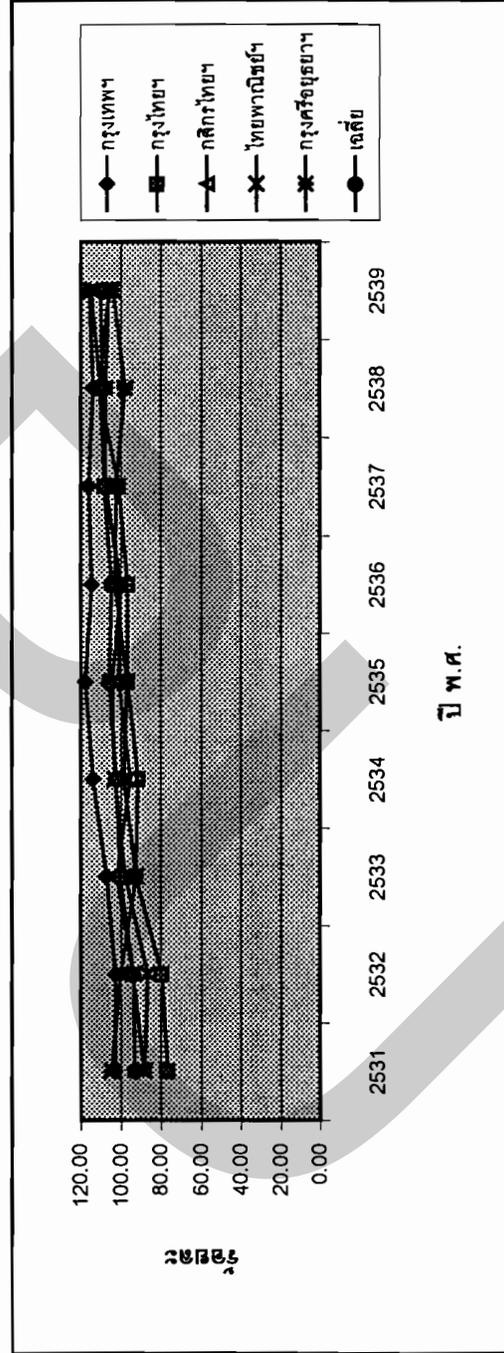

ตารางที่ 18 อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	103.14	102.76	107.29	113.83	117.77	114.45	116.17	114.06	115.79	113.12	
กรุงเทพฯ	76.92	79.83	92.84	91.54	96.62	96.64	101.07	111.18	105.86	98.72	
กสิกรไทย	88.51	93.96	102.14	95.50	101.11	100.43	107.51	107.82	106.06	102.55	
ไทยพาณิชย์	88.42	86.75	97.77	102.90	104.41	99.72	108.29	110.34	114.98	105.17	
กรุงศรีอยุธยา	104.67	100.01	92.37	98.68	97.01	102.98	102.46	97.92	103.90	100.36	
เฉลี่ย	93.08	93.84	100.57	102.29	105.85	104.50	108.36	109.60	110.12	105.41	

ที่มา : จากการคำนวณ

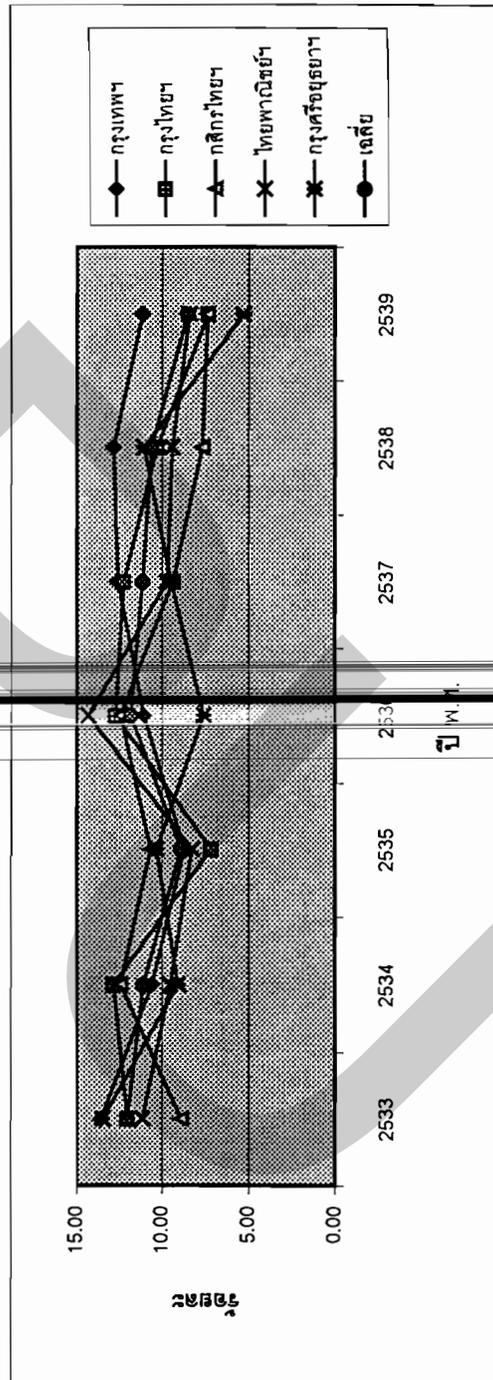

ตารางที่ 19 อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2533-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.					เฉลี่ย	
	2533	2534	2535	2536	2537		2538
กรุงเทพฯ	13.58	10.61	8.73	11.09	12.59	12.86	11.16
กรุงไทยฯ	12.05	12.86	7.15	12.74	12.27	10.30	7.36
กสิกรไทยฯ	8.92	12.46	10.67	12.45	9.38	7.69	7.40
ไทยพาณิชย์ฯ	11.15	9.54	8.27	14.32	9.70	9.42	8.44
กรุงศรีอยุธยาฯ	13.50	9.08	10.36	7.60	9.48	11.09	5.29
เฉลี่ย	12.04	11.14	8.89	11.85	11.15	10.63	8.55

ที่มา : จากการคำนวณ

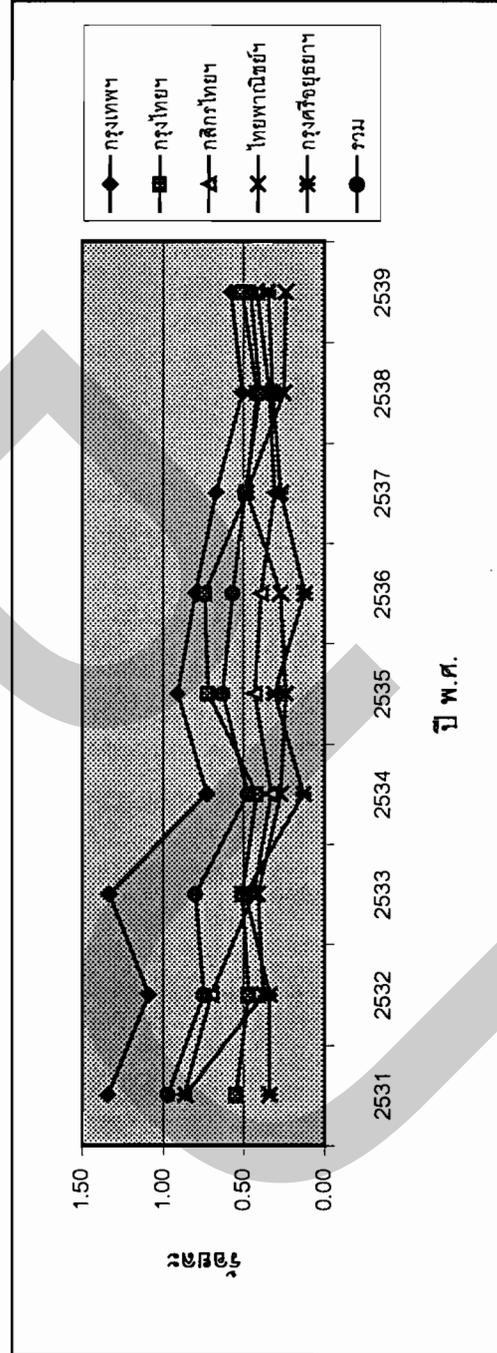

ตารางที่ 20 อัตราส่วนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อบริษัทขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	1.34	1.09	1.33	0.73	0.91	0.80	0.67	0.51	0.58	0.79	
กรุงไทยฯ	0.55	0.47	0.51	0.42	0.72	0.74	0.48	0.42	0.51	0.53	
กสิกรไทยฯ	0.87	0.70	0.44	0.33	0.43	0.39	0.31	0.34	0.42	0.41	
ไทยพาณิชย์ฯ	0.86	0.38	0.41	0.27	0.24	0.27	0.48	0.25	0.24	0.32	
กรุงศรีอยุธยาฯ	0.34	0.34	0.49	0.13	0.31	0.12	0.27	0.32	0.35	0.29	
รวม	0.97	0.75	0.80	0.47	0.63	0.57	0.49	0.40	0.46	0.55	

ที่มา : จากการค้าถาวร

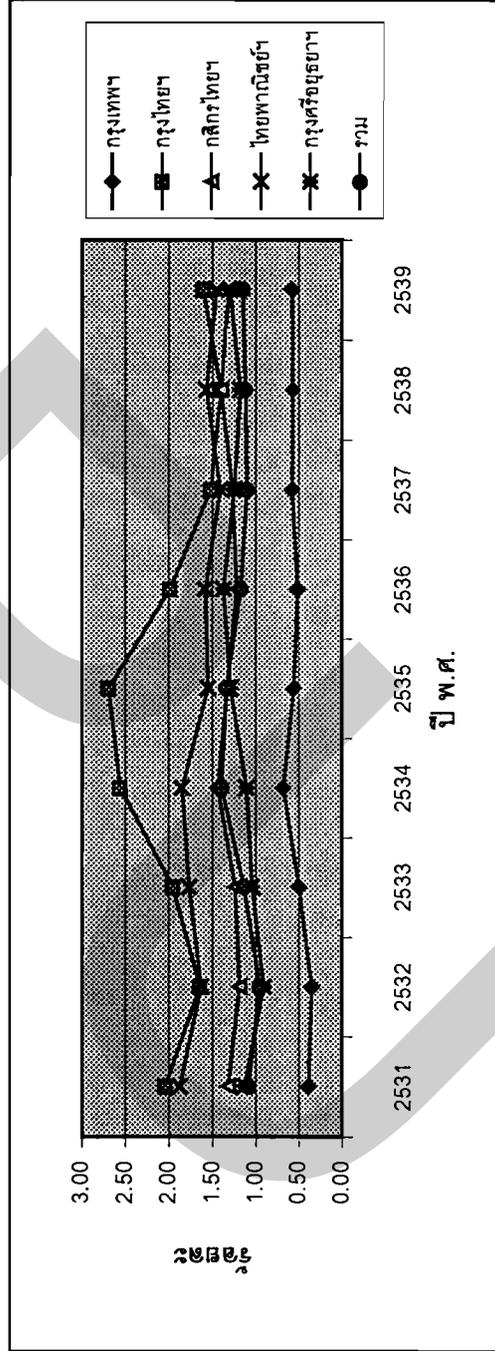

ตารางที่ 21 อัตราดอกเบี้ยค่ารับต่อสินเชื่อกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	0.39	0.35	0.50	0.68	0.56	0.51	0.58	0.57	0.58	0.55	
กรุงเทพฯ	2.05	1.64	1.96	2.56	2.69	1.99	1.52	1.40	1.61	1.84	
กสิกรไทย	1.32	1.19	1.24	1.44	1.33	1.22	1.27	1.40	1.31	1.31	
ไทยพาณิชย์	1.88	1.63	1.77	1.85	1.55	1.58	1.41	1.57	1.45	1.57	
กรุงศรีอยุธยา	1.13	0.91	1.04	1.11	1.29	1.37	1.25	1.18	1.30	1.22	
รวม	1.09	0.95	1.14	1.40	1.33	1.18	1.10	1.12	1.15	1.17	

ที่มา : จากการค้านวน

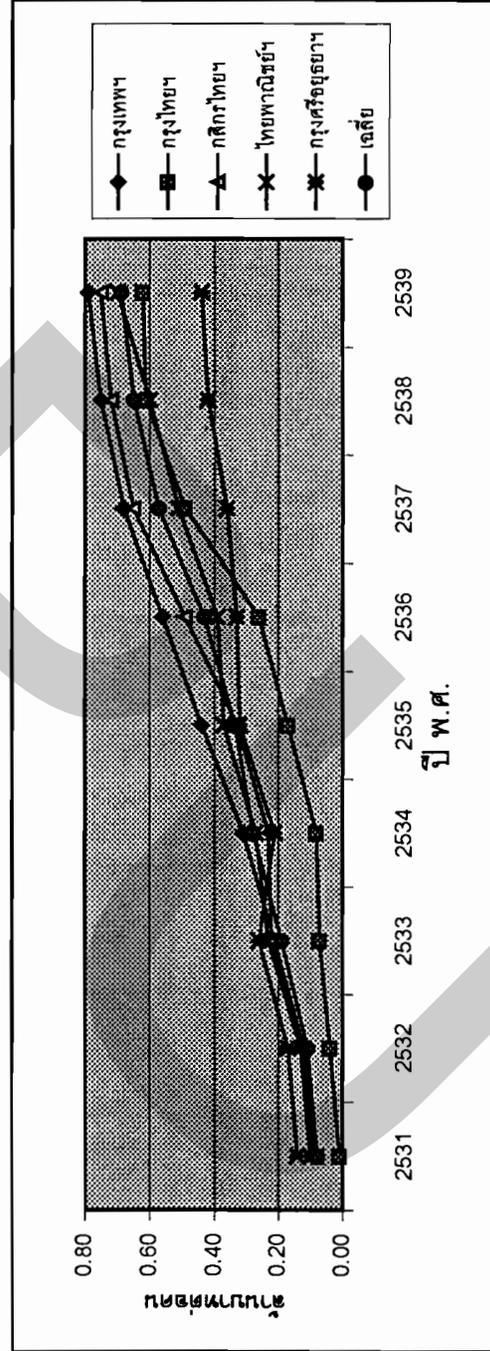

ตารางที่ 22 อัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สหกรณ์ออมทรัพย์งานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ด้านบาทต่อคน

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	0.09	0.12	0.21	0.31	0.44	0.56	0.68	0.75	0.79	0.46
กรุงเทพฯ	0.01	0.04	0.07	0.08	0.17	0.26	0.49	0.61	0.62	0.31
กสิกรไทยฯ	0.08	0.12	0.22	0.23	0.33	0.49	0.65	0.72	0.75	0.42
ไทยพาณิชย์ฯ	0.10	0.13	0.23	0.27	0.37	0.39	0.51	0.60	0.70	0.40
กรุงศรีอยุธยาฯ	0.14	0.17	0.26	0.21	0.32	0.33	0.36	0.42	0.44	0.32
เฉลี่ย	0.08	0.11	0.19	0.28	0.34	0.43	0.57	0.65	0.69	0.40

ที่มา : จากการคำนวณ

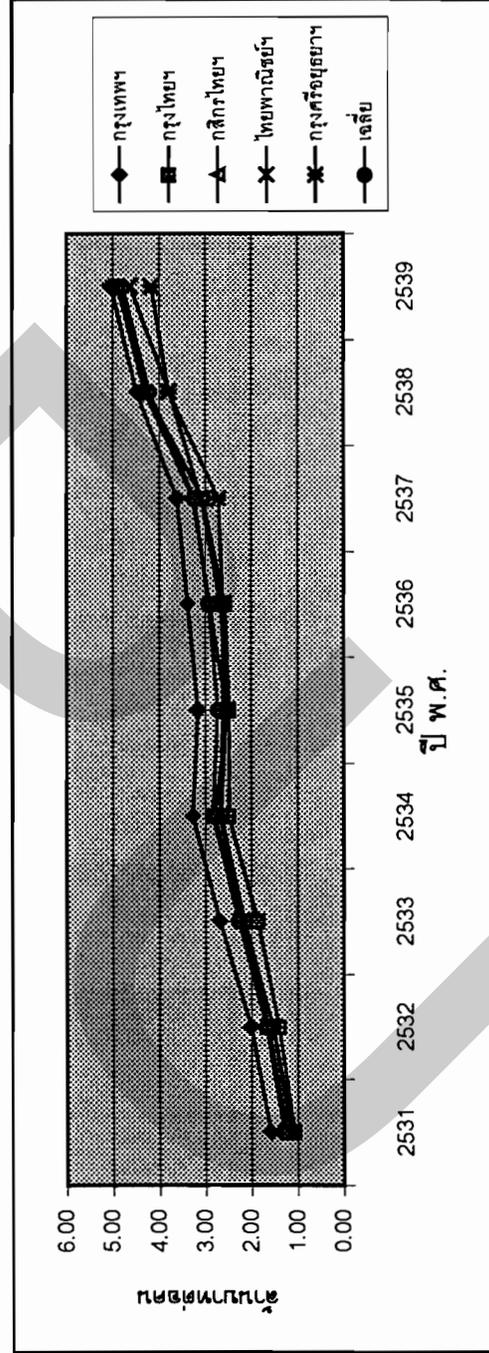

ตารางที่ 23 อัตราส่วนรายได้รวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาทต่อคน

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	1.59	2.02	2.69	3.27	3.16	3.39	3.62	4.49	5.04	3.34	
กรุงเทพฯ	1.08	1.41	1.86	2.50	2.49	2.58	3.07	4.27	4.86	3.09	
กสิกรไทยฯ	1.16	1.55	2.16	2.67	2.56	2.92	3.27	4.32	4.91	2.92	
ไทยพาณิชย์ฯ	1.24	1.64	2.23	2.80	2.51	2.68	3.10	3.79	4.63	2.89	
กรุงศรีอยุธยาฯ	1.14	1.53	2.21	2.69	2.63	2.62	2.72	3.80	4.17	2.82	
เฉลี่ย	1.30	1.69	2.28	2.85	2.74	2.93	3.25	4.22	4.80	3.08	

ที่มา : จากการคำนวณ

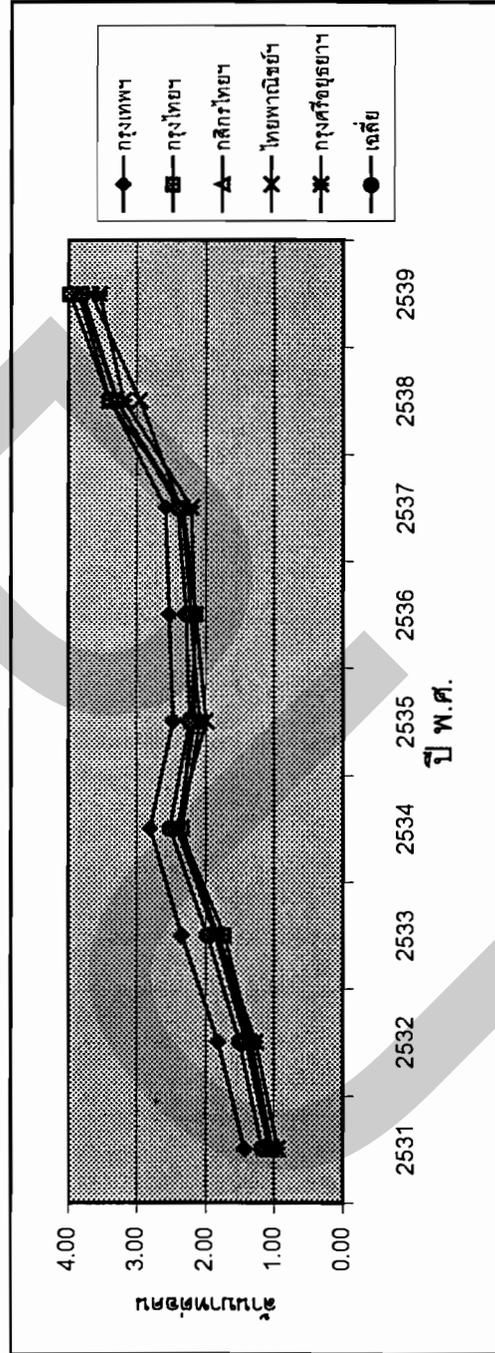

ตารางที่ 24 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายรวมต่อจำนวนพนักงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาทต่อคน

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	1.43	1.82	2.35	2.81	2.48	2.53	2.59	3.40	3.86	2.64	
กรุงเทพฯ	1.03	1.33	1.73	2.37	2.21	2.14	2.33	3.41	3.98	2.62	
กสิกรไทยฯ	1.03	1.37	1.83	2.35	2.09	2.22	2.35	3.31	3.82	2.32	
ไทยพาณิชย์ฯ	1.07	1.41	1.87	2.42	2.00	2.14	2.37	2.96	3.68	2.33	
กรุงศรีอยุธยา	0.94	1.27	1.82	2.40	2.16	2.16	2.21	3.20	3.55	2.37	
เฉลี่ย	1.17	1.51	1.98	2.52	2.24	2.28	2.41	3.29	3.80	2.49	

ที่มา : จากการค้ารวม

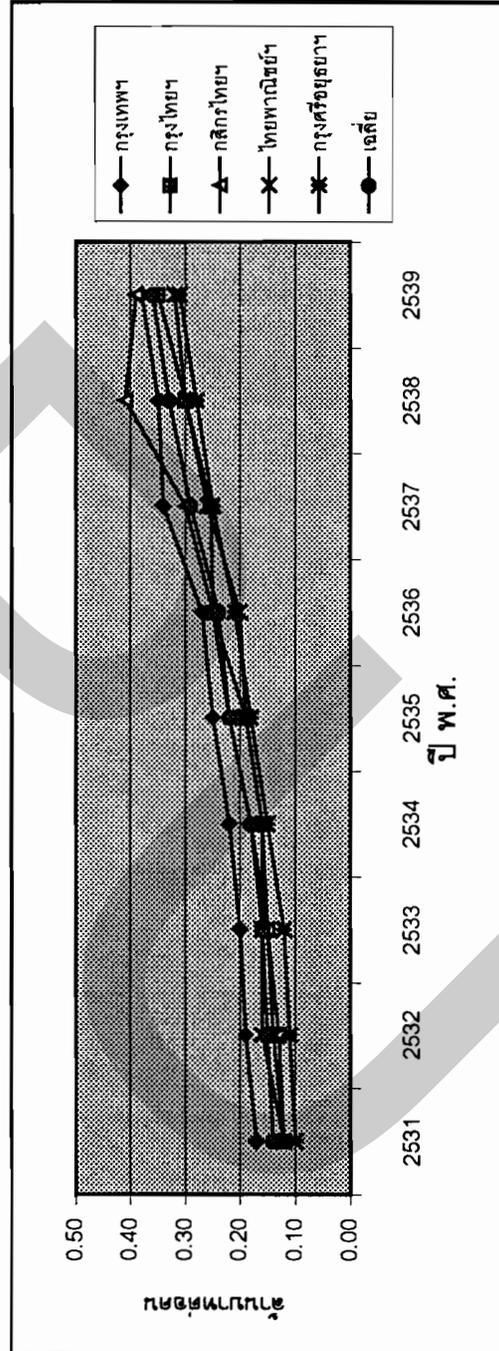

ตารางที่ 25 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานต่อจำนวนพนักงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาทต่อคน

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	0.17	0.19	0.20	0.22	0.25	0.27	0.34	0.35	0.38	0.27	
กรุงเทพฯ	0.12	0.14	0.15	0.16	0.19	0.25	0.25	0.30	0.35	0.24	
กสิกรไทย	0.12	0.13	0.15	0.18	0.22	0.25	0.30	0.41	0.39	0.25	
ไทยพาณิชย์	0.12	0.16	0.16	0.16	0.19	0.20	0.26	0.30	0.32	0.22	
กรุงศรีอยุธยา	0.10	0.11	0.12	0.15	0.18	0.21	0.25	0.28	0.31	0.21	
เฉลี่ย	0.14	0.15	0.16	0.18	0.22	0.24	0.29	0.33	0.36	0.24	

ที่มา : จากการคำนวณ

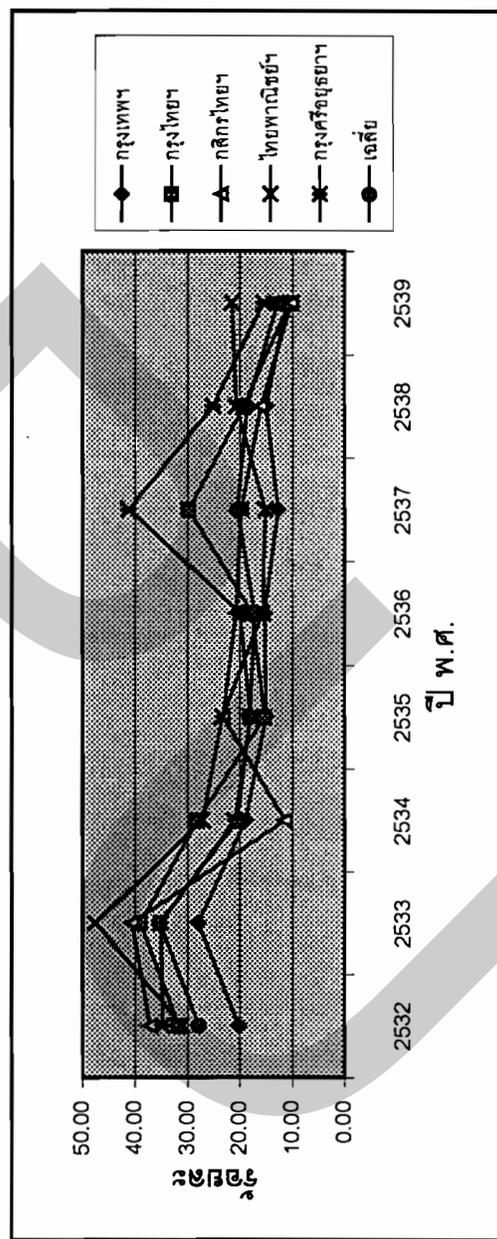

ตารางที่ 26 อัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2532-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									เฉลี่ย
	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	20.30	28.01	18.97	15.10	15.26	12.78	15.08	11.17	16.45	
กรุงเทพฯ	31.81	39.12	28.21	15.26	17.69	29.89	19.27	10.70	22.17	
กสิกรไทย	37.29	40.60	11.41	23.36	20.71	19.79	16.02	10.23	20.14	
ไทยพาณิชย์	31.16	47.59	27.16	23.40	15.61	15.15	20.70	21.59	23.70	
กรุงศรีอยุธยา	34.79	35.23	20.95	17.95	19.99	41.22	25.27	15.52	24.92	
เฉลี่ย	27.91	35.47	20.56	18.06	17.27	20.55	18.72	12.90	20.53	

ที่มา : จากการคำนวณ

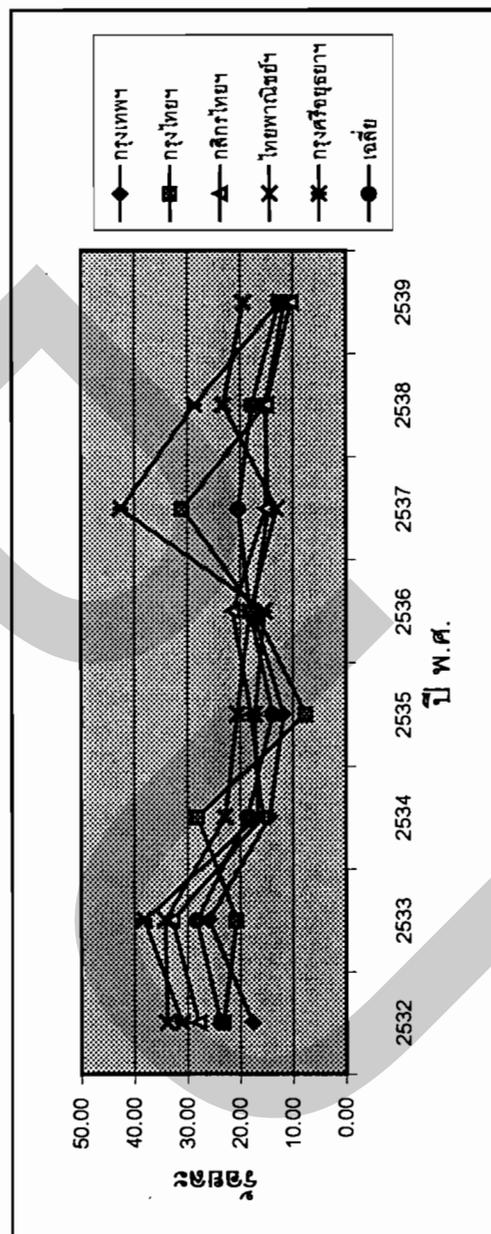

ตารางที่ 27 อัตราการขยายตัวของสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2532-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	เฉลี่ย		
กรุงเทพฯ	17.77	25.99	14.45	11.78	17.55	14.75	15.26	11.56	15.65	15.65	
กรุงไทย	23.31	20.73	28.23	7.65	17.25	30.97	15.15	11.71	17.76	17.76	
กสิกรไทย	28.00	32.95	15.78	18.00	21.45	15.21	15.03	10.39	18.44	18.44	
ไทยพาณิชย์	33.88	34.21	22.90	20.59	18.18	13.10	23.31	19.38	22.19	22.19	
กรุงศรีอยุธยา	31.14	38.25	16.75	17.20	15.45	42.49	28.72	12.53	23.10	23.10	
เฉลี่ย	23.82	28.36	18.73	13.85	18.16	20.33	17.79	12.63	18.63	18.63	

ที่มา : จากการค้าวงน

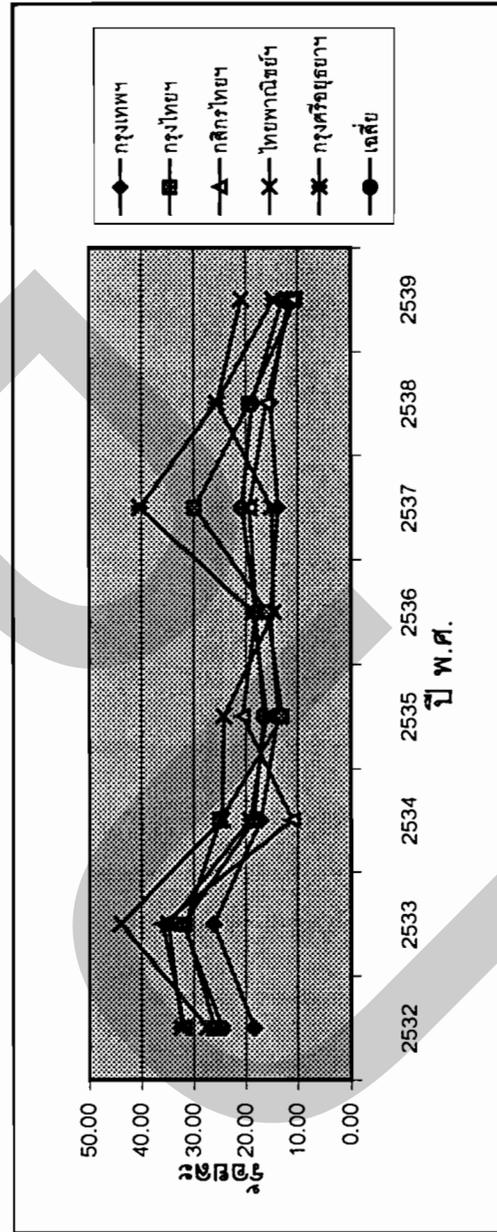

ตารางที่ 28 อัตราการขยายตัวของสินทรัพย์ทำรายได้ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2532-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									เฉลี่ย
	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	18.49	26.13	17.08	13.83	15.26	13.87	15.28	11.72	16.01	
กรุงไทยฯ	25.98	31.62	24.92	12.91	15.94	29.83	19.27	10.36	19.95	
กสิกรไทยฯ	31.75	35.95	11.02	20.65	18.09	19.28	16.12	11.08	18.89	
ไทยพาณิชย์ฯ	27.40	43.92	24.52	24.25	14.68	15.07	25.54	20.96	23.23	
กรุงศรีอยุธยาฯ	32.33	34.80	19.25	15.98	18.74	40.31	25.71	14.64	23.67	
เฉลี่ย	24.61	32.04	18.51	16.58	18.19	20.73	18.85	13.00	19.66	

ที่มา : จากการค้ามวณ

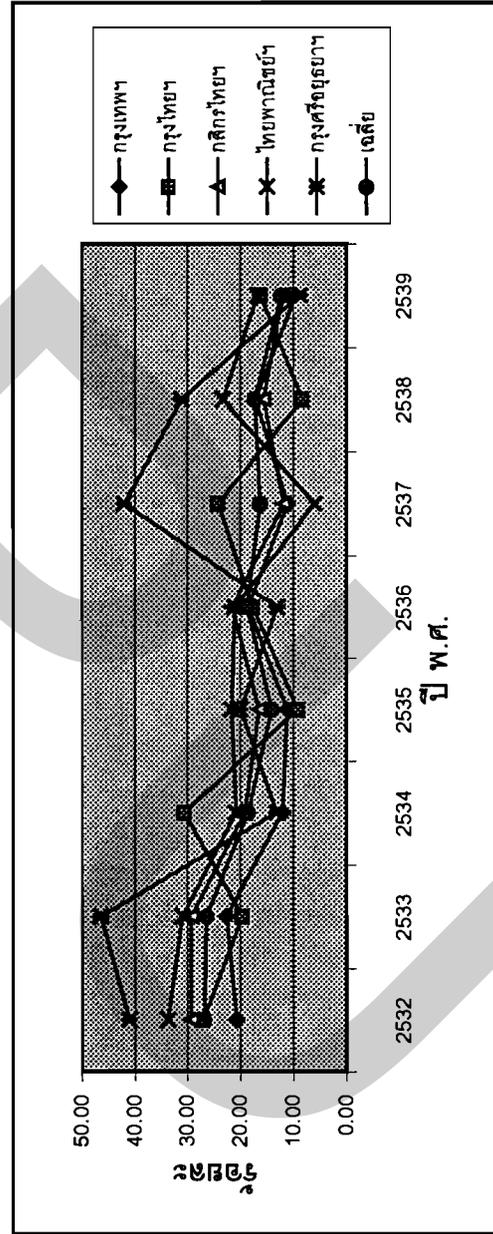

ตารางที่ 29 อัตราการขยายตัวของเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2532-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									เฉลี่ย
	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	20.74	22.61	12.13	11.25	18.60	11.11	17.21	9.51	14.69	
กรุงเทพฯ	27.01	19.62	30.64	9.20	17.67	24.20	8.43	16.26	17.49	
กสิกรไทย	29.33	29.33	19.15	16.52	21.53	11.90	15.68	12.05	18.41	
ไทยพาณิชย์	33.68	30.95	20.81	21.62	21.04	6.06	23.36	16.69	19.77	
กรุงศรีอยุธยา	41.06	46.43	13.21	19.98	13.01	41.94	31.09	8.87	22.9	
เฉลี่ย	26.87	26.40	18.54	14.09	18.79	16.25	17.38	12.36	18.22	

ที่มา : จากการค้าวงน

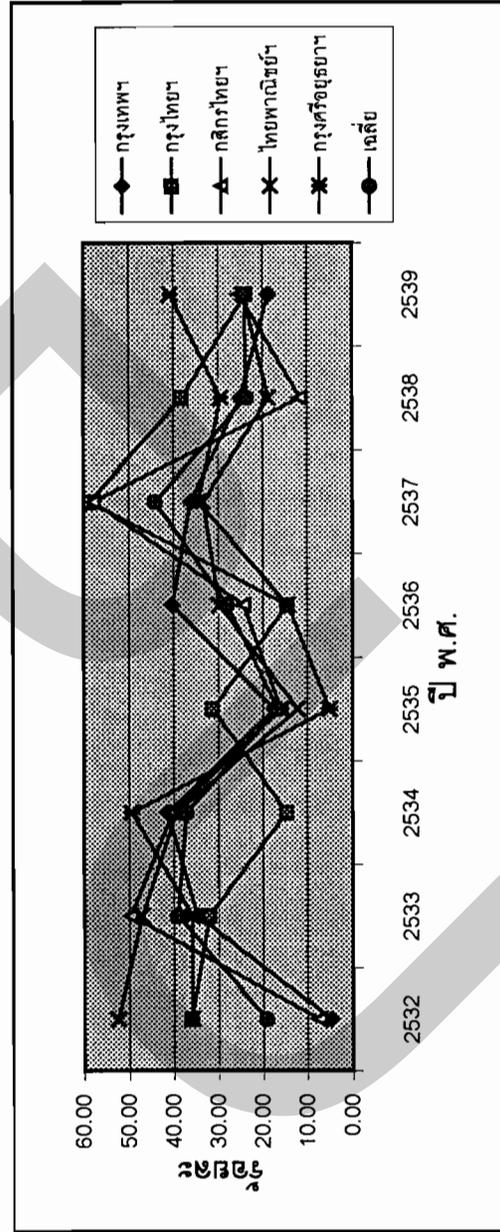

ตารางที่ 30 อัตราการขยายตัวของเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2532-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									เฉลี่ย
	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	4.82	34.77	41.42	17.34	40.38	36.28	25.00	18.74	23.15	
กรุงเทพฯ	36.06	32.15	14.70	31.30	14.53	58.70	38.19	23.73	28.31	
กสิกรไทย	7.50	49.60	40.29	16.06	24.39	57.87	11.61	25.14	23.69	
ไทยพาณิชย์	52.54	47.13	39.50	12.17	29.79	33.33	18.73	24.41	29.28	
กรุงศรีอยุธยา	35.97	35.95	49.34	5.10	14.49	34.58	29.43	40.77	25.79	
เฉลี่ย	19.30	39.15	37.23	16.64	28.03	44.16	23.62	24.04	27.52	

ที่มา : จากการคำนวณ

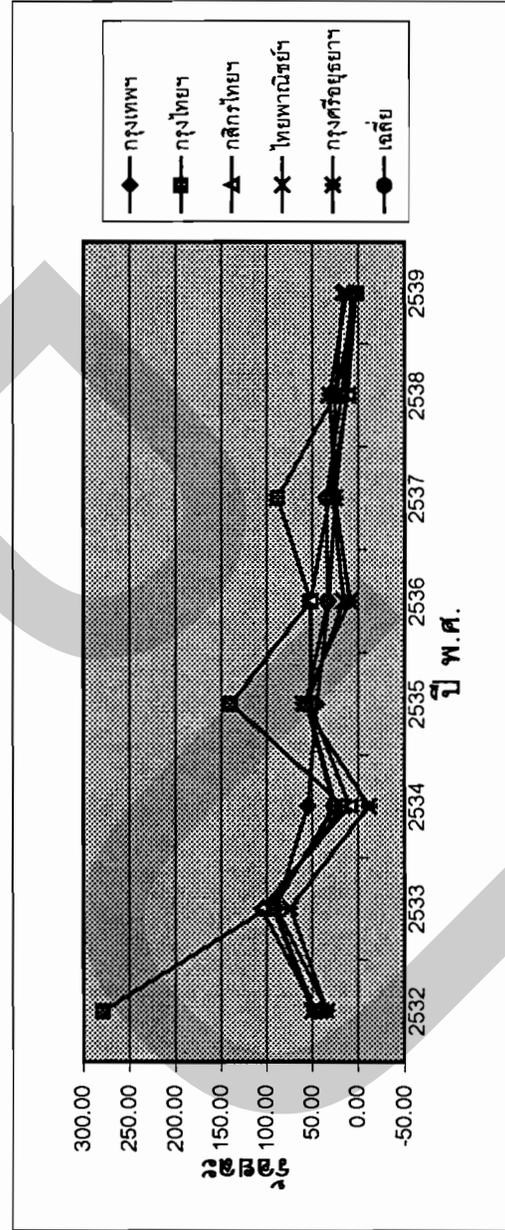

ตารางที่ 31 อัตราการขยายตัวของกำไร (ขาดทุน) สุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2532-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									เฉลี่ย
	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	34.29	89.45	54.72	45.28	31.92	24.86	13.49	5.30	28.47	
กรุงเทพฯ	278.68	99.03	16.10	139.41	51.91	88.33	24.87	1.60	42.82	
กสิกรไทยฯ	47.13	106.01	9.36	52.83	52.35	31.19	11.06	2.51	24.05	
ไทยพาณิชย์ฯ	50.07	93.99	23.99	55.85	15.98	27.97	25.00	16.25	32.16	
กรุงศรีอยุธยาฯ	33.77	74.46	(11.46)	60.26	8.92	25.23	31.29	12.35	18.72	
เฉลี่ย	47.11	92.46	26.18	57.05	33.47	34.97	17.87	6.17	30.94	

ที่มา : จากการคำนวณ

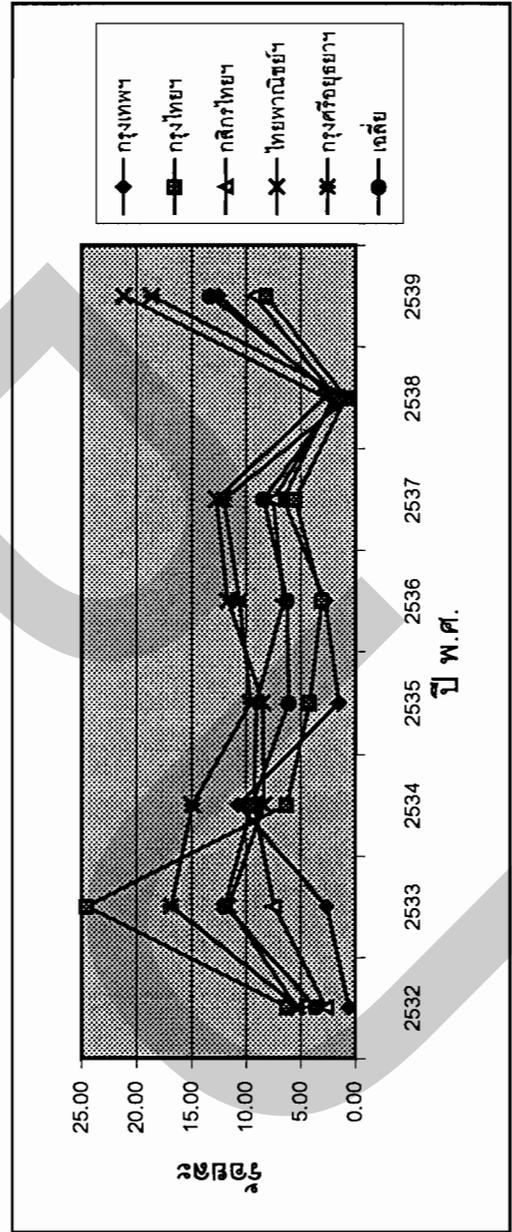

ตารางที่ 32 อัตราการขยายตัวของจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2532-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539			
กรุงเทพฯ	0.58	2.62	10.76	1.53	2.77	6.62	2.07	12.61	3.23		
กรุงเทพฯ	6.25	24.51	6.30	4.20	3.08	5.52	0.87	8.21	5.15		
กสิกรไทย	2.66	7.44	9.34	9.09	6.57	7.58	1.76	9.31	5.85		
ไทยพาณิชย์	5.42	11.68	8.37	8.49	11.74	12.74	2.82	21.15	6.69		
กรุงศรีอยุธยา	5.33	16.85	14.90	9.62	10.69	12.07	0.62	18.65	8.13		
เฉลี่ย	3.68	11.99	9.52	6.10	6.31	8.45	1.63	13.35	6.44		

ที่มา : จากการค้าวงน

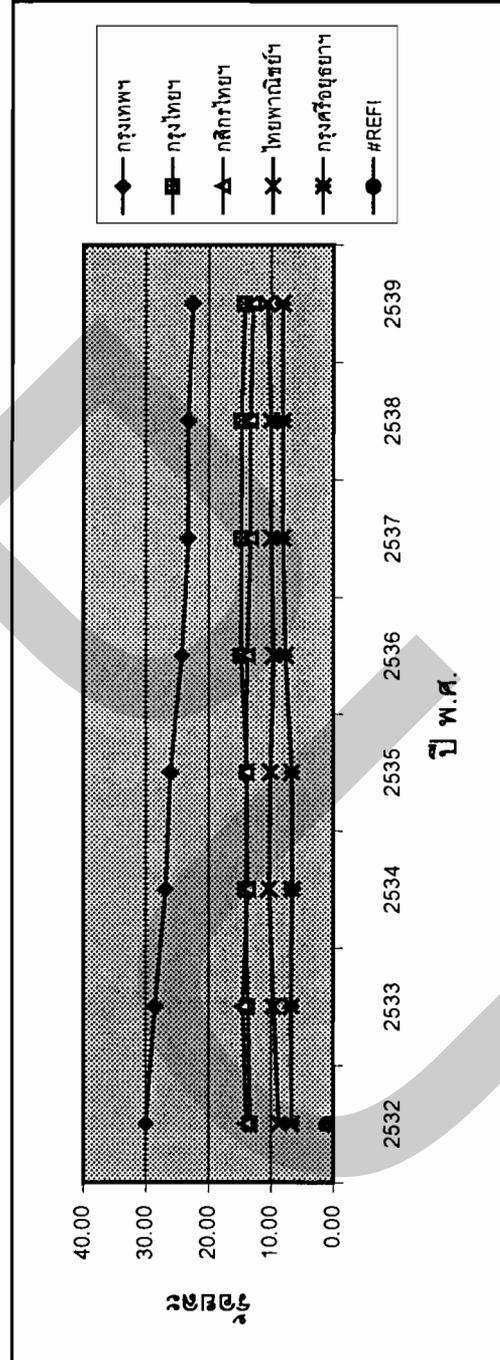

ตารางที่ 33 ส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	31.93	30.07	28.61	26.88	26.08	24.27	23.22	23.22	22.57	26.13	
กรุงไทยฯ	12.84	13.25	13.70	13.96	13.83	14.82	14.70	14.70	14.22	13.99	
กสิกรไทยฯ	12.96	13.92	14.55	13.72	13.94	13.78	13.30	13.30	12.81	13.58	
ไทยพาณิชย์ฯ	8.52	8.74	9.59	10.32	10.05	9.55	9.98	9.98	10.61	9.68	
กรุงศรีอยุธยา	6.35	6.70	6.74	6.59	6.66	7.76	8.09	8.09	8.16	7.20	

ที่มา : จากการค้าวงน

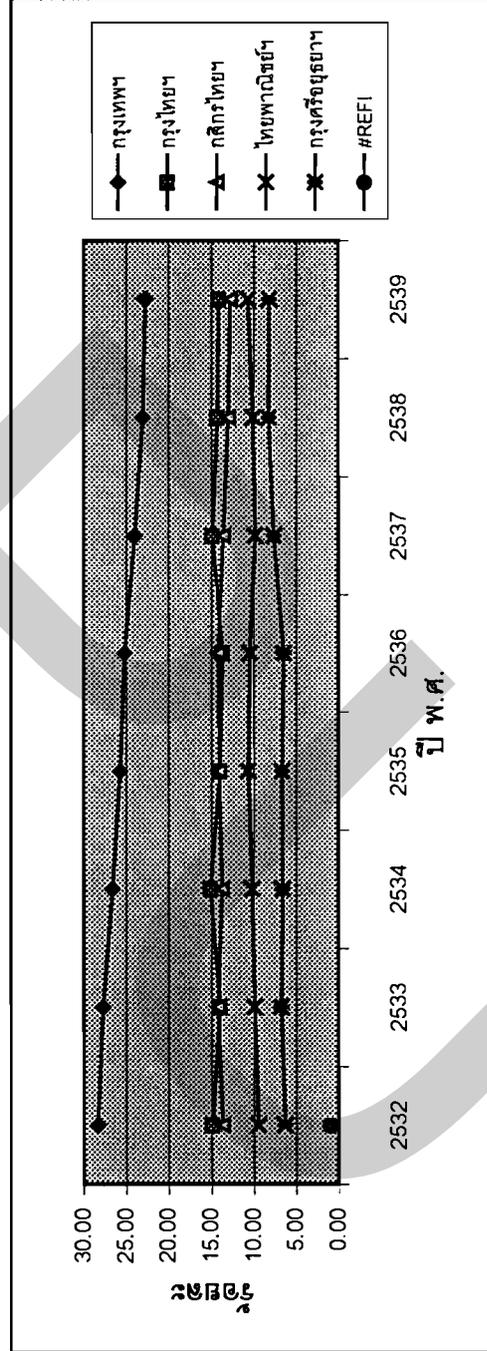

ตารางที่ 34 ส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	29.58	28.34	27.80	26.68	25.72	25.27	24.08	23.11	22.81	25.84
กรุงไทยฯ	14.87	14.92	14.02	15.08	14.00	13.72	14.92	14.30	14.14	14.43
กสิกรไทยฯ	13.19	13.73	14.21	13.80	14.04	14.25	13.64	13.06	12.78	13.62
ไทยพาณิชย์ฯ	8.71	9.48	9.91	10.22	10.62	10.49	9.86	10.12	10.69	9.99
กรุงศรีอยุธยาฯ	5.92	6.31	6.80	6.65	6.72	6.49	7.68	8.23	8.19	6.96

ที่มา : จากการค้าถาวร

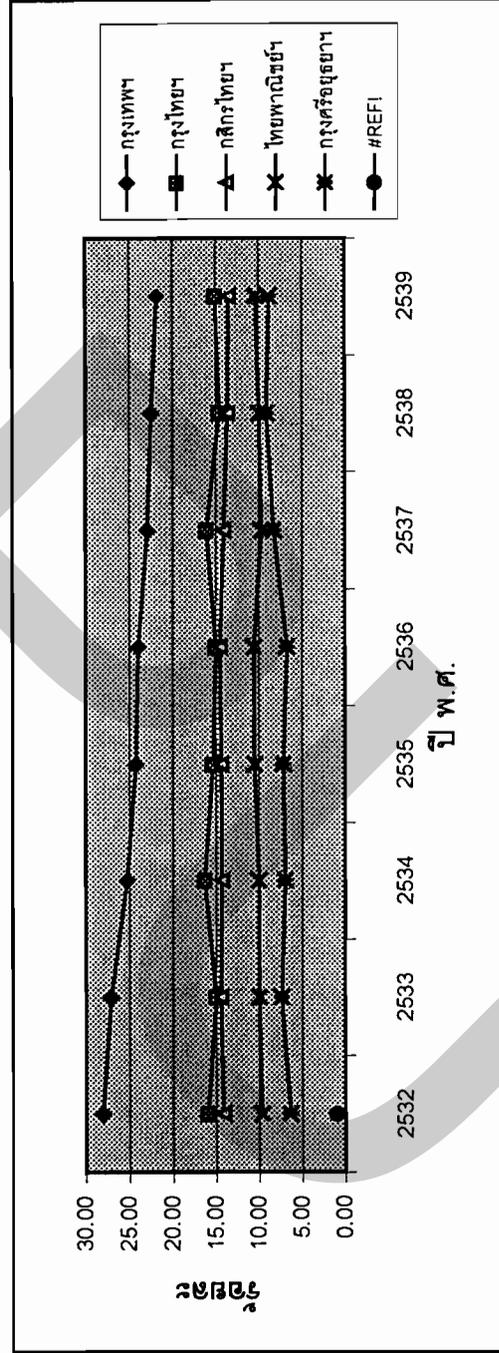

ตารางที่ 35 ส่วนแบ่งตลาดเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย	
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539			
กรุงเทพฯ	29.24	28.08	27.16	25.28	24.27	23.94	22.96	22.52	21.87		24.92	
กรุงไทยฯ	15.77	15.93	15.03	16.30	15.36	15.03	16.12	14.62	15.08		15.46	
กสิกรไทยฯ	13.83	14.22	14.51	14.35	14.43	14.58	14.09	13.64	13.55		14.13	
ไทยพาณิชย์ฯ	9.09	9.67	9.99	10.02	10.51	10.58	9.69	10.00	10.35		9.98	
กรุงศรีอยุธยาฯ	5.73	6.43	7.43	6.98	7.23	6.79	8.33	9.13	8.82		7.35	

ที่มา : จากการค้ามันจน

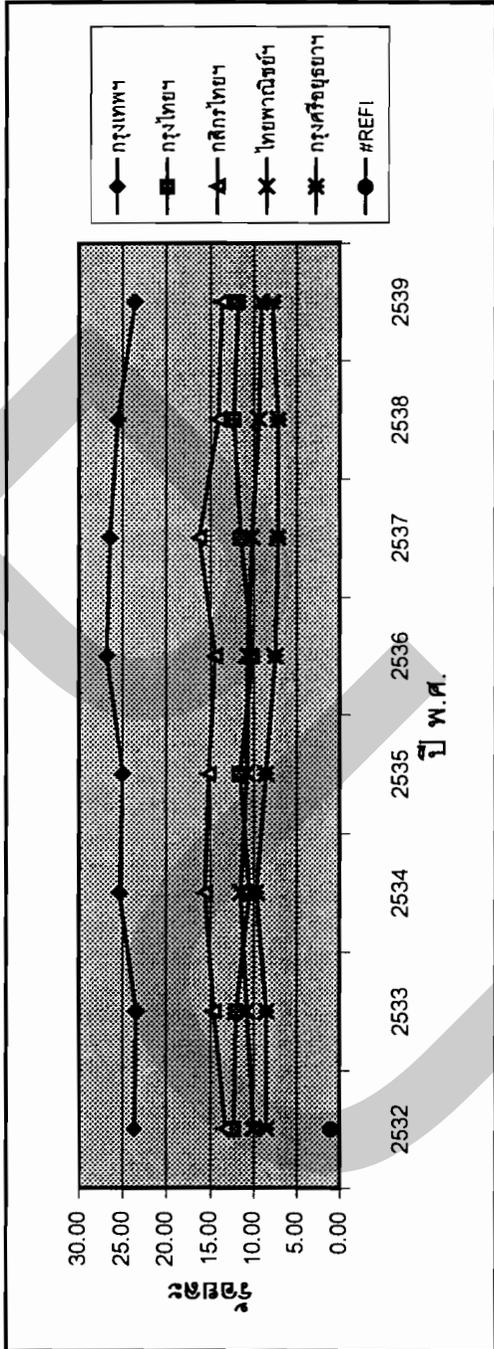

ตารางที่ 36 ส่วนแบ่งตลาดเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ร้อยละ

ธนาคาร	ปี พ.ศ.										เฉลี่ย
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539		
กรุงเทพฯ	27.15	23.72	23.50	25.41	24.98	26.81	26.47	25.63	23.64	25.22	
กรุงเทพฯ	10.89	12.35	12.00	10.52	11.58	10.13	11.48	12.29	11.81	11.43	
กสิกรไทย	14.8	13.29	14.58	15.64	15.21	14.47	16.31	14.10	13.70	14.65	
ไทยพาณิชย์	7.83	9.95	10.76	11.48	10.79	10.71	10.19	9.38	9.06	9.96	
กรุงศรีอยุธยา	7.51	8.51	8.50	9.71	8.55	7.48	7.19	7.21	7.88	8.02	

ที่มา : จากการค้ารวม

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีหน่วยงานของรัฐบาลคือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ทำให้มีบทบาทและหน้าที่ในการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลนอกเหนือจากการดำเนินธุรกิจโดยการให้บริการทางการเงินรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นบริการเงินฝาก บริการสินเชื่อ บริการบัตรเครดิต บริการการเงินต่างประเทศ และบริการอื่น ๆ สำหรับการดำเนินงานเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 นั้นมีทั้งการให้ความสนับสนุนทางการเงินแก่รัฐบาลโดยตรงด้วยการลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาล การให้ความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาในระบบสถาบันการเงิน การอำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อที่ใช้ในโครงการพัฒนาสาธารณูปโภคต่าง ๆ การสนับสนุนสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำแก่โครงการที่รัฐบาลส่งเสริม การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ การร่วมมือกับสถาบันการเงินของรัฐและเอกชน และการปฏิบัติตามนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งการดำเนินงานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นได้ส่งผลให้ธนาคารกรุงไทยฯ เกิดข้อได้เปรียบในการดำเนินงานทั้งในด้านการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล ในการเพิ่มทุน การมีฐานลูกค้ารายย่อยกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ การมีประเภทสินเชื่อหลากหลาย และการทำธุรกิจบางประเภทในลักษณะธุรกิจผูกขาด อย่างไรก็ตามการที่ธนาคารกรุงไทยฯ มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจก็ทำให้เกิดข้อเสียเปรียบในการดำเนินงานได้แก่ การมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นจากการตอบสนองนโยบายของรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและนโยบายบ่อย ทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง และการรับภาระสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้อันเนื่องมาจากการสนับสนุนสินเชื่อให้กับหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และโครงการที่รัฐบาลส่งเสริม

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดผลการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กับธนาคารพาณิชย์เอกชนที่มีขนาดเดียวกันอีกสี่แห่งพบว่า การดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ มีประสิทธิภาพในการทำกำไรต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์เอกชนอื่น ๆ ที่พิจารณา เห็นได้จากอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ของธนาคารกรุงไทยฯ ที่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของธนาคารทั้งห้าแห่งที่พิจารณา ในขณะที่เดียวกันกำไรสุทธิต่อหุ้นของธนาคารกรุงไทยฯ ก็มีค่าต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารอื่น ๆ จึง

สะท้อนให้เห็นว่าธนาคารกรุงไทยฯ มีความสามารถในการนำสินทรัพย์และส่วนของผู้ถือหุ้นมาสร้างให้เกิดผลตอบแทนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ นอกจากนี้ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกรุงไทยฯ ก็อยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์เอกชนอื่น ๆ ซึ่งมีสาเหตุมาจากจากการที่มีอัตราดอกเบี้ยรับต่ำ ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยจ่ายมีค่าใกล้เคียงกัน ด้านโครงสร้างรายได้ของธนาคารกรุงไทยฯ นั้น ไม่เอื้อต่อการแข่งขันในธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในอนาคต เนื่องจากธนาคารกรุงไทยฯ พึ่งพิงรายได้จากดอกเบี้ยในสัดส่วนสูง ในขณะที่ภาวะการแข่งขันในธุรกิจธนาคารพาณิชย์ที่รุนแรงขึ้นส่งผลให้ธนาคารต่าง ๆ แสวงหารายได้จากดอกเบี้ยได้น้อยลง ดังนั้นธนาคารต่าง ๆ จึงพยายามเพิ่มสัดส่วนรายได้จากแหล่งอื่นเพิ่มขึ้น ในขณะที่ธนาคารกรุงไทยฯ ยังคงพึ่งพิงรายได้จากดอกเบี้ยอยู่มาก จึงจำเป็นที่ธนาคารกรุงไทยฯ ต้องพยายามเพิ่มสัดส่วนรายได้จากแหล่งอื่นเพื่อลดการพึ่งพิงรายได้จากดอกเบี้ยซึ่งจะทำให้รายได้ของธนาคารผันผวนตามการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยน้อยลง สำหรับประสิทธิภาพการบริหารงานของธนาคารกรุงไทยฯ นั้นแม้จะมีการพัฒนามากขึ้น แต่ก็ยังนับว่าด้อยกว่าธนาคารพาณิชย์เอกชนอื่น ๆ ที่นำมาเปรียบเทียบ

ด้านความเพียงพอของเงินทุนนั้น แม้ว่าธนาคารกรุงไทยฯ จะมีเงินกองทุนสำหรับรองรับการเสื่อมค่าของสินทรัพย์มากขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่แห่งอื่น ๆ แล้วพบว่า ความเพียงพอของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารกรุงไทยฯ ยังด้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่อื่น ๆ เห็นได้จากอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารกรุงไทยฯ ที่มีค่าต่ำกว่าอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่แห่งอื่น ๆ ด้านส่วนของผู้ถือหุ้นที่รองรับเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทยฯ ก็ม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์อื่นที่พิจารณาเช่นเดียวกัน ทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีความเพียงพอของเงินทุนน้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่แห่งอื่น ๆ

สำหรับสภาพคล่องทางการเงินของธนาคารกรุงไทยฯ นั้น เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากซึ่งแสดงถึงความสามารถในการนำเงินฝากไปปล่อยเป็นสินเชื่อเพื่อสร้างรายได้ให้กับธนาคารพบว่า อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเกือบทุกปี แสดงให้เห็นว่าธนาคารกรุงไทยฯ มีแหล่งรายได้สำหรับนำไปจ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินฝากและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ แต่เมื่อพิจารณาถึงอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวมซึ่งแสดงถึงสัดส่วนของสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายที่ถือครองอยู่ พบว่าธนาคารกรุงไทยฯ ถือครองสินทรัพย์สภาพคล่องในสัดส่วนใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยสะท้อนว่าสภาพคล่องทางการเงินของธนาคารกรุงไทยฯ อยู่ในระดับใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ทั้งหมดด้วย

ในส่วนของคุณภาพสินทรัพย์ของธนาคารกรุงไทยฯ นับว่าด้อยกว่าของธนาคารพาณิชย์เอกชนอื่นที่พิจารณาเห็นได้จากอัตราดอกเบี้ยค้ำรับต่อสินเชื่อกค้ำที่มีค่าสูง แสดงให้เห็นว่าสินเชื่อที่ปล่อยออกไปมีปัญหาไม่สามารถชำระหนี้ให้ตรงตามกำหนดมาก ซึ่งจะส่งผลถึงรายได้ของธนาคารกรุงไทยฯ ที่ได้รับรู้ไว้นั้นอาจจะมีบางส่วนไม่ได้ชำระจริง ทำให้กำไรในปีต่อ ๆ ไปลดน้อยลงเพราะมีการตัดค่าใช้จ่ายหนี้สูญ และเมื่อพิจารณาด้านการสำรองหนี้สงสัยจะสูญควบคู่ไปด้วยก็พบว่า ธนาคารกรุงไทยฯ มีนโยบายการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญที่เข้มงวดขึ้นเห็นได้จากอัตราส่วนการสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจนมีค่าสูงกว่าเฉลี่ยในปีหลัง ๆ

ด้านประสิทธิภาพของพนักงานของธนาคารกรุงไทยฯ นั้นมีน้อยกว่าประสิทธิภาพของพนักงานของธนาคารอื่น ๆ เห็นได้จาก ความสามารถในการสร้างรายได้รวมของพนักงานแต่ละคนที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ในขณะที่เดียวกันค่าใช้จ่ายรวมต่อพนักงานของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย จึงส่งผลให้ความสามารถในการสร้างกำไรสุทธิของพนักงานของธนาคารกรุงไทยฯ มีน้อย ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากความไม่เหมาะสมของจำนวนพนักงาน และลักษณะโครงสร้างองค์กร อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานต่อจำนวนพนักงานแล้วพบว่า ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานของธนาคารกรุงไทยฯ มีค่าใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย

อัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อ สินทรัพย์รวม สินทรัพย์ทำรายได้ เงินกองทุน เงินฝาก กำไรสุทธิ และจำนวนสาขาของธนาคารกรุงไทยฯ ในช่วงปี พ.ศ.2531-2539 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการขยายตัวเฉลี่ยของธนาคารทั้งหมดที่พิจารณาในช่วงเวลาเดียวกันแล้วพบว่า เงินให้สินเชื่อ เงินกองทุน และกำไรสุทธิของธนาคารกรุงไทยฯ มีอัตราการขยายตัวสูงกว่าค่าเฉลี่ย ในขณะที่สินทรัพย์รวม เงินฝาก และจำนวนสาขาของธนาคารกรุงไทยฯ มีอัตราการขยายตัวต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ส่วนสินทรัพย์ทำรายได้ของธนาคารกรุงไทยฯ มีอัตราการขยายตัวใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย

ด้านส่วนแบ่งตลาดของธนาคารกรุงไทยฯ นั้น ธนาคารกรุงไทยฯ สามารถรักษาการครองส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อ ส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์ และส่วนแบ่งตลาดเงินฝากให้อยู่ในอันดับสองของธนาคารพาณิชย์เอกชนขนาดใหญ่ รองจากธนาคารกรุงเทพฯ ไว้ได้ แม้ว่าส่วนแบ่งตลาดสินทรัพย์และส่วนแบ่งตลาดเงินฝากจะมีแนวโน้มลดลง มีเพียงส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อเท่านั้นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาจากอัตราการขยายตัวและส่วนแบ่งตลาดของเงินให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทยฯ ประกอบกับอัตราส่วนทางการเงินอื่น ๆ เห็นได้ว่าธนาคารกรุงไทยฯ ประสบความสำเร็จในการเร่งขยายสินเชื่อให้เพิ่มขึ้นเพื่อสร้างรายได้จากดอกเบี้ยสำหรับนำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งส่วน

หนึ่งเป็นการปล่อยสินเชื่อตามโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ แต่การเร่งเพิ่มปริมาณสินเชื่อให้มากขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลให้ธนาคารกรุงไทยฯ ต้องประสบปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพสินเชื่อ ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้จากอัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อที่มีค่าสูง สำหรับการปล่อยสินเชื่อให้กับโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจนั้นส่วนใหญ่เป็นการปล่อยสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำให้กับประชาชนที่มีรายได้น้อย จึงมีโอกาที่จะเกิดปัญหานี้เสียได้ง่ายกว่าการปล่อยสินเชื่อแบบปกติ นอกจากนี้การปล่อยสินเชื่อลักษณะดังกล่าวส่วนใหญ่ยังกำหนดให้ธนาคารกรุงไทยฯ ต้องเป็นผู้รับภาระหนี้เสีย จึงอาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทยฯ มีคุณภาพด้อยกว่าสินเชื่อของธนาคารอื่นที่ทำการพิจารณาในครั้งนี้อยู่ ในขณะเดียวกันธนาคารกรุงไทยฯ ก็สูญเสียความได้เปรียบในด้านแหล่งเงินฝาก เห็นได้จากส่วนแบ่งตลาดเงินฝากที่ลดลง อัตราการขยายตัวเงินฝากที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และอัตราดอกเบี้ยจ่ายที่ใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยจ่ายของธนาคารพาณิชย์เอกชนอื่น ๆ จึงสะท้อนว่าความได้เปรียบในการดำเนินงานของธนาคารกรุงไทยฯ ด้านการมีแหล่งเงินฝากภาครัฐ ซึ่งธนาคารกรุงไทยฯ เสียดอกเบี้ยสำหรับเงินฝากเหล่านี้ในอัตราต่ำนั้น ไม่ได้มีมากตามที่คาดกันไว้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินเห็นว่า ในอดีตที่ผ่านมาธนาคารกรุงไทยฯ พยายามเพิ่มการสร้างรายได้จากสินเชื่อด้วยการเพิ่มสัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก แต่อาจจะใช้นโยบายการปล่อยสินเชื่อและติดตามหนี้ที่ไม่เข้มงวดพอจึงทำให้สินเชื่อของธนาคารกรุงไทยฯ มีคุณภาพต่ำ นอกจากนี้โครงสร้างรายได้ของธนาคารกรุงไทยฯ ก็สะท้อนว่า ธนาคารกรุงไทยฯ พึ่งพิงรายได้จากดอกเบี้ยในสัดส่วนสูงกว่าธนาคารพาณิชย์เอกชนอื่น ๆ จึงทำให้ธนาคารกรุงไทยฯ ได้รับความกระทบจากปัญหานี้ที่มีปัญหาค่อนข้างรุนแรง ดังนั้นฝ่ายบริหารของธนาคารกรุงไทยฯ จึงควรที่จะเพิ่มรายได้จากแหล่งอื่น ๆ ให้กับธนาคาร โดยอาศัยข้อได้เปรียบจากจำนวนสาขาที่มีอยู่มากสามารถให้บริการลูกค้าได้ทั่วถึง ทั้งนี้เพื่อลดการพึ่งพิงรายได้จากดอกเบี้ย เพราะในอนาคตคาดว่าธนาคารต่าง ๆ จะแสวงหารายได้จากดอกเบี้ยได้ยากขึ้นจากการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น นอกจากนี้ธนาคารกรุงไทยฯ ยังควรที่จะพัฒนาการดำเนินงานด้านสินเชื่อ ทั้งในกระบวนการปล่อยสินเชื่อและกระบวนการติดตามหนี้ ทั้งนี้เพื่อลดจำนวนดอกเบี้ยค้างรับทั้งที่เกิดขึ้นแล้วและที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งจะช่วยให้รายได้ทั้งหมดของธนาคารสะท้อนถึงรายได้ที่ได้รับจริงมากที่สุด สำหรับความได้เปรียบจากแหล่งเงินฝากภาครัฐนั้นคาดว่าจะมีน้อยลง ดังนั้นธนาคารกรุงไทยฯ จึงควรรหาแหล่งเงินทุนอื่น ๆ เพื่อรองรับกับสถานการณ์การแข่งขันด้านต้นทุนในอนาคตไว้ด้วย เห็นได้ว่าธนาคารกรุงไทยฯ มีความจำเป็นต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศในด้านการเป็นเครื่องมือของรัฐบาล แต่ต้องปรับปรุงการดำเนิน

งานในด้านต่าง ๆ ตามที่กล่าวข้างต้นเพื่อให้ธนาคารกรุงเทพฯ สามารถอยู่รอดและแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ได้

เนื่องจากการวิเคราะห์ในครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องข้อมูลทางการเงินที่ธนาคารพาณิชย์เปิดเผย จึงทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์อัตราส่วนตามแนวคิดอัตราส่วนของธนาคารพาณิชย์ได้ครบทั้งหมด ดังนั้นหากมีการศึกษาในคราวต่อไปควรมีการหาข้อมูลและศึกษาถึงอัตราส่วนอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้มีการศึกษาในครั้งนี้เพิ่มเติมขึ้นด้วยซึ่งอาจจะทำให้ได้ผลการศึกษาที่แตกต่างออกไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

แมรี ดุลยจินดา. การบริหารธนาคารพาณิชย์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2521.

วาสนา สิงห์โกวินท์. ผลกระทบต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย. กรุงเทพมหานคร :
รายงานผลการวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2528.

วาสนา สิงห์โกวินท์. การจัดการธนาคารพาณิชย์. กรุงเทพมหานคร : โครงการจัดพิมพ์และเผยแพร่
ตำรา คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน). รายงานประจำปี 2541. 2541.

วารสารและเอกสารอื่น ๆ

อัมพร บุรณสัมปทานนท์. รายงานการจัดอันดับความเสี่ยงอุตสาหกรรมธนาคารพาณิชย์.
ฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน). กันยายน 2540.

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน). ข้อเสนอเทศธนาคารพาณิชย์ไทย ปี 2531 - 2541. 2541.

สุนทรี่ สุนทรนิล. 2540. "การจัดตั้งกองทุนเพื่อแก้ไขวิกฤติการณ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย".
การเงินการคลัง . 37 (กันยายน 2540) : 43-60

วิทยานิพนธ์

ดลิตา บุตรกวี. "การบริหารสินทรัพย์กับการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย" กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.

ปนัดดา โชติประเสริฐ. "บทบาทของธนาคารพาณิชย์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย" กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.

หยกพร ตันติเศวตรรัตน์. "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย" กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

ภาคผนวก

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ตารางผนวกที่ 1 สิ้นทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.								
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539
กรุงเทพฯ	350,845	413,206	520,601	595,804	666,009	782,870	898,373	1,035,448	1,155,109
กรุงเทพฯ	176,392	217,508	262,593	336,734	362,479	425,007	556,611	640,943	715,975
กสิกรไทยฯ	156,389	200,183	266,137	308,135	363,606	441,602	508,762	585,208	646,007
ไทยพาณิชย์ฯ	103,298	138,300	185,607	228,113	275,084	325,082	367,669	453,370	541,232
กรุงศรีอยุธยาฯ	70,183	92,041	127,244	148,553	174,109	201,015	286,428	368,695	414,879
เฉลี่ย	171,421	212,248	272,436	323,468	368,257	435,115	523,569	616,733	694,640

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 2 สิ้นทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2533-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.					
	2533	2534	2535	2536	2537	2538
กรุงเทพฯ	70,707	63,197	58,141	86,792	113,102	133,164
กรุงเทพฯ	31,642	43,294	25,930	54,160	68,307	66,047
กสิกรไทยฯ	23,729	38,396	38,788	54,970	47,727	45,023
ไทยพาณิชย์ฯ	20,701	21,752	22,753	46,544	35,676	42,723
กรุงศรีอยุธยาฯ	17,184	13,494	18,039	15,282	27,153	40,882
เฉลี่ย	32,793	36,027	32,730	51,550	58,393	65,568

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 3 สิ้นทรัพย์ทำรายได้ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	304,829	361,181	455,555	533,369	607,160	699,841	796,903	918,675	1,026,335	
กรุงเทพฯ	135,941	171,264	225,425	281,592	317,932	368,625	478,598	570,846	629,993	
กสิกรไทย	134,789	177,589	241,428	268,024	323,369	381,853	455,457	528,886	587,475	
ไทยพาณิชย์	85,087	108,404	156,017	194,279	241,398	276,845	318,559	399,906	483,723	
กรุงศรีอยุธยา	62,165	82,266	110,893	132,235	153,365	182,106	255,519	321,225	368,241	
เฉลี่ย	144,562	180,141	237,864	281,900	328,645	381,854	461,007	547,908	619,153	

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 4 ส่วนของผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	18,022	19,057	26,855	37,695	45,335	66,846	78,173	92,954	107,536	
กรุงเทพฯ	6,916	9,640	12,677	14,683	20,133	22,771	32,737	44,917	50,646	
กสิกรไทย	9,741	10,827	16,445	22,646	26,978	35,635	46,642	52,740	62,128	
ไทยพาณิชย์	5,274	8,044	12,085	16,786	19,391	26,165	30,219	35,276	40,693	
กรุงศรีอยุธยา	5,083	6,932	9,573	13,692	14,911	17,155	19,411	22,168	30,112	
เฉลี่ย	9,007	10,900	15,527	21,100	25,350	33,714	41,436	49,611	58,223	

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 5 เงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	278,558	335,107	428,974	510,340	587,393	677,014	763,563	878,718	976,898	
กรุงเทพฯ	112,044	147,687	205,461	264,657	305,046	359,015	466,318	556,193	615,709	
กสิกรไทย	113,037	155,185	218,183	243,071	299,847	361,960	433,606	503,055	554,516	
ไทยพาณิชย์	74,279	97,421	143,782	182,828	225,604	260,812	300,392	377,582	459,108	
กรุงศรีอยุธยา	55,417	74,699	101,019	122,187	144,114	172,920	244,206	305,927	353,404	
เฉลี่ย	126,667	162,020	219,484	264,617	312,401	366,344	441,617	524,295	591,927	

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 6 เงินฝากของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	270,084	326,096	399,837	448,344	498,754	591,534	657,282	770,423	843,682	
กรุงเทพฯ	145,664	185,009	221,302	289,110	315,706	371,491	461,377	500,280	581,629	
กสิกรไทย	127,710	165,165	213,606	254,517	296,563	360,422	403,315	466,574	522,813	
ไทยพาณิชย์	84,011	112,307	147,065	177,667	216,080	261,553	277,395	342,191	399,291	
กรุงศรีอยุธยา	52,947	74,688	109,366	123,818	148,557	167,922	238,341	312,440	340,151	
เฉลี่ย	136,083	172,653	218,235	258,691	295,132	350,584	407,542	478,382	537,513	

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 7 เงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	16,917	17,733	23,898	33,796	39,657	55,672	76,981	96,227	114,263	
กรุงเทพฯ	6,786	9,233	12,201	13,995	18,375	21,044	33,397	46,152	57,105	
กสิกรไทยฯ	9,223	9,915	14,833	20,809	24,151	30,042	47,427	52,933	66,239	
ไทยพาณิชย์ฯ	4,878	7,441	10,948	15,272	17,131	22,234	29,644	35,195	43,785	
กรุงศรีอยุธยาฯ	4,679	6,362	8,649	12,916	13,575	15,542	20,916	27,072	38,109	
เฉลี่ย	8,497	10,137	14,106	19,358	22,578	28,907	41,673	51,516	63,900	

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 8 ค่าเผื่อน้ำเสียสะสมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	3,728	3,645	5,689	3,705	5,350	5,429	5,129	4,517	5,705	
กรุงเทพฯ	615	695	1,058	1,124	2,194	2,644	2,239	2,353	3,149	
กสิกรไทยฯ	983	1,087	955	793	1,299	1,401	1,338	1,697	2,335	
ไทยพาณิชย์ฯ	639	366	596	489	544	698	1,427	944	1,124	
กรุงศรีอยุธยาฯ	188	253	490	161	449	208	654	969	1,234	
เฉลี่ย	1,231	1,209	1,758	1,254	1,967	2,076	2,157	2,096	2,709	

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 9 ดอกเบี้ยค้างรับของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	1,081	1,164	2,161	3,474	3,286	3,463	4,461	5,022	5,677	
กรุงเทพฯ	2,295	2,423	4,028	6,768	8,213	7,159	7,102	7,769	9,889	
กสิกรไทย	1,495	1,851	2,707	3,492	3,993	4,427	5,517	7,027	7,265	
ไทยพาณิชย์	1,399	1,589	2,551	3,384	3,491	4,111	4,230	5,921	6,635	
กรุงศรีอยุธยา	626	680	1,049	1,357	1,859	2,370	3,056	3,610	4,610	
เฉลี่ย	1,379	1,541	2,499	3,695	4,168	4,306	4,873	5,870	6,815	

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 10 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	15,996	23,405	33,631	46,433	37,801	39,718	38,154	57,647	67,046	
กรุงเทพฯ	8,513	12,648	19,452	28,948	26,758	23,772	26,343	39,897	45,997	
กสิกรไทย	7,735	11,561	18,375	26,993	22,856	25,340	24,377	35,190	41,056	
ไทยพาณิชย์	4,934	7,683	12,261	18,600	15,933	18,227	17,160	24,528	31,121	
กรุงศรีอยุธยา	3,272	5,137	9,369	14,743	12,690	13,619	14,825	25,351	29,929	
เฉลี่ย	8,090	12,087	18,618	27,143	23,208	24,135	24,172	36,523	43,030	

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 11 รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.								
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539
กรุงเทพฯ	28,841	37,965	54,006	71,009	68,596	74,096	80,232	104,931	117,649
กรุงเทพฯ	11,969	17,209	25,862	36,570	38,860	38,842	46,383	65,922	75,764
กสิกรไทยฯ	12,987	18,097	28,294	36,838	37,346	41,783	46,190	62,287	70,382
ไทยพาณิชย์ฯ	8,218	12,046	18,874	25,657	26,092	29,598	32,748	43,946	53,359
กรุงศรีอยุธยาฯ	5,698	8,248	13,383	18,459	18,600	20,150	24,057	37,713	43,965
เฉลี่ย	13,543	18,713	28,084	37,707	37,899	40,894	45,922	62,960	72,224

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 12 รายได้ดอกเบี้ยรับของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.								
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539
กรุงเทพฯ	25,649	34,510	50,442	67,713	65,428	70,944	76,756	100,560	112,193
กรุงเทพฯ	9,835	15,255	23,981	34,940	37,323	37,487	44,271	63,466	73,462
กสิกรไทยฯ	11,152	16,043	26,142	34,670	35,296	39,789	43,996	59,769	67,366
ไทยพาณิชย์ฯ	6,890	10,715	17,444	24,298	24,620	27,943	30,874	41,870	51,312
กรุงศรีอยุธยาฯ	5,081	7,588	12,549	17,556	17,780	19,326	23,177	36,563	42,589
เฉลี่ย	11,721	16,822	26,112	35,835	36,089	39,098	43,815	60,446	69,384

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 13 รายได้ดอกเบี้ยสุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	10,250	11,294	16,851	19,451	26,363	30,752	36,379	38,530	42,972	
กรุงเทพฯ	3,245	4,297	5,807	6,595	11,675	14,484	18,915	23,160	26,418	
กสิกรไทยฯ	4,731	5,620	8,652	8,527	13,387	15,373	20,263	24,018	26,403	
ไทยพาณิชย์ฯ	2,980	3,868	6,028	6,240	9,293	9,896	13,141	16,119	18,663	
กรุงศรีอยุธยา	1,990	2,667	3,784	3,426	5,681	6,358	8,421	10,688	12,664	
เฉลี่ย	4,639	5,549	8,224	8,848	13,280	15,373	19,424	22,503	25,424	

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 14 รายได้ค่าธรรมเนียมของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	1,868	2,452	3,358	4,185	5,088	6,277	8,222	9,076	10,300	
กรุงเทพฯ	276	446	661	977	1,108	1,700	2,276	2,632	3,024	
กสิกรไทยฯ	704	1,000	1,295	1,719	2,220	3,050	4,025	4,218	4,662	
ไทยพาณิชย์ฯ	437	688	1,253	1,533	1,568	2,611	3,127	3,728	4,410	
กรุงศรีอยุธยา	189	313	595	894	927	995	1,288	1,645	1,964	
เฉลี่ย	695	980	1,432	1,862	2,182	2,927	3,788	4,260	4,872	

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 15 กำไรจากการบริหารเงินตราของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	539	1,338	1,811	1,744	1,904	1,958	2,435	3,698	3,597	
กรุงเทพฯ	277	341	1,088	979	467	850	1,200	1,763	972	
กสิกรไทย	185	421	653	942	821	911	1,305	1,490	1,438	
ไทยพาณิชย์	272	364	290	481	458	679	742	984	1,229	
กรุงศรีอยุธยา	100	63	344	429	603	703	578	688	938	
เฉลี่ย	275	505	837	915	851	1,020	1,252	1,725	1,635	

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 16 รายได้ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	607	327	766	332	296	1,416	808	501	656	
กรุงเทพฯ	639	363	263	280	372	1,333	1,259	773	664	
กสิกรไทย	399	380	240	697	211	1,838	721	1,568	751	
ไทยพาณิชย์	319	502	457	518	229	516	1,045	410	770	
กรุงศรีอยุธยา	240	236	517	586	304	105	182	889	443	
เฉลี่ย	441	362	449	483	282	1,042	803	828	657	

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 17 รายได้ที่มีโชคกเบี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	3,014	4,117	5,935	6,261	7,288	9,651	11,465	13,275	14,553	
กรุงเทพฯ	1,192	1,150	2,012	2,236	1,947	3,883	4,735	5,168	4,660	
กสิกรไทยฯ	1,288	1,801	2,188	3,358	3,252	5,799	6,051	7,276	6,851	
ไทยพาณิชย์ฯ	1,028	1,554	2,000	2,532	2,255	3,806	4,914	5,122	6,409	
กรุงศรีอยุธยาฯ	529	612	1,456	1,909	1,834	1,803	2,048	3,222	3,345	
เฉลี่ย	1,410	1,847	2,718	3,259	3,315	4,988	5,843	6,813	7,164	

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 18 รายได้ทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	31,855	42,082	59,941	77,270	75,884	83,747	91,697	118,206	132,202	
กรุงเทพฯ	13,161	18,359	27,874	38,806	40,807	42,725	51,118	71,090	80,424	
กสิกรไทยฯ	14,275	19,898	30,482	40,196	40,598	47,582	52,241	69,563	77,233	
ไทยพาณิชย์ฯ	9,246	13,600	20,874	28,189	28,347	33,404	37,662	49,068	59,768	
กรุงศรีอยุธยาฯ	6,227	8,860	14,839	20,368	20,434	21,953	26,105	40,935	47,310	
เฉลี่ย	14,953	20,560	30,802	40,966	41,214	45,882	51,765	69,772	79,387	

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 19 ค่าใช้จ่ายในการบริหารของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	10,135	11,210	15,127	14,804	17,436	19,055	21,804	23,143	26,458	
กรุงเทพฯ	3,843	4,358	5,859	6,905	9,034	11,066	11,317	14,049	16,516	
กสิกรไทย	4,445	5,102	6,147	7,084	9,162	9,734	11,609	15,016	16,142	
ไทยพาณิชย์	2,693	3,529	4,613	4,959	5,727	7,006	9,184	10,487	12,870	
กรุงศรีอยุธยา	1,404	1,763	2,654	3,125	3,903	4,303	5,622	7,510	8,908	
เฉลี่ย	4,504	5,192	6,880	7,375	9,052	10,233	11,907	14,041	16,179	

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 20 ค่าใช้จ่ายพนักงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	3,397	3,950	4,407	5,144	6,065	6,765	8,520	9,286	10,035	
กรุงเทพฯ	1,515	1,801	2,174	2,519	3,166	4,110	4,085	4,959	5,831	
กสิกรไทย	1,443	1,698	2,124	2,696	3,456	4,007	4,855	6,561	6,144	
ไทยพาณิชย์	929	1,299	1,506	1,657	2,166	2,533	3,188	3,829	4,117	
กรุงศรีอยุธยา	532	620	833	1,145	1,435	1,783	2,391	3,017	3,467	
เฉลี่ย	1,563	1,874	2,209	2,632	3,258	3,840	4,608	5,530	5,919	

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 21 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	28,726	37,881	52,282	66,362	59,669	62,399	65,657	89,544	101,135	
กรุงไทยฯ	12,567	17,270	25,914	36,880	36,219	35,424	38,785	56,811	65,862	
กสิกรไทยฯ	12,701	17,579	25,789	35,395	33,121	36,144	37,536	53,285	60,121	
ไทยพาณิชย์ฯ	7,931	11,707	17,459	24,376	22,526	26,708	28,791	38,314	47,565	
กรุงศรีอยุธยาฯ	5,112	7,344	12,253	18,158	16,822	18,095	21,258	34,535	40,209	
เฉลี่ย	13,407	18,356	26,739	36,234	33,671	35,754	38,405	54,498	62,978	

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 22 กำไร (ขาดทุน)สุทธิของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : ล้านบาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	1,843	2,475	4,689	7,255	10,540	13,904	17,360	19,702	20,747	
กรุงไทยฯ	136	515	1,025	1,190	2,849	4,328	8,151	10,178	10,341	
กสิกรไทยฯ	1,029	1,514	3,119	3,411	5,213	7,942	10,419	11,571	11,862	
ไทยพาณิชย์ฯ	743	1,115	2,163	2,682	4,180	4,848	6,204	7,755	9,015	
กรุงศรีอยุธยาฯ	755	1,010	1,762	1,560	2,500	2,723	3,410	4,477	5,030	
เฉลี่ย	901	1,326	2,552	3,220	5,056	6,749	9,109	10,737	11,399	

ที่มา : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 23 กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : บาท

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพ	33.21	41.25	67.49	82.30	10.54	13.90	17.36	19.68	20.72	
กรุงไทย	3.07	8.92	12.94	12.07	21.61	3.20	6.04	7.21	6.96	
กสิกรไทย	34.28	50.06	75.00	62.97	72.73	9.93	13.02	14.46	14.83	
ไทยพาณิชย์	61.90	70.52	106.08	84.11	110.00	12.76	16.33	20.40	20.68	
กรุงศรีอยุธยา	40.41	44.34	61.18	45.27	6.25	6.81	8.53	11.19	11.33	
เฉลี่ย	34.57	43.02	64.54	57.34	44.23	9.32	12.26	14.59	14.90	

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 24 จำนวนหุ้นของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : หุ้น

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพ	55,495,333	60,000,000	69,476,960	88,153,098	1,000,000,000	1,000,287,770	1,000,000,000	1,001,117,886	1,001,303,089	
กรุงไทย	44,299,674	57,735,426	79,211,747	98,591,549	131,837,112	1,352,500,000	1,349,503,311	1,411,650,485	1,485,775,862	
กสิกรไทย	30,017,503	30,243,708	41,586,667	54,168,652	71,676,062	799,798,590	800,230,415	800,207,469	799,865,138	
ไทยพาณิชย์	12,003,231	15,811,117	20,390,271	31,886,815	38,000,000	379,937,304	379,914,268	380,147,059	435,928,433	
กรุงศรีอยุธยา	18,683,494	22,778,530	28,800,262	34,459,907	400,000,000	399,853,157	399,765,533	400,089,366	443,954,104	
เฉลี่ย	32,099,847	37,313,756	47,893,181	61,452,004	328,302,635	786,475,364	785,882,706	798,642,453	833,365,325	

ที่มา : จากการค้ามวณ

ตารางผนวกที่ 25 จำนวนพนักงานของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : คน

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	20,040	20,838	22,270	23,642	24,035	24,689	25,355	26,310	26,218	
กรุงเทพฯ	12,216	13,031	14,968	1,553	16,358	16,550	16,650	16,655	16,561	
กสิกรไทย	12,299	12,858	14,092	15,039	15,865	16,300	16,000	16,086	15,740	
ไทยพาณิชย์	7,436	8,289	9,361	10,060	11,287	12,467	12,147	12,935	12,909	
กรุงศรีอยุธยา	5,450	5,776	6,718	7,560	7,779	8,370	9,604	10,779	11,339	
เฉลี่ย	11,488	12,158	13,482	11,571	15,065	15,675	15,951	16,553	16,553	

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2541

ตารางผนวกที่ 26 จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2539

หน่วย : สาขา

ธนาคาร	ปี พ.ศ.									
	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	
กรุงเทพฯ	342	344	353	391	397	408	435	444	500	
กรุงเทพฯ	288	306	381	405	422	435	459	463	501	
กสิกรไทย	301	309	332	363	396	422	454	462	505	
ไทยพาณิชย์	203	214	239	253	281	314	354	364	441	
กรุงศรีอยุธยา	169	178	208	239	262	290	325	327	388	
เฉลี่ย	261	270	303	330	352	374	405	412	467	

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2541

ประวัติผู้เขียน

นายกิตติทัช นนทดิษฐ์ เกิดเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2508 ที่จังหวัดนนทบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบัญชี จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อปีการศึกษา 2530

ประวัติการทำงาน ได้เข้าทำงานเป็นพนักงานบัญชี แผนกบัญชี 1 ฝ่ายการบัญชี ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในปี 2532 และเข้าศึกษาในระดับปริญญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ วิชาเอกการเงินการคลัง เมื่อปี 2538 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งผู้อำนวยการวิเคราะห์สินเชื่อ ระดับ 6 ศูนย์ธุรกิจนครปฐม งานธุรกิจภูมิภาค 1 สายงานธุรกิจขนาดกลาง ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)